

Aerodrom Ljubljana

Aerodrom Ljubljana, d. d.
LETNO POROČILO 2014

Februar 2015

KAZALO

IZJAVA UPRAVE.....	3
POSLOVNO POROČILO	4
1 UVOD.....	4
1.1 POUDARKI IZ POSLOVANJA	4
1.2 POMEMBNI DOGODKI.....	5
1.3 PISMO UPRAVE.....	7
1.4 POROČILO NADZORNEGA SVETA	9
1.5 PREDSTAVITEV DRUŽBE AERODROM LJUBLJANA, D. D.	13
2 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	16
2.1 IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB	16
2.2 IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM UPRAVLJANJA KAPITALSKIH NALOŽB REPUBLIKE SLOVENIJE 17	
2.3 PRIPOROČILA UPRAVLJAVCA POSREDNIH IN NEPOSREDNIH KAPITALSKIH NALOŽB REPUBLIKE SLOVENIJE	18
2.4 GLAVNE ZNAČILNOSTI SISTEMOV NOTRANJNH KONTROL IN UPRAVLJANJ TVEGANJ V POVEZAVI S POSTOPKOM RAČUNOVODSKEGA POROČANJA	19
2.5 PODATKI PO ŠESTEM ODSTAVKU 70. ČLENA ZGD-1	20
2.6 SKUPŠČINA DELNIČARJEV	22
2.7 SESTAVA IN DELOVANJE ORGANOV VODENJA IN NADZORA	24
3 POSLOVANJE DRUŽBE LET 2014 IN NAČRTI ZA LETO 2015.....	25
3.1 GOSPODARSKE RAZMERE.....	25
3.2 TRŽNI POLOŽAJ IN TRŽENJSKE DEJAVNOSTI	26
3.3 PROMET.....	28
3.4 ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	34
3.5 ZAPOSLENI	45
3.6 NALOŽBE V OBJEKTE IN OPREMO	48
4 DELNICA AELG IN LASTNIŠTVO DRUŽBE	50
5 UPRAVLJANJE TVEGANJ	53
6 TRAJNOSTNI RAZVOJ	56
6.1 ODGOVORNOST DO UPORABNIKOV LETALIŠČA IN SPLOŠNE JAVNOSTI	56
6.2 ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH	59
6.3 ODGOVORNOST DO DRUŽBENEGA OKOLJA.....	60
6.4 ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA	61

6.5	ODGOVORNOST DO ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI.....	66
6.6	ODGOVORNOST DO ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI	69
	RAČUNOVODSKO POROČILO.....	72
1	IZJAVA UPRAVE	72
2	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA.....	73
3	RAČUNOVODSKI IZKAZI	75
3.1	BILANCA STANJA	75
3.2	IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA IN IZKAZ VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA.....	76
3.3	IZKAZ DENARNIH TOKOV	77
3.4	IZKAZ GIBANJA KAPITALA	78
4	POMEMBNEJŠE RAČUNOVODSKE USMERITVE	79
4.1	POROČAJOČA DRUŽBA	79
4.2	PODLAGA ZA SESTAVITEV IZKAZOV.....	79
4.3	POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE.....	80
5	POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM.....	90
5.1	POJASNILA K BILANCI STANJA	90
5.2	POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	107
5.3	POJASNILA K IZKAZU DENARNIH TOKOV	114
5.4	FINANČNA TVEGANJA.....	114
5.5	DRUGA POJASNILA	116

IZJAVA UPRAVE

Člani uprave družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., ki jo sestavljamo Zmago Skobir (predsednik uprave), Bernarda Trebušak (članica uprave) in dr. Iztok Podbregar (član uprave), zagotavljamo, da je letno poročilo družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., vključno z izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov in Mednarodnimi računovodskimi standardi. Pri tem ravnamo v skladu s pristojnostmi, skrbnostjo in odgovornostmi, kot jih za delniško družbo določa Zakon o gospodarskih družbah.

Predsednik in člana uprave v skladu s 110. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov izjavljamo, da je po našem najboljšem vedenju:

- računovodsko poročilo družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., za leto 2014 sestavljeno v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja ter da je resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja, poslovnega izida in vseobsegajočega donosa družbe Aerodrom Ljubljana, d. d.;
- v poslovno poročilo vključen pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganja, ki jim je družba Aerodrom Ljubljana, d. d., izpostavljena.

Kot uprava potrjujemo svojo odgovornost za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejetje ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev, za ohranjanje vrednosti premoženja, za preprečevanje in odkrivanje prevar ter drugih nepravilnosti. Potrjujemo tudi, da so računovodski izkazi družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe, da so bile pri njihovi izdelavi dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja.

Na osnovi dejstva, da z obvladujočo družbo Fraport AG in družbami v skupini Fraport v letu 2014 ni bilo sklenjenih nobenih poslov, družba Aerodrom Ljubljana, d. d., iz tega naslova ni bila prikrajšana. Prav tako ni bilo storjeno ali opuščeno nobeno dejanje, s čimer bi bila družbi Aerodrom Ljubljana, d. d., povzročena škoda, ki bi bila posledica vplivanja obvladujoče družbe Fraport AG na družbo Aerodrom Ljubljana, d. d..

Predsednik in člana uprave družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., izjavljamo, da smo seznanjeni z vsebino vseh sestavnih delov letnega poročila, se z njo strinjamo in to potrjujemo s svojim podpisom.

Bernarda Trebušak

članica uprave

dr. Iztok Podbregar

član uprave

Zmago Skobir

predsednik uprave

Zg. Brnik, 23. februarja 2015

POSLOVNO POROČILO

1 UVOD

1.1 POUDARKI IZ POSLOVANJA

	1.–12./14	1.–12./13	Indeks 14/13
PROMET			
Potniki	1.338.619	1.321.100	101,3
Premiki letal	31.405	33.111	94,8
Tovor (v tonah)	18.983	17.777	106,8
POSLOVNI IZID			
Poslovni prihodki – v tisoč evrih	32.049	31.265	102,5
Prihodki od prodaje – v tisoč evrih	31.828	30.987	102,7
Poslovni odhodki – v tisoč evrih	25.353	25.133	100,9
EBITDA – poslovni izid pred obrestmi, davki in amortizacijo – v tisoč evrih	11.184	10.651	105,0
EBIT – poslovni izid iz poslovanja – v tisoč evrih	6.695	6.132	109,2
Neto finančni prihodki/odhodki – v tisoč evrih	-1.716	-65	/
Dobiček pred obdavčitvijo – v tisoč evrih	4.979	6.067	82,1
Čisti dobiček – v tisoč evrih	3.594	5.194	69,2
Celotni vseobsegajoči donos v obdobju – v tisoč evrih	2.969	2.940	101,0
Dodana vrednost – v tisoč evrih (poslovni prihodki – stroški materiala in storitev – drugi poslovni odhodki brez prevrednotovalnih poslovnih odhodkov in rezervacij)	23.441	22.630	103,6
BILANCA STANJA			
Sredstva na dan 31. 12. 2014/31. 12. 2013 – v tisoč evrih	106.075	131.027	81,0
Kapital na dan 31. 12. 2014/31. 12. 2013 – v tisoč evrih	92.781	124.785	74,4
ZAPOSLENI			
Število zaposlenih na dan 31. 12.	402	402	100,0
Povprečno število zaposlenih iz opravljenih ur	395,9	391,5	101,1
NALOŽBE			
Naložbe v objekte in opremo – v tisoč evrih	3.200	8.955	35,7
KAZALNIKI			
Delež EBITDA v poslovnih prihodkih	0,35	0,34	102,4
Delež EBIT v poslovnih prihodkih	0,21	0,20	106,5
Dodana vrednost na zaposlenega – v evrih (dodana vrednost/povprečno št. zaposlenih na podlagi opravljenih ur)	59.208	57.804	102,4
Čisti dobiček na zaposlenega – v evrih (čisti dobiček/povprečno št. zaposlenih na podlagi opravljenih ur)	9.078	13.268	68,4
Čista dobičkonosnost kapitala – ROE (čisti dobiček/povprečni kapital brez čistega dobička proučevanega obdobja) v %	3,36%	4,26%	78,9
Dobičkonosnost sredstev – ROA (čisti dobiček/povprečno stanje sredstev) v %	3,03%	3,99%	76,1
DELNICA			
Popravljeni čisti dobiček na delnico – v evrih (Čisti dobiček/povprečno število vseh delnic)	0,95	1,37	69,2
Tržna cena delnice na dan 31. 12. v evrih	59,04	27,60	213,9
Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. v evrih (kapital/število vseh izdanih delnic)	24,44	32,87	74,4
Razmerje med tržno ceno in knjigovodsko vrednostjo delnice (P/B)	2,42	0,84	287,7

1.2 POMEMBNI DOGODKI

1.2.1 POMEMBNI DOGODKI LETA 2014

- Februarja je nadzorni svet sprejel Strateški poslovni načrt družbe za obdobje 2014–2020 ter s strategijo usklajen korigiran poslovni načrt za leto 2014.
- Družba KPMG, ki jo je večinski del delničarjev Aerodroma Ljubljana, d. d., izbral za finančnega svetovalca pri prodaji družbe, je 20. marca objavila poziv za izkaz interesa za nakup večinskega paketa delnic. S tem se je formalno odprla prva faza prodaje družbe, v kateri so se zbirale nezavezujoče ponudbe za nakup 75,5 odstotka delnic Aerodroma Ljubljana.
- 28. marca je bila podpisana generalna pogodba o medsebojnih odnosih in ustanovitvi stavbne pravice glede rabe določenih zemljišč na letališču, na podlagi katere je družba pridobila stavbno pravico za 248 hektarjev zemljišč. Stavbna pravica je ustanovljena za obdobje 40 let, od 1. januarja 2014.
- Po poletnem voznem redu (od 30. marca do 25. oktobra) je osem letalskih prevoznikov redno letelo na 24 destinacij. Domači letalski prevoznik Adria Airways je uvedel redni letalski povezavi z Varšavo (trikrat tedensko) in Prago (štirikrat tedensko), Finnair pa je od 16. aprila ponovno povezoval Ljubljano s Helsinki (štirikrat tedensko).
- Na redni letni skupščini, ki je bila 13. maja, je bilo obravnavano poročilo nadzornega sveta o rezultatih preveritve letnega poročila za poslovno leto 2013, podeljena je bila razrešnica upravi in nadzornemu svetu, imenovan je bil revizor in obravnavana uporaba bilančnega dobička. Pri predlogu delitve bilančnega dobička je uprava upoštevala sklep skupščine (september 2013) o opustitvi projekta novega potniškega terminala in okvirna izhodišča (pričakovanja) lastnikov družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., glede višjega izplačila dividend. Ob upoštevanju rezultatov poslovanja, razpoložljivih likvidnih sredstev in ocene tveganj je bilo predlagano in izglasovano izplačilo dividend v skupnem znesku 34.972.825,72 evra (izplačane so bile 22. julija).
- V letu 2014 se je, razen v obdobju med junijem in novembrom, na našem letališču z gorivom oskrboval prevoznik Iran Air.
- 9. julija je bila objavljena odločitev Evropske komisije, da so dokapitalizacije Adrie Airways, d. d., med letoma 2007 in 2011 dovoljena državna pomoč domačemu prevozniku. Odločitev v korist domačega prevoznika, ki je naš največji poslovni partner, pomeni tudi pozitivno novico za Aerodrom Ljubljana, d. d.
- Postopek prodaje družbe Adria Airways Tehnika, d. d., je v teku. Na podlagi poteka postopka prodaje in stanja pogajanj obstaja možnost, da bo kupnina za delež, ki se prodaja v celoti, odstopala od ocenjene vrednosti družbe Adria Airways Tehnika, d. d., na dan 31. 12. 2014, na podlagi katere je bila vrednotena naložba v to družbo v poslovnih knjigah Aerodroma Ljubljana, d. d., na dan 31. 12. 2014 (ta naložba je bila po stanju na dan 30. 6. 2014 dodatno oslABLJENA, kar je podrobneje pojasnjeno v točki 5.1.6 Računovodskega poročila – Sredstva za prodajo).
- Zaradi zagotavljanja tekoče likvidnosti je družba junija in julija sklenila dve pogodbama za revolving kredit v skupni višini 15 milijonov evrov, in sicer za obdobje do leta 2017.
- Slovenski državni holding je sprejel sklep o izvedbi revizije polletnih računovodskih izkazov družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., na dan 30. junija 2014 (s strani revizijske hiše Deloitte revizija, d. o. o.), v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Revizija je bila opravljena avgusta.
- 10. oktobra nas je Slovenski državni holding, d. d., obvestil o uspešnem zaključku prodaje 75,5-odstotnega deleža družbe Aerodrom Ljubljana, d. d. Na ta dan je bila nakazana kupnina in izvedena preknjižba delnic, s čimer je Fraport AG tudi uradno postal večinski lastnik Aerodroma Ljubljana, d. d.

- 14. oktobra je bila s strani družbe Fraport AG objavljena prevzemna namera. Prevzemna ponudba za odkup vseh delnic Aerodroma Ljubljana (po ceni 61,75 evra na delnico), katerih imetnik ni Fraport AG, pa je bila objavljena 24. oktobra 2014.
- Izid prevzemne ponudbe je bil javno objavljen 24. novembra. Po prevzemu je Fraport AG pridobil skupno 1.860.298 prednostnih kosovnih delnic z oznako AELP in 1.859.872 navadnih kosovnih delnic z oznako AELG, kar obsega 97,99-odstotni delež v osnovnem kapitalu družbe Aerodrom Ljubljana, d. d.
- Air Serbia, srbski nacionalni letalski prevoznik, je ob prvi obletnici letenja na naše letališče podvojil obseg frekvenc letov z našega letališča. Med Ljubljano in Beogradom od 12. decembra naprej leti dvakrat dnevno.

1.2.2 POMEMBNI DOGODKI PO KONCU LETA 2014

Pomembni dogodki po koncu leta 2014 so navedeni v točki 5.5.1 Računovodskega poročila.

1.3 PISMO UPRAVE

Minulo leto smo v Aerodromu Ljubljana zaključili z dobrimi poslovnimi rezultati in živahnim prometom. Pomembno ga je zaznamovala tudi prodaja družbe in vsi postopki v zvezi z njo. Zanimanje potencialnih kupcev in nad pričakovanji visoka prevzemna cena delnice potrjujejo stabilnost, kakovost in dobro vodenje Aerodroma Ljubljana v preteklem letu in letih pred tem.

Aerodrom Ljubljana je v letu 2014 dosegel rast prometa in posloval dobro. V primerjavi z letom 2013 smo zaznali ugodne trende, kar se nanaša predvsem na podatke o številu oskrbljenih potnikov in teži oskrbljenega tovora. Skupno število potnikov je za 1,3 odstotka večje, kar je vezano predvsem na 3,1-odstotno povečanje števila potnikov javnega prometa, s tem da so število potnikov povečali domači in tudi tuji prevozniki. Po številu premikov letal smo sicer za 5,2 odstotka zaostajali za lanskim letom, vendar pa ta upad zaradi spremembe strukture letal v korist večjih (in težjih) letal ni negativno vplival na realizirane poslovne prihodke. V segmentu tovarnega prometa smo oskrbeli za 6,8 odstotka več tovora kot v letu 2013. Po podatkih anna.aero je bila v primerjavi z drugimi letališči v regiji rast prometa višja le na zagrebškem letališču, vsa preostala, vključno z Benetkami, so za nami zaostajala.

V letu 2014 je redne lete z našega letališča opravljalo devet prevoznikov, ki so ga povezovali s 25 rednimi destinacijami (24 v letu 2013). Povečanje števila potnikov v letu 2014 je temeljilo predvsem na povečani oskrbi števila potnikov domačega prevoznika, ki je v letu 2014 odprl tudi dve novi liniji (Praga in Varšava). Poleg potnikov domačega prevoznika smo oskrbeli tudi precej več potnikov prevoznikov Air Serbia in Turkish Airlines. Oba sta v letu 2014 tudi bistveno povečala število letov z ljubljanskega letališča. Na promet na letališču so negativno vplivale razmere na Bližnjem vzhodu, saj smo v poletni sezoni 2014 zaznali večji upad potnikov iz Izraela. Nepredviden izpad je pomenilo tudi začasno prenehanje operacij Iran Air, ki pri nas opravlja tehnične lete zaradi oskrbe z gorivom.

Z ustvarjenimi poslovnimi prihodki v višini 32.049 tisoč evrov smo bili za 2,5 odstotka nad doseženimi v letu 2013. Poslovni odhodki so sicer za minimalno presegli dosežene v letu 2013, vendar pa so bili za 4,1 odstotka manjši od načrtovanih. Dobiček iz poslovanja je bil dosežen v višini 6.695 tisoč evrov in je presegel letni načrt za 12,5 odstotka, realizacijo leta 2013 pa za 9,2 odstotka.

Manj ugoden je bil v letu 2014 neto finančni izid, in sicer na račun opravljene slabitve naložbe v družbo Adria Airways Tehnika, d. d., v višini 2.736 tisoč evrov, ki v letnem načrtu ni bila predvidena. Družbo Adria Airways Tehnika si prizadevamo odprodati. Načrtujemo, da bodo postopki v zvezi s tem zaključeni v letu 2015. Kljub dobremu poslovanju in višjim realiziranim finančnim prihodkom Aerodromu Ljubljana ni uspelo v celoti nadomestiti negativnega učinka opravljene slabitve na rezultat poslovanja; dobiček pred obdavčitvijo obravnavanega obdobja je tako znašal 4.979 tisoč evrov, čisti dobiček pa 3.594 tisoč evrov, kar je manj od doseženega v letu 2013 in pod letnim načrtom. Brez opravljene slabitve naložbe v Adria Airways Tehnika, d. d., bi bil dobiček pred obdavčitvijo za 27,2 odstotka večji glede na doseženega v letu 2013, za 9,3 odstotka pa bi presegal načrtovanega. Tudi čisti dobiček bi bil za 17,4 odstotka nad ustvarjenim v letu 2013 ter za 1,2 odstotka nad načrtovanim.

Delo zaposlenih je v letu 2014 močno zaznamovala izpeljana prodaja družbe. V postopkih smo sodelovali v okviru svojih pristojnosti ter skrbeli, da so bili izpeljani transparentno in strokovno. Že od začetka prodajnega postopka smo poudarjali, da je za Aerodrom Ljubljana primeren tak strateški lastnik, ki je večji upravljavec letališč z močjo, voljo in vzvodi za razvoj potniškega in tovarnega prometa, komercialnih dejavnosti in pripadajoče infrastrukture. Novi lastnik, družba Fraport AG, to nedvomno je. Ocenjujemo, da bomo v prihodnjih letih s skupnim sodelovanjem ljubljansko letališče razvijali skladno z že začrtanimi načrti razvoja oziroma še bolje od njih. Verjamemo, da bomo letališče pod novim lastnikom še naprej posodabljali, povečevali konkurenčnost, povezljivost in mobilnost prebivalstva. Tako bo utrjevalo svojo vlogo v regiji in spodbujalo njen gospodarski razvoj.

V prihodnjem letu Aerodrom Ljubljana čakajo nekatere organizacijske spremembe in nadaljevanje povečevanja obsega prometa. Že decembra 2014 je drugi vsakodnevni let na liniji z Beogradom dodal Air Serbia, marca 2015 z vsakodnevnim letom v Zuerich prihaja letalski prevoznik Swiss International Airlines, Turkish Airlines pa takrat povečuje

število tedenskih letov v Istanbul s sedem na deset. Novi povezavi v Stockholm in Berlin bo s poletnim voznim redom vpeljala tudi Adria Airways.

Rasti prometa bodo neizogibno morale slediti tudi infrastrukturne posodobitve letališča. Ozka grla premajhnega in dotrajanega potniškega terminala ostajajo velik problem, katerega rešitve ni več mogoče odlagati v prihodnost. Strokovne skupine, v katerih sodelujejo tako predstavniki Fraporta AG kot Aerodroma Ljubljana, preučujejo možne različice za rešitev te problematike. Pričakujemo, da bo najbolj optimalna, skupaj s časovnico, predstavljena že kmalu.

Bernarda Trebušak

članica uprave

dr. Iztok Podbregar

član uprave

Zmago Skobir

predsednik uprave

1.4 POROČILO NADZORNEGA SVETA

Delovanje nadzornega sveta

Delo nadzornega sveta družbe Aerodrom Ljubljana so v letu 2014 zaznamovala dejstva in okoliščine, ki so od članov zahtevale dodatno angažiranost in skrbnost, namenjeno prihodnjemu poslovanju družbe Aerodrom Ljubljana. Med dogodki je treba poleg rednega in ustaljenega nadzora poslovanja družbe izpostaviti zamenjavo večinskega lastništva družbe ter sklenitev generalne pogodbe o medsebojnih odnosih in ustanovitvi stavbne pravice z Republiko Slovenijo.

Nadzorni svet je v letu 2014 deloval v sestavi:

- Milan Perović, predsednik nadzornega sveta;
- Peter Grašek, član nadzornega sveta;
- Nina Mauhler, članica nadzornega sveta;
- Peter Marn, član nadzornega sveta;
- Tadeja Strupi, članica nadzornega sveta (predstavnica delavcev);
- Drago Čotar, podpredsednik nadzornega sveta (predstavnik delavcev).

Sestel se je na 13 rednih in šestih korespondenčnih sejah. Člani nadzornega sveta so pri svojem odločanju v nadzornem svetu delovali neodvisno. Na obravnavane teme na posameznih sejah so se ustrezno pripravili, dajali so konstruktivne predloge in pripombe ter sprejemali odločitve skladno s svojimi pristojnostmi. Člani nadzornega sveta so delovali po pravilih o varovanju poslovne skrivnosti in ravnanju v primeru nasprotnih interesov. Nadzor poslovanja družbe se je izvajal skladno s pooblastili in pristojnostmi, ki jih temeljno opredeljuje Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), dodatno pa jih določata Statut družbe in Poslovnik o delu nadzornega sveta. Člani nadzornega sveta so pri izvajanju svoje funkcije upoštevali priporočila Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, priporočila Kodeksa upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije in Združenja članov nadzornih svetov ter priporočila Slovenske odškodninske družbe. V družbo so vpeljevali dobre prakse nadzorništva in jih izvajali. O izpolnjevanju priporočil sta se uprava in nadzorni svet izrekla v izjavi o upravljanju družbe.

Med rednim poslovanjem družbe in dela nadzornega sveta s poudarkom na nadzoru vodenja poslov smo člani nadzornega sveta največ pozornosti namenili:

- rednemu poslovanju družbe s poudarkom na tekočem spremljanju poslovanja in finančnem poročanju;
- spremljanju trženjskih dejavnosti;
- spremljanju investicijskih dejavnosti;
- spremljanju tveganj;
- spremljanju poslovanja družb, v katerih ima Aerodrom Ljubljana vložena sredstva;
- spremljanju pogajanj in sklenitvi generalne pogodbe o medsebojnih odnosih in ustanovitvi stavbne pravice;
- spremljanju dejavnosti ob menjavi večinskega lastništva družbe s posebno skrbnostjo, namenjeno tekočemu in dolgoročnemu poslovanju osrednjega javnega letališča v državi in skrbi za zaposlene;
- posebnemu nadzoru pogodb, pri katerih je po statutarnih določilih potrebno soglasje nadzornega sveta družbe;
- izboljšavi sistema notranje revizije in prilagoditvi standardom.

V okviru navedenih področij dela je treba posebej izpostaviti naslednje:

- Nadzorni svet je v skladu z ZGD-1 obravnaval in sprejel revidirano letno poročilo družbe za leto 2013, poročilo o preveritvi Letnega poročila 2013 ter izjavi o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb in Kodeksa upravljanja družb s kapitalskimi naložbami države. Soglašal je tudi s predlogom uprave za uporabo bilančnega dobička. Na podlagi predloga revizijske komisije je za revizorja za leto 2014 predlagal družbo Deloitte revizija, d. o. o.
- Nadzorni svet je potrdil Strateški poslovni načrt družbe za obdobje 2014–2020.
- Nadzorni svet je v skladu z Zakonom o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah (ZPPOGD) in na podlagi Akta o določitvi kriterijev za spremenljivi del prejemka uprave ter ob upoštevanju kvalitativnih in kvantitativnih kriterijev ocenil delo uprave leta 2013 ter članom uprave odobril izplačilo spremenljivega prejemka.
- Nadzorni svet je uveljavil izpolnjevanje priporočil Kodeksa upravljanja javnih delniških družb in tudi priporočil Kodeksa upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije.
- Nadzorni svet je dal pobudo za razvoj funkcije notranje revizije na višjo raven in se seznanil s poročilom notranje revizorke o opravljenih notranjih revizijah družbe leta 2013, načrtom notranjih revizij za leto 2014, s poročilom o delu v prvi polovici leta 2014 in dal soglasje k Načrtu delovanja notranje revizije v letu 2015.
- Nadzorni svet je upošteval in zagotovil uveljavitev priporočil revizijske komisije pri izdelavi registra in upravljanja tveganj.
- Nadzorni svet je imenoval investicijsko komisijo, ki je tekoče spremljala načrtovanje in implementacijo investicijskega načrta.
- Nadzorni svet je sproti spremljal poslovanje družbe in obravnaval četrtna poročila o poslovanju družbe. Na podlagi poročila o poslovanju družbe v prvem trimesečju, nerevidiranih računovodskih izkazov družbe za prvo polletje in devetmesečnega poročila o poslovanju družbe je spremljal uresničevanje postavljenih ciljev za leto 2014. Posebno pozornost je namenil optimizaciji stroškov in podpiral tovrstna prizadevanja uprave. Prav tako je upravo podpiral in spodbujal pri dejavnostih za pridobivanje novih prevoznikov.
- Nadzorni svet je dejavno spremljal poslovanje družbe Adria Airways Tehnika, d. d., v kateri ima družba Aerodrom Ljubljana, d. d., 47,67-odstotni poslovni delež, in družbe Aerodrom Portorož, d. o. o., v kateri ima 30,46-odstotni poslovni delež.
- Nadzorni svet je v skladu z dobro korporativno prakso izvedel samooceno svojega delovanja.

Nadzorni svet družbe je sestavljen tako, da ima vse potrebne strokovne in izkustvene kompetence za učinkovit nadzor nad poslovanjem družbe. V nadzornem svetu sodelujejo osebe z večletnimi izkušnjami s področja letalske dejavnosti, finančnega poslovanja in svetovanja, upravljanja in pravnega svetovanja. Zastopane so različne strokovne – praktične in teoretične kompetence. Zelo pomemben je tudi prispevek predstavnikov zaposlenih, ki s svojimi izkušnjami ter poznavanjem panoge in družbe prispevajo k učinkovitemu nadzoru poslovanja.

Nadzorni svet ugotavlja, da se je uprava v danih okoliščinah poslovanja ustrezno odzivala na gospodarske razmere in izraženo voljo lastnikov družbe ter uspešno vodila družbo.

Sodelovanje z upravo

Nadzorni svet je vse leto dejavno in konstruktivno sodeloval z upravo. Člani nadzornega sveta so pravočasno prejeli strokovno izdelana gradiva za seje. Na voljo so imeli vsa zahtevana in ustrezna poročila, informacije in podatke, ki jih je uprava na posameznih sejah nadzornega sveta po potrebi tudi dodatno pojasnila, kar je članom nadzornega sveta

omogočalo odgovorno spremljanje in nadziranje poslovanja družbe ter sprejemanje odločitev. Uprava je v svojih poročilih izčrpno prikazovala najpomembnejše ekonomske kategorije ter poskrbela za njihovo ustrezno razlago in primerjavo s preteklimi obdobji. To je nadzornemu svetu omogočilo tekoče spremljanje uspešnosti poslovanja družbe in ustrezno opravljanje nadzorne funkcije.

Nadzorni svet ocenjuje, da je bilo delo uprave uspešno.

Komisije nadzornega sveta

Leta 2014 so delovale tri komisije nadzornega sveta:

- Komisija za imenovanja in kadrovske zadeve (sestala se je enkrat) ima tri člane: Milan Perović, predsednik komisije, Peter Marn, član komisije, Tadeja Strupi, članica komisije. Komisija je pregledala izpolnjevanje zadanih načrtov dela uprave in predlagala določitev variabilnega dela plače uprave za leto 2013.
- Revizijska komisija (sestala se je petkrat) ima štiri člane (trije člani so člani nadzornega sveta, in sicer so to Peter Grašek, predsednik komisije, Nina Mauhler, članica komisije, Drago Čotar, član komisije, in zunanja članica Barbara Nose). Opravila je pregled revidiranega letnega poročila za leto 2013 in na podlagi izbora predlagala imenovanje zunanjega revizorja za poslovno leto 2014. Seznanila se je s poročilom o poslovanju družbe za obdobje januar–september leta 2014 in z oceno poslovanja do konca leta 2014. Redno je spremljala delovanje notranje revizije ter se seznanila z obdobjnim načrtom dela notranje revizije za obdobje 2014–2016 in s poročilom o delu notranje revizije za drugo polovico leta 2013 in leto 2014. Seznanila se je s spremembami Notranjerevizijske temeljne listine, Poslovníkom revizijske komisije in Poslovníkom nadzornega sveta. Pregledala je poročilo o upravljanju tveganj v družbi. Spremljala je tudi poslovanje in prodajo družbe Adria Airways Tehnika, d. d., ter se seznanila z upravljanjem finančnih naložb družbe Aerodrom Ljubljana, d. d.
- Investicijska komisija (sestala se je trikrat) ima tri člane, in sicer so to Peter Marn, predsednik investicijske komisije, Peter Grašek in Nina Mauhler. Komisija je sprejela rebalans načrta naložb v objekte in opremo za leto 2014 ter spremljala investicije v teku. Seznanila se je z notranjerevizijskim poročilom o izvedbi postopka za nakup gasilskega vozila, s poročilom o izvedbi postopka za nakup hangarja 2 in delavnic v hangarju 1 ter ploščadi pred hangarjem 2 od Adria Airways, d. d., ter z javnim naročilom za obnovo letališke ploščadi in izgradnjo druge faze ceste okoli letališkega perimetra.

Stališče nadzornega sveta do revizijskega poročila 2014

Seje nadzornega sveta, na kateri se je obravnavalo letno poročilo družbe, se je udeležil tudi revizor revizijske družbe Deloitte revizija, d. o. o., ki je opravila revizijo računovodskih izkazov družbe za leto 2014. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom neodvisnega revizorja in ugotovil, da je bilo izdano pritrdilno mnenje. Nadzorni svet ugotavlja, da je revizor opravil revizijo v skladu z zakonom in po pravilih o revidiranju. Nadzorni svet na poročilo neodvisnega revizorja ni imel pripomb.

Potrditve Letnega poročila 2014 in predlog za uporabo bilančnega dobička

Uprava družbe je v zakonitem roku predložila nadzornemu svetu v preveritev letno poročilo, skupaj z revizijskim poročilom. Revizijska komisija nadzornega sveta je podrobno preverila letno poročilo, vključno z revizijskim poročilom, ter dala svoje mnenje in stališča. Na podlagi tekočega spremljanja poslovanja družbe in podrobne preveritve letnega poročila nadzorni svet ugotavlja, da je poročilo za leto 2014 sestavljeno jasno in pregledno ter izkazuje resničen in pošten prikaz premoženja, obveznosti, finančnega položaja, poslovnega izida in vseobsegajočega donosa družbe. V poslovno poročilo je vključen tudi pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja,

vkjučno z opisom bistvenih vrst tveganja, ki jim je družba Aerodrom Ljubljana, d. d., izpostavljena. Letno poročilo je sestavljeno skladno z določili Zakona o gospodarskih družbah in veljavnimi mednarodnimi računovodskimi standardi. Nadzorni svet po opravljeni preveritvi na letno poročilo družbe za leto 2014 ni imel pripomb in ga je na 22. redni seji 3. marca 2015 soglasno sprejel.

Nadzorni svet je soglašal s predlogom uprave, naj ostane bilančni dobiček v višini 8.621.085 evrov nerazporejen.

Predlog skupščini o podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu

Na podlagi navedenega in na podlagi 294. člena Zakona o gospodarskih družbah nadzorni svet predlaga skupščini delničarjev, da upravi in nadzornemu svetu podeli razrešnico za poslovanje v letu 2014.

Milan Perović
predsednik nadzornega sveta

Zg. Brnik, 3. marca 2015

1.5 PREDSTAVITEV DRUŽBE AERODROM LJUBLJANA, D. D.

1.5.1 POMEMBNI PODATKI

Firma:	Aerodrom Ljubljana, d. d.	
Sedež:	Zg. Brnik 130 a, 4210 Brnik-aerodrom, Slovenija	
	Tel.: +386 (0)4 206 10 00, faks: +386 (0)4 202 12 20	
	e-naslov: info@lju-airport.si , http://www.lju-airport.si	
Šifra dejavnosti:	52.230 – Spremljajoče storitvene dejavnosti v zračnem prometu	
Velikost:	velika družba po Zakonu o gospodarskih družbah	
Predsednik uprave:	Zmago Skobir	
Člana uprave:	Bernarda Trebušak, dr. Iztok Podbregar	
Predsednik nadzornega sveta:	Milan Perović	
Številka in datum vpisa preoblikovanja v delniško družbo v sodni register:	96/01184, 28. 1. 1997	
Matična številka:	5142768000	
ID za DDV:	SI12574856	
Osnovni kapital na dan 31. 12. 2014:	15.842.626 evrov	
Število delnic na dan 31. 12. 2014:	3.796.527 kosovnih delnic, od tega 1.936.229 navadnih prosto prenosljivih kosovnih delnic in 1.860.298 prednostnih participativnih kosovnih delnic z omejeno glasovalno pravico	
Kotacija navadnih kosovnih delnic:	Ljubljanska borza, d. d., borzna kotacija (od 8. oktobra 1997)	
Oznaka navadnih kosovnih delnic:	AELG	
Transakcijski računi:	A banka d. d.	05100-8013262220
	Nova Ljubljanska banka, d. d.	02921-0014174945
Poslovno leto:	koledarsko	
Število zaposlenih na dan 31. 12. 2014:	402	

1.5.2 DEJAVNOST

Naše osnovne dejavnosti obsegajo:

- upravljanje in obratovanje letališča;
- izvajanje zemeljske oskrbe letal, potnikov in tovora;
- komercialne dejavnosti.

1.5.3 POSLANSTVO, VIZIJA IN STRATEŠKI CILJI

Poslanstvo

Naše poslanstvo je zagotavljanje učinkovitega in varnega obratovanja slovenskega okna v svet in zagotavljanje konkurenčnih in kakovostnih storitev uporabnikom, skrb za potnika, omogočanje ugodnega poslovnega okolja našim partnerjem in zadovoljstva vsem deležnikom.

Vizija

Naša vizija je postati konkurenčna vstopna točka v regijo Alpe-Adria in prva izbira potnikov, letalskih družb in ostalih uporabnikov v regiji ter prispevati k trajnostnemu razvoju in napredku podjetja, države in njenih prebivalcev.

Strateški cilji družbe

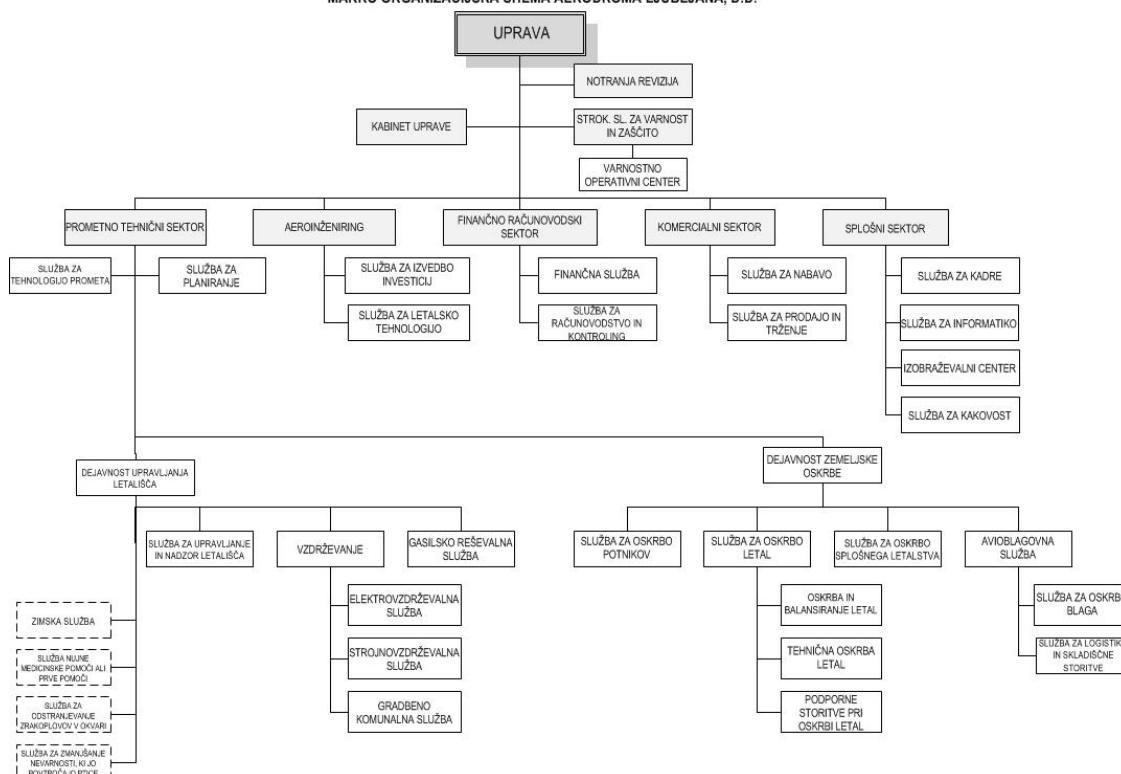
Za uresničevanje poslanstva in izpolnjevanje vizije si je družba Aerodrom Ljubljana, d. d., za obdobje 2014–2020 zastavila naslednje strateške cilje:

- povečanje prometa potnikov, letal in tovora;
- povečevanje prihodkov, zlasti iz komercialnih dejavnosti;
- razvijanje človeških virov in spodbujanje inovativnosti;
- zagotavljanje potrebnih investicij v kritično in drugo infrastrukturo in opremo zaradi omogočanja nadaljnjega razvoja prometa.

1.5.4 ORGANIZIRANOST

Delniško družbo vodi tričlanska uprava. Izvajanje dejavnosti družbe je organizirano v petih sektorjih: prometno tehničnem, aeroinženiringu, finančno računovodskem, komercialnem in splošnem. Sektorje vodijo direktorji, posamezni sektorji pa so razdeljeni še na strokovne oziroma operativne službe. Upravo pri njenem delovanju poleg svetovalcev in drugih strokovnjakov, združenih v kabinetu uprave, podpirata še notranja revizija in strokovna služba za varnost in zaščito.

MAKRO ORGANIZACIJSKA SHEMA AERODROMA LJUBLJANA, D.D.

1.5.5 PODATKI O DRUŽBAH, KATERIH VEČJI LASTNIK JE DRUŽBA AERODROM LJUBLJANA, D. D.

Družba	Naslov	Lastniški delež v %	Knjigovodska vrednost naložbe v tisoč evrih	
			31. 12. 2014	31. 12. 2013
Aerodrom Portorož, d. o. o.	Sečovlje 19, Sečovlje	30,46	0	0
Adria Airways Tehnika, d. d.	Zg. Brnik 130 h, Brnik-aerodrom	47,67	411	3.147

* Nominalna vrednost naložbe je 1.251.878 evrov, v letu 2009 smo naložbo v celoti slabili.

** Nominalna vrednost naložbe je 6.994.154 evrov. V letu 2010 smo naložbo slabili v višini 1.654 tisoč evrov, v letu 2011 v višini 2.193 tisoč evrov, v letu 2014 pa v višini 2.736 tisoč evrov.

Več o naložbah v navedeni družbi pojasnjujemo v točkah 4.3, 5.1.3 in 5.5.2 Računovodskega poročila.

1.5.6 MEDNARODNA DEJAVNOST

V letu 2014 smo nadaljevali svoje dejavnosti kot člani različnih strokovnih skupin, ki delujejo v okviru Združenja evropskih letališč (ACI Europe). Predsednik uprave naše družbe je še naprej dejaven v upravnem odboru združenja, ki vpliva na oblikovanje evropske letališke politike. Svetovalec uprave je član svetovalne skupine (Advisory Group) v okviru komiteja za politiko (Policy Committee), katerega naloga je priprava strateških usmeritev za vodstvo ACI Europe ter koordinacija in povezava med drugimi komiteji in delovnimi skupinami. Še naprej smo člani komiteja za varovanje (Aviation Security Committee), ki se ukvarja s problematiko varovanja civilnega letalstva na letališčih in predlaga nove rešitve na tem področju, interesne skupine regionalnih letališč (Regional Airport's Forum), ki pripravlja predloge v interesu malih in srednje velikih letališč, ter ACI Communication Group, ki združuje strokovnjake za komuniciranje evropskih letališč. Smo tudi člani Foruma za vodenje in človeške vire (Leadership and Human Resources Forum), Foruma za digitalne komunikacije (Digital Communications Forum) in skupine Digital Communications Group v okviru ACI Europe.

2 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

Na podlagi določil petega odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) uprava in nadzorni svet družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., podajata izjavo o upravljanju družbe za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2014.

2.1 IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB

S spoštovanjem načel priporočene poslovne prakse vodenja in upravljanja si Aerodrom Ljubljana, d. d., prizadeva za dvig ravni vodenja in upravljanja družbe, pri čemer je Kodeks upravljanja javnih delniških družb pomembno vodilo.

Aerodrom Ljubljana, d. d., podaja izjavo o skladnosti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb, katerega spremembe in dopolnitve so bile sprejete 8. 12. 2009 in so začele veljati 1. 1. 2010. Kodeks je v slovenskem in angleškem jeziku objavljen na spletni strani Ljubljanske borze www.ljse.si. Izjava o skladnosti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb je sestavni del Letnega poročila 2014 in je dostopna na spletnih straneh družbe www.lju-airport.si pet let od objave.

V tej izjavi o skladnosti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb družba nakazuje tudi nameravane spremembe prihodnjega poslovanja. Uprava in nadzorni svet družbe izjavljata, da Aerodrom Ljubljana, d. d., pri svojem delu in poslovanju spoštuje Kodeks upravljanja javnih delniških družb (v nadaljnjem besedilu: Kodeks), vendar pa obstajajo nekatera odstopanja, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Okvir upravljanja družb

Določilo Kodeksa 1: Osnovni cilj delniške družbe, ki opravlja pridobitno dejavnost, je maksimiranje vrednosti družbe. Ta in drugi cilji, ki jih družba zasleduje pri opravljanju svoje dejavnosti, kot sta dolgoročno ustvarjanje vrednosti za delničarje in upoštevanje socialnih in okoljskih vidikov poslovanja z namenom zagotavljanja trajnostnega razvoja družbe, se navedejo v statutu družbe.

Družba v statutu nima posebej zapisanih zgoraj navedenih ciljev, jih pa v praksi pri opravljanju svoje dejavnosti vsekakor zasleduje in jih je določila oziroma podrobneje opredelila v Politiki upravljanja družbe, ki je javno objavljen dokument.

Razmerje med družbo in delničarji

Določilo Kodeksa 5.7: Če delničarji odločajo o politiki plačil uprave, naj to sprejmejo na predlog nadzornega sveta in jo vsebinsko prilagodijo razmeram v družbi in na trgu. Politika plačil uprave naj vsebinsko sledi priporočilom Kodeksa, obsega pa naj:

- višino fiksnih prejemkov članov uprave;
- možnost variabilnih prejemkov članov uprave;
- naravo meril za določanje variabilnega dela prejemkov po vrstah;
- morebitne omejitve variabilnega dela;
- letno dinamiko določanja meril za variabilni del;
- opredelitev plačil v delnicah, opcijah ali primerljivih finančnih instrumentih in omejitve teh plačil in
- letno vrednotenje izpolnjevanja meril in aktivnosti nadzornega sveta na tem področju.

Delničarji družbe ne odločajo o politiki plačil uprave, pač pa o tem, skladno s svojimi pristojnostmi, odloča nadzorni svet družbe, ki pri določanju meril in kriterijev glede politike plačil uprave upošteva navedena priporočila Kodeksa, poleg tega

pa spoštuje tudi veljavno zakonodajo na tem področju (Zakon o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti – ZPPOGD). Nadzorni svet je na podlagi ZPPOGD sprejel Pravila o določitvi pravic članov uprave, ki so bila predstavljena na 15. skupščini družbe. Poleg tega nadzorni svet vsako leto sprejme tudi kvalitativne in kvantitativne kriterije za določitev spremenljivega prejemka uprave. Delničarjem družbe so skladno z zahtevo ZGD-1 na vsakoletni skupščini ob sklepanju glede podelitve razrešnice predložena vsa zakonsko zahtevana pojasnila.

Dne 10. oktobra 2014 je prišlo do preknjižbe lastništva večinskega dela delnic družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., in sicer so delnice v lasti države Republike Slovenije in drugih družb v državni lasti prešle na novega lastnika družbo Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide. Prav tako je bila družba dne 26. novembra 2014 z odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev, št. 40201-9/2014-10, z dne 24. novembra 2014, obveščena, da je bil prevzem družbe s strani prevzemnika Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide uspešen in da ima prevzemnik v lasti 97,99-odstotni lastniški delež družbe. Na podlagi navedenega družbe ne zavezujejo več določila Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (ZPPOGD).

Transparentnost poslovanja

Določilo Kodeksa 20.3: Družba predpiše pravila o omejitvah trgovanja z delnicami družbe, s katerimi ureja pravila o omejitvah trgovanja, časovno obdobje omejitve trgovanja (zaprta trgovalna okna) in razkritje trgovanja z delnicami družbe ter delnicami povezanih družb za člane organov družbe, z njimi povezane fizične in pravne osebe ter druge osebe, ki so jim notranje informacije dostopne.

Poročanje članov uprave in nadzornega sveta o trgovanju z delnicami družbe ureja Sklep o informacijah o pomembnih deležih v skladu z Zakonom o trgu finančnih instrumentov. Družba nima akta, s katerim bi omejila trgovanje z delnicami družbe. Družba ima seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije.

2.2 IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM UPRAVLJANJA KAPITALSKIH NALOŽB REPUBLIKE SLOVENIJE

Aerodrom Ljubljana, d. d., je moral kot javna delniška družba, katere večinski delničar je bila Republika Slovenija, poleg spoštovanja Kodeksa upravljanja javnih delniških družb leta 2014 (do prevzema) upoštevati Kodeks upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije. Ker Aerodrom Ljubljana, d. d., upravlja infrastrukturo na osrednjem letališču v državi, je poleg tega, da upošteva interese delničarjev, kar je njegova osnovna naloga, upošteval tudi priporočila navedenega kodeksa, ki na urejen in transparenten način dvigujejo raven delovanja delniških družb, katerih deležnik je Republika Slovenija.

Aerodrom Ljubljana, d. d., podaja izjavo o skladnosti s Kodeksom upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije, ki sta jo dne 15. maja 2013 sprejela uprava in nadzorni svet Slovenske odškodninske družbe, d. d. Kodeks v drugem delu (določila od 51 do 93) določa pričakovanja od družb, v katerih je Republika Slovenija delničarka ali družbenica.

Kodeks je bil javno objavljen na spletnih straneh Slovenske odškodninske družbe. Izjava o skladnosti s Kodeksom upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije je sestavni del Letnega poročila 2014 in je pet let od objave dostopna na spletnih straneh družbe www.lju-airport.si.

Uprava in nadzorni svet družbe izjavljata, da je Aerodrom Ljubljana, d. d., pri svojem delu in poslovanju spoštoval Kodeks upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije v delu, ki se nanaša na javne delniške družbe. Na področjih, ki jih Kodeks upravljanja javnih delniških družb in Kodeks upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije urejata različno, Aerodrom Ljubljana, d. d., zaradi zagotavljanja enakopravnosti delničarjev (zasebnih na eni strani in države na

drugi strani) in zaradi statusa javne delniške družbe, katere vrednostni papirji kotirajo na borzi, primarno upošteva Kodeks upravljanja javnih delniških družb.

Odstopanja od priporočil Kodeksa upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije so navedena in obrazložena v nadaljevanju:

Določila Kodeksa št. 63, 64, 65 in 66: Preglednost poslovanja in poročanje

Družba v zvezi s poročanjem upošteva določila ZGD-1, ZTFI (predvsem prvi odstavek 130. člena) in Kodeksa upravljanja javnih delniških družb.

Priporočila Kodeksa od 74 do 79: Izbira kandidatov za člane organov nadzora in oblikovanje predlogov za skupščino

Družba navedenih priporočil ne upošteva v celoti, ker je nominacijski postopek za člane nadzornega sveta urejen v statutu družbe, pri pripravi skupščine za leto 2014 pa so se glede nominacije članov nadzornega sveta upoštevala priporočila Kodeksa upravljanja javnih delniških družb. Postopek je vsebinsko enak priporočenemu v kodeksu, z odstopanjem, da postopka ni izvedel nominacijski odbor, ampak Komisija za imenovanja in kadrovske zadeve, ob podpori zunanjega neodvisnega strokovnjaka.

Priporočilo Kodeksa št. 87: Prejemki članov uprave

Družba priporočila ne upošteva, ker je zavezana z omejitvami Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnostih (ZPPOGD).

Dne 10. oktobra 2014 je prišlo do preknjižbe lastništva večinskega dela delnic družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., in sicer so delnice v lasti države Republike Slovenije in drugih družb v državni lasti prešle na novega lastnika družbo Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide. Prav tako je bila družba dne 26. novembra 2014 z odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev, št. 40201-9/2014-10, z dne 24. novembra 2014 obveščena, da je bil prevzem družbe s strani prevzemnika Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide uspešen in da ima prevzemnik v lasti 97,99-odstotni lastniški delež družbe. Na podlagi navedenega družbe ne zavezujejo več določila Kodeksa upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije.

2.3 PRIPOROČILA UPRAVLJAVCA POSREDNIH IN NEPOSREDNIH KAPITALSKIH NALOŽB REPUBLIKE SLOVENIJE

Družba je upoštevala priporočila Slovenske odškodninske družbe, ki so bila sprejeta 12. aprila 2013 in so objavljena na spletnih straneh Slovenske odškodninske družbe.

Odstopanja od priporočil Slovenske odškodninske družbe so navedena in obrazložena v nadaljevanju.

Priporočilo št. 5: Triletno poslovno načrtovanje družbe

Priporočilo je delno upoštevano. Družba redno pripravlja srednjeročne načrte poslovanja, ki jih v skladu z notranjimi akti družbe obravnava tudi nadzorni svet družbe. Ker je družba javna delniška družba, ki kotira na borzi, družba poroča o poslovanju v skladu z določbami ZGD-1 za javne delniške družbe, ki kotirajo na borzi, v skladu z ZTFI in v skladu z določili Kodeksa upravljanja javnih delniških družb.

Priporočilo št. 6: Kvartalno poročanje o poslovanju družbe

Ker je družba javna delniška družba, ki kotira na borzi, poroča o poslovanju v skladu z določbami ZGD-1 za javne delniške družbe, ki kotirajo na borzi, v skladu z ZTFI in določili Kodeksa upravljanja javnih delniških družb – javno objavlja četrtletna, polletna in letna poročila.

Priporočilo št. 7: Transparentnost postopkov sklepanja poslov, ki zadevajo izdatke družbe

Priporočilo je delno upoštevano. Družba vsebinsko v celoti upošteva priporočilo, vendar v skladu z interesi družbe in določbami ZGD-1 o varovanju poslovnih skrivnosti ne objavlja vsebine pogodb, razen v delu, kjer se to zahteva z vidika sistema javnega naročanja.

Priporočilo št. 11: Doseganje kakovosti in odličnosti poslovanja družb/skupin

Priporočilo je delno upoštevano. Družba izpolnjuje vse zahteve standarda ISO 9001 in ima pridobljen certifikat vodenja kakovosti. Z ugotavljanjem zadovoljstva uporabnikov, upravljanjem poslovnih procesov in obvladovanjem dokumentacije stremi k izboljševanju delovanja na področju kakovosti ter hkrati potrjuje visoko raven storitev, usmerjenost k nenehnemu izboljševanju in učinkovitemu poslovanju družbe. Sistem vodenja kakovosti nadgrajujemo z uvajanjem modela odličnosti EFQM v svoje poslovanje. V prvi fazi smo izvedli samooceno za področje vodenja in zaposlenih ter pripravili akcijski načrt z ukrepi.

Priporočilo št. 12: Skupščine družb

Priporočilo je delno upoštevano. Družba kot javna delniška družba posluje v skladu z zahtevami ZGD-1 in ZTFI, zato priporočil 12.7 in 12.10 ne upošteva.

Priporočilo št. 13:

Priporočilo ne zavezuje Aerodroma Ljubljana, d. d.

Dne 10. oktobra 2014 je prišlo do preknjižbe lastništva večinskega dela delnic družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., in sicer so delnice v lasti države Republike Slovenije in drugih družb v državni lasti prešle na novega lastnika družbo Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide. Prav tako je bila družba dne 26. novembra 2014 z odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev, št. 40201-9/2014-10, z dne 24. novembra 2014, obveščena, da je bil prevzem družbe s strani prevzemnika Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide uspešen in da ima prevzemnik v lasti 97,99-odstotni lastniški delež družbe. Na podlagi navedenega družbe ne zavezujejo več priporočila upravljavca posrednih in neposrednih kapitalskih naložb Republike Slovenije.

2.4 GLAVNE ZNAČILNOSTI SISTEMOV NOTRANJIH KONTROL IN UPRAVLJANJ TVEGANJ V POVEZAVI S POSTOPKOM RAČUNOVODSKEGA POROČANJA

Družba Aerodrom Ljubljana, d. d., ima v okviru svojega poslovanja razvejan mehanizem notranjih kontrol in upravljanja tveganj v povezavi s postopkom računovodskega poročanja. Cilji sistema notranjih kontrol so usklajenost z veljavno zakonodajo in predpisi, točnost, popolnost in zanesljivost finančnega poročanja, zmanjševanje tveganj v zvezi s poslovanjem družbe, doseganje strateških ciljev družbe in uresničevanje strategije družbe.

V sklopu notranjih kontrol imamo opredeljene cilje po posameznih področjih delovanja, identificirana so tveganja in način njihovega obvladovanja. Upravljanje tveganj je podrobneje opisano v 5. točki Poslovnega poročila. Postavljeni so ustrezni kontrolni postopki delovanja notranjih kontrol, računovodskega poročanja in skladnosti s pravili. Računovodsko poročanje temelji na sistemu evidentiranja poslovnih dogodkov, ki ima vgrajene notranje računovodske kontrole, katerih učinkovitost delovanja sproti spremljamo. Izoblikovan je sistem poročanja o prepoznanih tveganjih in postopkih, izvaja se nadzor postopkov notranje kontrole.

Notranja revizija

Notranja revizija je organizacijsko odgovorna upravi družbe in je ločena od drugih organizacijskih delov. Izvaja se že od leta 2000. Temeljno področje delovanja so notranje kontrole z vidika obvladovanja vseh poslovnih in drugih tveganj, ki

jim je družba izpostavljena. Pri oceni ustreznosti in zadostnosti notranjih kontrol se preverjata tudi stalnost in zanesljivost njihovega delovanja.

Notranja revizija revidira posamezne poslovne procese in postopke, ki vplivajo na zagotavljanje doseganja ciljev poslovanja, predlaga izboljšave v poslovnih procesih ter s tem pomembno prispeva k povečanju uspešnosti poslovanja, preglednosti in zanesljivosti informacij. O svojem delu poroča upravi in nadzornemu svetu družbe.

Zunanja revizija

Na podlagi sklepa skupščine, sprejetem 13. maja 2014 na njeni 19. seji, je računovodske izkaze družbe za leto 2014 (kar je osmo leto zapored) revidirala revizijska družba Deloitte revizija, d. o. o., Ljubljana.

2.5 PODATKI PO ŠESTEM ODSTAVKU 70. ČLENA ZGD-1

Aerodrom Ljubljana, d. d., kot družba, zavezana uporabi zakona, ki ureja prevzeme, v skladu z določilom šestega odstavka 70. člena ZGD-1 navaja podatke po stanju na zadnji dan poslovnega leta in vsa potrebna pojasnila.

Struktura osnovnega kapitala družbe in omejitve prenosa delnic

Osnovni kapital družbe je razdeljen na 3.796.527 kosovnih delnic, izdanih v nematerializirani obliki, ki so v celoti vplačane; 49 odstotkov vseh delnic (1.860.298 delnic) je prednostnih participativnih kosovnih delnic z omejeno glasovalno pravico, 51 odstotkov (1.936.229 delnic) je navadnih, prosto prenosljivih imenskih kosovnih delnic, s katerimi se od leta 1997 naprej trguje na organiziranem trgu Ljubljanske borze (AELG).

Prednostne participativne delnice imajo v skladu s statutom polno glasovalno pravico pri odločanju o naslednjih zadevah:

- spremembe statuta;
- povečanje in zmanjšanje osnovnega kapitala;
- imenovanje in odpoklic članov nadzornega sveta;
- prenehanje družbe in statusno preoblikovanje;
- imenovanje revizorja;
- sprememba prednostnih participativnih kosovnih delnic z omejeno glasovalno pravico v imenske navadne kosovne delnice.

Prednostnim participativnim kosovnim delnicam z omejeno glasovalno pravico pripada dividenda, sestavljena iz fiksnega in gibljivega dela.

Pomembno neposredno in posredno imetništvo vrednostnih papirjev družbe, v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa Zakon o prevzemih (ZPre-1)

Do vključno dne 9. oktobra 2014 so kvalificirani delež dosegali naslednji imetniki delnic družbe:

- Republika Slovenija (1.923.853 kosovnih delnic; 50,67-odstotni delež v kapitalu izdajatelja, od tega je 49 odstotkov oziroma 1.860.298 prednostnih participativnih kosovnih delnic z omejeno glasovalno pravico, ki ne kotirajo na borzi);
- Kapitalska družba, d. d. (279.561 kosovnih delnic; 7,36-odstotni delež v kapitalu izdajatelja);

- Slovenska odškodninska družba, d. d. (258.958 kosovnih delnic; 6,82-odstotni delež v kapitalu izdajatelja).

Dne 10. oktobra 2014 je prišlo do preknjižbe lastništva večinskega dela delnic družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., in sicer so delnice v lasti države Republike Slovenije in drugih družb (skupno 75,5 odstotka vseh delnic) prešle na novega lastnika družbo Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide.

Družba je bila dne 26. novembra 2014 z odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev, št. 40201-9/2014-10, z dne 24. novembra 2014, obveščena, da je bil prevzem družbe s strani prevzemnika Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide uspešen in da ima prevzemnik v lasti 97,99-odstotni lastniški delež družbe.

Imetniki vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice

Družba nima vrednostnih papirjev, ki bi zagotavljali posebne kontrolne pravice.

Omejitve glasovalnih pravic v skladu s statutom

Prednostne participativne kosovne delnice z omejeno glasovalno pravico imajo polno glasovalno pravico, kadar je tako opredeljeno z zakonom in statutom. Po statutu imajo prednostne participativne kosovne delnice polno glasovalno pravico pri odločanju o naslednjih zadevah: spremembah statuta, povečanju in zmanjšanju osnovnega kapitala družbe, imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta, prenehanju družbe in statusnem preoblikovanju, imenovanju revizorja ter pri spremembi prednostnih participativnih kosovnih delnic z omejeno glasovalno pravico v imenske navadne kosovne delnice.

Omejitev glasovalnih pravic v skladu z odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev z dne 13. decembra 2012

Na podlagi odločbe Agencije za trg vrednostnih papirjev so imele zaradi usklajenega delovanja in doseganja ter preseganja prevzemnega praga v ciljni družbi Aerodrom Ljubljana, d. d., prepoved uresničevanja glasovalnih pravic v družbi Aerodrom Ljubljana, d. d., naslednje družbe:

- Zavarovalnici Triglav, d. d., Miklošičeva cesta 19, Ljubljana, s 161.909 delnicami z oznako AELG (151.085 delnic AELG ima Zavarovalnica Triglav, 10.824 delnic oznake AELG pa Zavarovalnica Triglav – kritni sklad ž. z.) oziroma 4,2647-odstotnega skupnega deleža vseh delnic izdajatelja Aerodrom Ljubljana, d. d.;
- Slovenska odškodninska družba, d. d., Mala ulica 5, Ljubljana, z 258.958 delnicami z oznako AELG oziroma 6,8209-odstotnega skupnega deleža vseh delnic izdajatelja Aerodrom Ljubljana, d. d.;
- Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Dunajska cesta 119, Ljubljana, z 279.561 delnicami z oznako AELG oziroma 7,3636-odstotnega skupnega deleža vseh delnic izdajatelja Aerodrom Ljubljana, d. d.;
- Republika Slovenija, Gregorčičeva ulica 20, Ljubljana, s 63.555 delnicami z oznako AELG in 1.860.298 delnicami z oznako AELP oziroma 50,6740-odstotnega skupnega deleža vseh delnic izdajatelja Aerodrom Ljubljana, d. d.

Dne 10. oktobra 2014 je prišlo do preknjižbe lastništva večinskega dela delnic družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., in sicer so delnice v lasti države Republike Slovenije in drugih družb v državni lasti prešle na novega lastnika družbo Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide. S prenosom delnic je novi lastnik delnic pridobil vse glasovalne pravice, ki iz navedenih delnic izhajajo v skladu z zakonodajo in Statutom družbe.

Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in o spremembah statuta

Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora ter o spremembah statuta so opredeljena v statutu družbe.

Upravo družbe sestavljajo največ trije člani, od katerih je eden predsednik uprave (direktor), preostala dva pa člana uprave – namestnika direktorja, pristojna za posamezna področja. Člane uprave in predsednika imenuje nadzorni svet za dobo pet let z možnostjo za ponovno imenovanje. Nadzorni svet lahko odpokliče predsednika in člana uprave, če huje kršijo obveznosti, če niso sposobni voditi poslov, če jim skupščina izreče nezaupnico, razen če je nezaupnico izrekla zaradi očitno neutemeljenih razlogov ali drugih ekonomsko-poslovnih razlogov (pomembnejše spremembe v strukturi delničarjev, reorganizacija, uvajanje novih storitev, večja sprememba dejavnosti ipd.). Za sklepčnost nadzornega sveta pri imenovanju in odpoklicu članov uprave oziroma predsednika morata biti navzoči vsaj dve tretjini članov nadzornega sveta.

Nadzorni svet sestavlja šest članov, od katerih štiri izvolijo delničarji, dva člana pa imenuje svet delavcev v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju. Nadzorni svet družbe ob sodelovanju Komisije za imenovanja in kadrovske zadeve izvede postopek zbiranja kandidatur za člane nadzornega sveta, pri čemer nadzorni svet oblikuje in nato tudi upošteva kriterije, ki jih morajo izpolnjevati kandidati za člana nadzornega sveta. Predstavnike delničarjev, ki jih voli skupščina z navadno večino glasov za štiri leta, predlagajo Republika Slovenija (dva člana), Kapitalska družba, d. d., in Slovenska odškodninska družba, d. d. (skupaj enega člana), in drugi delničarji (enega člana). Člani nadzornega sveta med seboj izvolijo predsednika in njegovega namestnika. Člane nadzornega sveta lahko pred potekom mandata odpokliče skupščina s tričetrtinsko večino oddanih glasov.

Za vsako spremembo statuta je potreben sklep skupščine. Predlog sprememb statuta mora biti javno objavljen. Če se predlog javno ne objavi, je treba javno objaviti kraj, na katerem je dostopno besedilo predlaganih sprememb. Če zakon ne določa drugače, je za veljavnost skupščinskega sklepa o spremembi statuta potrebna večina pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala, kadar je pri sklepanju zastopana najmanj polovica osnovnega kapitala.

Pooblastila članov posloводства, zlasti pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic

Pooblastila članov posloводства so določena v statutu družbe, kjer pa niso opredeljena posebna pravila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

Uprava nima niti posebnega pooblastila za povečanje odobrenega kapitala niti pooblastila za pridobivanje lastnih delnic.

2.6 SKUPŠČINA DELNIČARJEV

Delničarji družbe uresničujejo svoje pravice, ki izhajajo iz lastništva družbe, na skupščini delničarjev. Skupščina je najvišji organ družbe in deluje skladno z določili statuta družbe in Zakona o gospodarskih družbah. Statut družbe je objavljen na spletni strani družbe www.lju-airport.si.

Skupščino delničarjev sklicuje uprava družbe, kot določata zakon in statut ter kadar to koristi družbi. Skliče jo lahko tudi nadzorni svet. Skupščina se lahko skliče tudi na pisno zahtevo delničarjev družbe, katerih skupni deleži dosegajo dvajsetino osnovnega kapitala družbe. Delničar, ki zahteva sklic skupščine, mora ob zahtevi v pisni obliki priložiti dnevni red, predlog sklepa za vsako predlagano točko dnevnega reda, o katerem naj skupščina odloča, ali če skupščina pri posamezni točki dnevnega reda ne sprejme sklepa, obrazložitev točke dnevnega reda.

Sklic skupščine z vsebino, ki jo zahtevajo predpisi, se mora objaviti vsaj 30 dni pred dnem zasedanja skupščine na spletni strani družbe, v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze, d. d., SEOnetu in v sistemu za centralno shranjevanje nadzorovanih informacij Info hramba. Ne glede na določila prejšnjega stavka se lahko skupščina družbe z

vsebinsko, ki jo zahteva zakon, skliče s priporočenim pismom vsem delničarjem, če se lahko njihova imena in naslovi ugotovijo iz veljavne delniške knjige. V tem primeru velja dan odpremljanja pošte kot dan objave skupščine.

Delničarji, katerih skupni deleži dosegajo dvajsetino osnovnega kapitala, lahko po objavi sklica skupščine pisno zahtevajo dodatno točko dnevnega reda. Zahtevi morajo v pisni obliki priložiti predlog sklepa, o katerem naj skupščina odloča, če pa skupščina pri posamezni točki dnevnega reda ne sprejme sklepa, obrazložitev točke dnevnega reda. Zahtevo morajo delničarji poslati družbi najpozneje sedem dni po objavi sklica skupščine, uprava družbe pa ga mora nemudoma objaviti. Dodatna točka dnevnega reda se lahko obravnava na skupščini le, če je bila skladno z zakonom objavljena vsaj 14 dni pred skupščino, sicer se obravnava na naslednji skupščini.

O sklicu skupščine, spremembah dnevnega reda, predlogih delničarjev k točkam dnevnega reda oziroma njihovih volilnih predlogih, skupaj z utemeljitvami in drugimi informacijami v zvezi z njimi, mora uprava najpozneje štirinajsti dan pred zasedanjem skupščine pisno (priporočeno s povratnico) obvestiti finančne organizacije, združenje delničarjev in druge osebe, ki jih določa zakon, ter tiste delničarje, katerih delež v celotnem osnovnem kapitalu družbe znaša najmanj pet odstotkov. Če ima družba te podatke objavljene na spletni strani družbe, zadostuje, da v pisnem obvestilu navede samo spletno stran, na kateri so ti podatki dostopni.

Skupščine se lahko udeležijo in na njej uresničujejo glasovalne pravice samo tisti delničarji, ki družbi prijavijo svojo udeležbo najpozneje ob koncu četrtega dne pred skupščino in so ob koncu četrtega dne pred zasedanjem skupščine kot imetniki delnic vpisani v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev. Zastopniki delničarjev lahko uresničujejo pravico do udeležbe in glasovalno pravico na podlagi pisnega pooblastila, ki ga morajo delničarji shraniti pri upravi družbe vsaj na dan skupščine in ostane shranjeno pri družbi.

Družba dejavno spodbuja delničarje k izvajanju njihovih pravic z organiziranim zbiranjem pooblastil, na podlagi katerih lahko delničarji tudi brez osebne udeležbe na skupščini uveljavljajo svojo pravico do glasovanja, pri čemer pooblaščenec ni član nadzornega sveta oziroma član uprave.

Delničarji lahko imenujejo pooblaščenca za zastopanje na skupščini tudi z uporabo elektronskih sredstev. Obrazec pooblastila za uresničevanje glasovalne pravice po pooblaščenju je dostopen na spletni strani družbe. Pooblastilo se lahko pošlje družbi po elektronski pošti na elektronski naslov, ki ga bo družba določila v vsakokratnem sklicu skupščine, in sicer v skenirani obliki kot priponka, vsebovati pa mora lastnoročni podpis fizične osebe, če ga uporablja. Družba ima pravico do preveritve identitete delničarja oziroma pooblastitelja, ki predloži pooblastilo po elektronski pošti, in avtentičnosti njegovega podpisa. Prav tako in v enaki obliki lahko delničarji pošiljajo družbi tudi zahtevo za dodatno točko dnevnega reda in predloge sklepov k točkam dnevnega reda, vključno z volilnimi predlogi. Družba ima pravico do preveritve identitete delničarja oziroma pooblastitelja, ki predloži zahtevo oziroma predlog po elektronski pošti, in avtentičnosti njegovega podpisa.

Skladno s statutom družbe o uporabi bilančnega dobička ter podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu glasujejo lastniki navadnih kosovnih delnic, o imenovanju revizorja ter spremembah in dopolnitvah statuta družbe pa glasujejo lastniki prednostnih participativnih in navadnih kosovnih delnic. Vsaka kosovna delnica daje delničarju en glas. Za sprejetje sklepov skupščine je potrebna navadna večina oddanih glasov delničarjev, razen kadar zakon ne določa višje večine ali drugih zahtev.

Na 19. redni seji skupščine delničarjev, ki je potekala 13. maja 2014, so se delničarji seznanili s poročilom nadzornega sveta o rezultatih preveritve letnega poročila za poslovno leto 2013, izglasovali so podelitev razrešnice upravi in nadzornemu svetu, odločili so se glede uporabe bilančnega dobička za poslovno leto 2013 ter imenovali revizorja družbe za revidiranje poslovanja in izkazov družbe za poslovno leto 2014.

2.7 SESTAVA IN DELOVANJE ORGANOV VODENJA IN NADZORA

Vodenje in upravljanje družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., temelji na zakonskih določilih, določbah statuta družbe in politike upravljanja družbe. Poteka po dvotirnem sistemu, po katerem družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet.

2.7.1 NADZORNI SVET DRUŽBE

Pristojnosti nadzornega sveta so določene v statutu družbe. Način njegovega dela ureja Poslovnik o delu nadzornega sveta, ki je objavljen na spletni strani družbe. Dejavnosti in način delovanja nadzornega sveta leta 2014 so navedeni v Poročilu nadzornega sveta (točka 1.4 Poslovnega poročila).

Sestava nadzornega sveta

Šestčlanski nadzorni svet (s štiriletnim mandatom, z začetkom 9. julija 2013) sestavljajo:

- Milan Perović, predsednik nadzornega sveta;
- Peter Grašek, član nadzornega sveta;
- Nina Mauhler, članica nadzornega sveta;
- Peter Marn, član nadzornega sveta;
- Tadeja Strupi, članica nadzornega sveta (predstavnica delavcev);
- Drago Čotar, podpredsednik nadzornega sveta (predstavnik delavcev).

Komisije nadzornega sveta

V letu 2014 so delovale tri komisije nadzornega sveta (Komisija za imenovanja in kadrovske zadeve, Revizijska komisija in Investicijska komisija), katerih sestava in delo je predstavljeno v točki 1.4 Poslovnega poročila.

2.7.2 UPRAVA DRUŽBE

Skladno s statutom družbe ima uprava največ tri člane, od katerih je eden predsednik uprave. Člane uprave in predsednika imenuje nadzorni svet za dobo pet let z možnostjo ponovnega imenovanja. Sedanja uprava je tričlanska. Predsednik uprave Zmago Skobir je petletni mandat nastopil 5. julija 2007, članica uprave Bernarda Trebušak 1. septembra 2010, član uprave dr. Iztok Podbregar pa 1. avgusta 2013. Predsedniku uprave g. Skobirju je bil dne 24. avgusta 2011 podeljen nov petletni mandat za predsednika uprave, ki se je začel 5. julija 2012.

Uprava vodi družbo v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost, razen kadar se s statutom zahteva soglasje nadzornega sveta. Družbo zastopa in predstavlja predsednik uprave, skupaj s članom uprave. Član uprave zastopa družbo le skupaj s predsednikom uprave. Uprava družbe lahko neomejeno sklepa posle do vrednosti enega milijona evrov, nad to vrednostjo pa po predhodnem soglasju nadzornega sveta.

Uprava družbe je tudi leta 2014 svoje pristojnosti izvrševala skladno s Poslovnikom o delu uprave, redno je poročala nadzornemu svetu skladno s statutom družbe in Poslovnikom o delu nadzornega sveta ter izvrševala obveznosti do lastnikov, kot jih opredeljuje Zakon o gospodarskih družbah. Uprava je v skladu z zakonskimi določili sodelovala tudi s svetom delavcev in reprezentativnim sindikatom družbe.

3 POSLOVANJE DRUŽBE LETA 2014 IN NAČRTI ZA LETO 2015

3.1 GOSPODARSKE RAZMERE

V letu 2014 je prišlo v skladu z zimsko napovedjo Evropske komisije do šibkega okrevanja gospodarske aktivnosti (BDP se je na evrskem območju povišal za 0,8 odstotka, v Evropski uniji pa za 1,3 odstotka). V letu 2015 lahko skladno z omenjeno napovedjo prvič po letu 2007 pričakujemo ponovno gospodarsko rast v vseh državah članicah Evropske unije (Evropska unija: 1,7 odstotka, evrsko območje: 1,3 odstotka), pri čemer se bodo nadaljevale razlike v gospodarski uspešnosti znotraj Evropske unije. Na rast gospodarske aktivnosti pozitivno vplivajo padec cen nafte, cenejši evro, napovedano povečanje količine denarja v obtoku s strani ECB in naložbeni načrt Evropske komisije za Evropo. Zaviralno naj bi na rast vplivali upočasnjevanje aktivnosti v nekaterih ključnih trgovinskih partnericah evrskega območja ter tudi šibko naložbeno okolje in visoka stopnja brezposelnosti. Negativna tveganja za rast ostajajo geopolitične napetosti, ponovna nestanovitnost finančnih trgov v kontekstu različnih monetarnih politik velikih gospodarstev in nepopolno izvajanje strukturnih reform.

Leta 2014 je znašala inflacija v Evropski uniji 0,6 odstotka in v evrskem območju 0,4 odstotka. Nizka naj bi ostala tudi v letu 2015, predvsem zaradi nizkih cen surovin (Evropska unija: 0,2 odstotka, evrsko območje: -0,1 odstotka). Stopnja brezposelnosti naj bi se leta 2015 v Evropski uniji znižala na 9,8 odstotka in v evrskem območju na 11,2 odstotka. Nadaljevali se bodo zmanjševanje splošnih javnofinančnih primanjkljajev (Evropska unija: 2,6 odstotka, evrsko območje: 2,2 odstotka) ter razmerja med primanjkljajem in BDP (Evropska unija: 88,3 odstotka, evrsko območje: 94,4 odstotka).

V letu 2014 je prišlo v Sloveniji do okrevanja gospodarske aktivnosti (po napovedi UMAR-ja naj bi se BDP povišal za 2,5 odstotka, v letu 2015 pa za 2 odstotka). Napoved Evropske komisije za Slovenijo se malenkost razlikuje, in sicer predvideva za leto 2014 gospodarsko rast v višini 2,6 odstotka in za leto 2015 1,8 odstotka. Glavna dejavnika za rast BDP-ja v letu 2014 sta bila izvoz in rast javnih investicij, povezanih z okrepljenim črpanjem sredstev EU. Izvoz ostaja glavno gibalno za gospodarsko rast tudi v letu 2015, ko naj bi bila rast tujega povpraševanja še nekoliko višja. Izboljšana so tudi pričakovanja glede pogojev menjave (razmerje med uvoznimi in izvoznimi cenami) ob nižjih povprečnih cenah nafte in drugih surovin. Državna potrošnja naj bi se zmanjšala v letu 2014 (za en odstotek) in tudi v letu 2015 (za 0,6 odstotka). Zasebna potrošnja se je v letu 2014 nekoliko povečala (za 0,7 odstotka), trend se bo skladno s pričakovanim povečanjem razpoložljivega dohodka nadaljeval tudi v letu 2015 (1,1-odstotna rast).

Inflacija je v letu 2014 znašala 0,2 odstotka, pri čemer so k skupni rasti cen največ prispevale višje cene zdravstvenega zavarovanja, počitnic v paketu, tobačnih izdelkov, kanalščin in opreme za šport. Na drugi strani so skupno rast cen najbolj znižale nižje cene energentov, hrane in trajnih dobrin. Predvsem zaradi nižjih cen nafte in delno tudi drugih surovin se za leto 2015 napoveduje 0-odstotna inflacija.

Stopnja registrirane brezposelnosti je v letu 2014 po napovedi UMAR-ja znašala 13,1 odstotka, kar je enako kot leto prej. V letu 2015 bo število brezposelnih ob večjem zaposlovanju le malenkost manjše (12,6 odstotka), delno tudi na račun manjšega obsega sredstev za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

Nadaljuje se zmanjševanje kreditne aktivnosti bank z zmanjševanjem obsega kreditov podjetjem, nedenarnim finančnim inštitucijam in gospodinjstvom, povečuje pa se kreditiranje države. Prav tako se nadaljuje razdolževanje podjetij in nedenarnih finančnih inštitucij, hkrati pa se je trend razdolževanja gospodinjstev nekoliko umiril.

Po podatkih ACI Europe se je število prepeljanih potnikov na evropskih letališčih v letu 2014 v povprečju povečalo za 5,4 odstotka, pri čemer je bila 4,9-odstotna rast na letališčih v Evropski uniji nižja kot na letališčih zunaj Evropske unije (Srbija, Islandija, Makedonija, Gruzija, Turčija), kjer je dosegla 7,3 odstotka. Tovorni promet na evropskih letališčih se je povečal za 3,6 odstotka (letališča v Evropski uniji: 3,6 odstotka, letališča zunaj Evropske unije: 3,3 odstotka). Rast števila premikov (2,6 odstotka) je pokazatelj povečane kapacitete prevoznikov predvsem na letališčih zunaj Evropske unije (5,6-odstotno povečanje; letališča v Evropski uniji: 1,5-odstotna rast).

V letu 2014 je potniški promet v Evropski uniji močno presegel gospodarsko uspešnost, kar odraža odpornost povpraševanja po letalskem prevozu ter zanašanje potrošnikov in podjetij na zračno povezljivost. Na potniški promet so močno vplivale tudi geopolitične napetosti, ki so se odrazile v zmanjšanem prometu v Ukrajini in Rusiji. Opazno je bilo tudi nadaljevanje sprememb v strukturi letalskega trga. Večino rasti prometa namreč izvira iz rasti nizkstroškovnih prevoznikov, ki so povečali svoj tržni delež. Letalski prevozniki, ki izvirajo z letališč zunaj Evropske unije, so prav tako vplivali na povečanje kapacitet, med drugim tudi z nakupi evropskih prevoznikov.

3.2 TRŽNI POLOŽAJ IN TRŽENJSKE DEJAVNOSTI

Tržni položaj

Naše, sicer nacionalno letališče, spada po obsegu prometa med manjša letališča. Pokriva Slovenijo, južni del Avstrije, severovzhodni del Italije in del Hrvaške ter zajema približno štiri milijone prebivalcev tega območja. To območje je naš ciljni trg in sega do 250 kilometrov zračne razdalje od letališča.

Ljubljansko letališče in prevoznike na našem letališču izbirajo potniki, ki potujejo v poslovne, turistične ali zasebne namene. Tržne dejavnosti letališč so pomemben, vendar ne edini dejavnik rasti števila potnikov, prevoznikov in tovorov. Zato ter zaradi majhnosti trga in posameznih tržnih segmentov ter raznovrstnosti potovalnih potreb potnikov se osredotočamo na vse segmente potnikov.

Trženjske dejavnosti leta 2014

Izboljšanje gospodarskih razmer in zaznani pozitivni trendi rasti letalskega prometa so tvorili ekonomsko okolje, v katerem smo uspeli v primerjavi z letom 2013 povečati število potnikov in zagotoviti večjo količino oskrbljenega tovara na našem letališču. Pozitivno je, da je rast števila potnikov temeljila na rasti domačega prevoznika in tudi na povečanju števila potnikov tujih prevoznikov. K rasti števila potnikov domačega prevoznika je veliko prispevalo odprtje dveh novih linij, in sicer je Adria Airways s poletnim voznim redom povezala Ljubljano z Varšavo in Prago. Obe liniji sta z dobro zasedenostjo dosegli pričakovanja. Rast števila oskrbljenih potnikov na tujem trgu je v veliki meri temeljila na začetku letenja prevoznika Air Serbia, ki je ob dobri zasedenosti letal v letu 2014 bistveno povečal število prepeljanih potnikov med Ljubljano in Beogradom. Dobre rezultate na liniji smo uspeli decembra nadgraditi z dodatnim dnevnim letom in precejšnjim povečanjem razpoložljivih kapacitet.

Poleg dejavnosti, usmerjenih na letalske prevoznike, smo se osredotočili tudi na krepitev tržnega položaja med letališči v regiji in izpostavljanju konkurenčnih prednosti. Na zamejskih trgih Italije in Avstrije smo skupaj z letalskimi prevozniki v ta namen izpeljali več oglaševalskih akcij. Oglaševali smo predvsem v digitalnih medijih, pri tem pa smo izkoriščali tudi vse razpoložljive lastne kanale (spletna stran, Facebook, e-novice). S temi oglaševalskimi akcijami smo promovirali zavedanje o dostopnosti in ugodnih možnostih potovanja z našega letališča. Nadaljevali smo tudi sodelovanje s ponudniki prevoznih cestnih storitev, nujno potrebnih za povezavo zamejskega trga z našim letališčem.

Na slovenskem trgu smo izvajali tržne dejavnosti po uveljavljenih komunikacijskih kanalih, kot so neposredna pošta, osebni pristop do partnerjev, oglaševanje v medijih in katalogih turističnih organizacij ter oglaševanje na spletnih straneh. Ciljne kupce nagovarjamo tudi s komuniciranjem prek medijev, ki jih sami upravljamo. Na spletni strani letališča ponujamo potnikom in obiskovalcem zanesljivo uporabniško izkušnjo, dobro preglednost in priročnost vsebin ter moderno podobo. Uporabnikom pametnih naprav in mobilnih telefonov, ki obsegajo vedno večji delež poslovnih in turističnih potnikov, ponujamo njim prilagojene vsebine.

V letu 2014 smo na Facebook strani Aerodroma Ljubljana oblikovali močno spletno skupnost, ki družbi omogoča, da se z uporabniki poveže na bolj osebni način in jim v tem smislu približa tudi ponudbo letališča. Na tej platformi se želimo uveljaviti predvsem kot prijazno letališče, ki svojim potnikom ponuja kakovostne storitve in je v svoji ponudbi primerljivo s konkurenčnimi letališči.

S programom zvestobe flyljubljana smo predvsem cenovno občutljivim potnikom ponudili dodano vrednost, ki jih spodbuja k pogostejšemu vračanju na Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana. Med drugim smo članom programa zvestobe zagotovili ugodnosti pri parkiranju in nakupih na letališču, ugodnosti pri letalskih družbah, ki ljubljansko letališče povezujejo s svetom, ugodnosti zunanjih partnerjev, ki so skladni z njihovim življenjskim slogom, in nepozabne trenutke v obliki doživetij na letališču.

Pomemben del dejavnosti v letu 2014 je bil usmerjen v komercialne storitve, ki so vse pomembnejši element ustvarjanja prihodkov in zagotavljanja prihodnjega razvoja letališča. Na področju najemnin smo nadaljevali cenovno politiko, prilagojeno lokaciji, in zagotavljali dobro zasedenost poslovnih prostorov. V sodelovanju z najemniki trgovskih in gostinskih prostorov smo še naprej prilagajali ponudbo potrebam potnikov, kar se je pozitivno pokazalo tudi v rasti prihodkov od najemnin gostinskih in trgovinskih prostorov. Skupaj s partnerji smo izpeljali tudi promocije, ki so izboljšale nakupovalno izkušnjo in predstavile letališče tudi kot zanimivo destinacijo za nakupe.

Gospodarska rast, ki smo jo v letu 2014 dosegli na slovenskem trgu, se še ni odrazila v obratu trenda in povečanju izdatkov za oglaševanje. Tako smo v letu 2014 dolgoročne pogodbe uspešno nadomeščali z več kratkoročnimi kampanjami. Presegli smo lanski rezultat in zastavljene cilje.

Povečanje pretovora se je pozitivno odrazilo tudi v komercialnih prihodkih iz skladiščenja, kjer smo z dejavno politiko trženja skladiščnih storitev izkazali svoje konkurenčne prednosti in presegli rezultate leta 2013. Uspeh na trgu smo si zagotovili s stimulatивно cenovno politiko, kakovostnim izvajanjem skladiščnih storitev in dobrim sodelovanjem s špediterskimi podjetji.

Načrti za leto 2015

Tudi v prihodnjem letu si bomo na trženjskem področju prizadevali izpolniti naslednje cilje:

- povečati obseg prometa;
- povečati delež tujih letalskih prevoznikov na letališču;
- razvijati regionalno vozlišče;
- povečati število potnikov iz zamejstva in zmanjšati odliv domačih potnikov na bližnja letališča;
- povečati obseg oskrbe letalskega tovora.

Skladno z zastavljenimi cilji bomo v letu 2015 nadaljevali trženjske dejavnosti za povečanje prometa prek letališča. S sodelovanjem na trženjskem področju želimo s prevozniki spodbuditi odpiranje novih povezav in povečevanje obsega prepeljanih potnikov prek letališča. Prav tako bomo v letu 2015 nadaljevali razvoj letališča kot regionalnega vozlišča za transferni promet.

Trženjske dejavnosti bomo usmerili k izboljšanju prepoznavnosti in krepitvi konkurenčnega položaja družbe v regiji. Skupaj s prevozniki bomo zasnovali trženjske dejavnosti na domačem trgu in trgih okoliških držav (Italija, Avstrija, Hrvaška). Ohranili bomo obseg tržnega komuniciranja prek lokalnih medijev in interneta, v večji meri pa bomo lahko izkoriščali inovativne trženjske kanale, ki jih naša družba upravlja (družbena omrežja na internetu). Velik del trženja storitev bo še vedno potekal z neposrednim stikom s sedanji in potencialnimi poslovnimi partnerji.

Nadaljevali bomo tudi trženjske dejavnosti, usmerjene k tujim letalskim prevoznikom, pri katerih si v letu 2015 prizadevamo povečati število letov in potnikov. V letu 2015 tako načrtujemo prihod letalskega prevoznika Swiss Int. Airlines, ki bo z dnevnim letenjem okrepil povezavo med Ljubljano in Zuerichom ter prek Zuericha ponudil široko mrežo letov na vse celine. Povečanje števila letov se načrtuje tudi pri Turkish Airlines, ki bo desetkrat tedensko (prej sedemkrat tedensko) letel med Ljubljano in Istanbulom. S poletnim voznim redom načrtujemo, da bomo Ljubljano povezali z nemško prestolnico Berlinom. Tja bo predvidoma trikrat tedensko letela Adria Airways. V segmentu turističnih potovanj

bomo dejavno sodelovali z organizatorji potovanj in oglaševali v njihovih katalogih ter tako krepili sinergije za prepoznavnost ljubljanskega letališča.

Prav tako bomo nadaljevali trženjske dejavnosti, povezane s povečanjem oskrbljenega tovora na našem letališču in razvojem lokalnega vozlišča za hitro pošto.

Na področju komercialnih storitev bomo nadaljevali obstoječo prodajno strategijo in cenovno politiko, prilagojeno lokaciji in storitvam, ki jih izvajamo. Z izboljšanjem gospodarskih razmer v okolju, kjer deluje naša družba, in proaktivnim pristopom bomo nadaljevali izpolnjevanje začrtanih ciljev in razvoj družbe.

3.3 PROMET

Skupno število potnikov (1.338.619 potnikov) je v letu 2014 za 1,3 odstotka večje v primerjavi z letom 2013, kar je vezano predvsem na povečanje števila potnikov javnega prometa (3,1 odstotka). V javnem prometu so rast števila potnikov zaznali domači in tudi tuji prevozniki. Skupno število premikov (31.405 premikov) je bilo za 5,2 odstotka manjše kot v letu 2013. V segmentu tovornega prometa smo zaznali precejšnje rast, saj smo oskrbeli za 6,8 odstotka več tovora (18.983 ton) kot v letu 2013.

Rast števila potnikov v letu 2014 je temeljila predvsem na povečani oskrbi števila potnikov domačega prevoznika, ki je v letu 2014 odprl tudi dve novi destinaciji (Praga in Varšava). Močno se je povečalo tudi število potnikov prevoznikov Air Serbia in Turkish Airlines, saj sta oba bistveno povečala število letov z našega letališča.

		Realizacija		Načrt	Indeksi		Deleži (v %)		
		1.-12./14	1.-12./13	N14	R14/R13	R14/N14	1.-12./14	1.-12./13	N14
1	POTNIKI	1.338.619	1.321.100	1.377.143	101,3	97,2	100,0	100,0	100,0
1.1	JAVNI PROMET	1.307.379	1.267.479	1.327.702	103,1	98,5	97,7	95,9	96,4
1.1.1	Domači prevozniki	906.966	884.330	905.240	102,6	100,2	67,8	66,9	65,7
1.1.2	Tuji prevozniki	400.413	383.149	422.462	104,5	94,8	29,9	29,0	30,7
1.2	SPLOŠNO LETALSTVO	3.200	3.280	2.996	97,6	106,8	0,2	0,2	0,2
1.3	OSTALI	28.040	50.341	46.445	55,7	60,4	2,1	3,8	3,4
2	PREMIKI LETAL	31.405	33.111	32.556	94,8	96,5	100,0	100,0	100,0
2.1	JAVNI PROMET	22.361	23.162	22.824	96,5	98,0	71,2	70,0	70,1
2.1.1	Domači prevozniki	16.687	17.535	16.448	95,2	101,5	53,1	53,0	50,5
2.1.2	Tuji prevozniki	5.674	5.627	6.376	100,8	89,0	18,1	17,0	19,6
2.2	SPLOŠNO LETALSTVO	7.789	8.245	8.107	94,5	96,1	24,8	24,9	24,9
2.3	OSTALI	1.255	1.704	1.625	73,7	77,2	4,0	5,1	5,0
3	TOVORNI PROMET (v tonah)	18.983	17.777	17.697	106,8	107,3	100,0	100,0	100,0
3.1	Letalo	8.774	8.352	8.238	105,1	106,5	46,2	47,0	46,5
3.2	Kamion	8.936	8.179	8.231	109,3	108,6	47,1	46,0	46,5
3.3	Pošta	1.046	911	891	114,8	117,3	5,5	5,1	5,0
3.4	Ostalo	227	335	337	67,8	67,4	1,2	1,9	1,9

Vendar pa v primerjavi z letnim načrtom dosegamo za 2,8 odstotka manjše število potnikov, kar je večinoma posledica začasnega prenehanja letenja Iran Aira (oskrba z gorivom) v obdobju med junijem in novembrom ter dejstva, da smo v načrtu za leto 2014 predvideli dodatni dnevni let Air Srbije že s poletnim voznim redom 2014, a je do realizacije dejansko prišlo decembra. Poleg tega so politične razmere na Bližnjem vzhodu v poletnih mesecih vplivale na bistveno manj letov izraelskih prevoznikov in posledično prihod manjšega števila izraelskih potnikov. Enaki razlogi so vplivali tudi na 3,5-odstotni zaostanek za letnim načrtom pri obsegu premikov letal. Pri tovornem prometu smo načrt presegli za 7,3 odstotka.

JAVNI PROMET

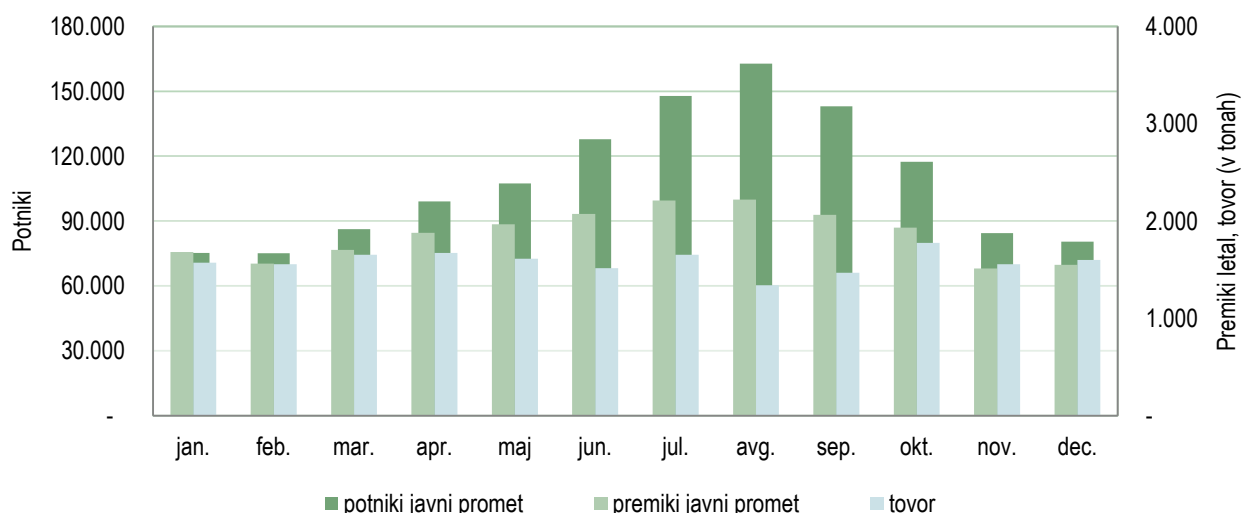
Glavnino prometa na našem letališču obsega javni promet. V primerjavi z letom 2013 je število potnikov v tem segmentu večje za 3,1 odstotka, pri čemer se je za 2,6 odstotka povečalo število potnikov domačega prevoznika in za 4,5 odstotka število potnikov tujih prevoznikov. Število potnikov za 1,5 odstotka zaostaja za letnim načrtom, s tem da smo pri domačem prevozniku presegli načrt za 0,2 odstotka in pri tujih prevoznikih za njim zaostali za 5,2 odstotka. V primerjavi z letom 2013 je število potnikov povečal domači prevoznik, ki je v letu 2014 v svoji mreži letov dodal dve novi redni destinaciji (Praga, Varšava). Pomembno je na povečanje števila potnikov na letališču vplival tudi prevoznik Air Serbia, ki dnevno povezuje Ljubljano in Beograd. K rasti je prispeval tudi turški prevoznik Turkish Airlines, ki dnevno leti med Ljubljano in Istanbulom. Pri prevozniku Air France se je zmanjšalo število opravljenih premikov letal, kar pa se zaradi uporabe večjega letala od uveljavitve poletnega voznega reda 2014 ob dobri zasedenosti ni bistveno odrazilo v zmanjšanju števila prepeljanih potnikov. Dobro zasedenost linij imata tudi nizkstroškovna prevoznika Wizz Air in easyJet. Finnair je zaradi poznejšega začetka letenja v letu 2014 prepeljal nekaj manj potnikov v primerjavi z letom 2013, vendar pa je na liniji med Ljubljano in Helsinki letel z večjimi letali, na katerih je dosegal zelo dobro zasedenost. Na promet na letališču so negativno vplivale razmere na Bližnjem vzhodu, saj smo v poletnem vozne red 2014 zaznali večji upad čarterskih potnikov iz Izraela.

Pri številu opravljenih premikov letal je zaostajanje za načrtom manjše kot pri številu potnikov (število premikov letal je za 2 odstotka manjše v primerjavi z načrtom), kar je pokazatelj že omenjenega 11-odstotnega zaostajanja za načrtom premikov letal tujih prevoznikov, medtem ko je število premikov letal domačih prevoznikov v primerjavi z letnim načrtom večje za 1,5 odstotka. Tudi v primerjavi z letom 2013 je število premikov letal v javnem prometu manjše za 3,5 odstotka, s tem da je za 4,8 odstotka manjše število premikov letal domačih prevoznikov, medtem ko smo med tujimi prevozniki zaznali 0,8-odstotno rast. Prevozniki so v povprečju uporabljali večja in težja letala, kar je pozitivno vplivalo na realizirane poslovne prihodke.

Sezonska komponenta

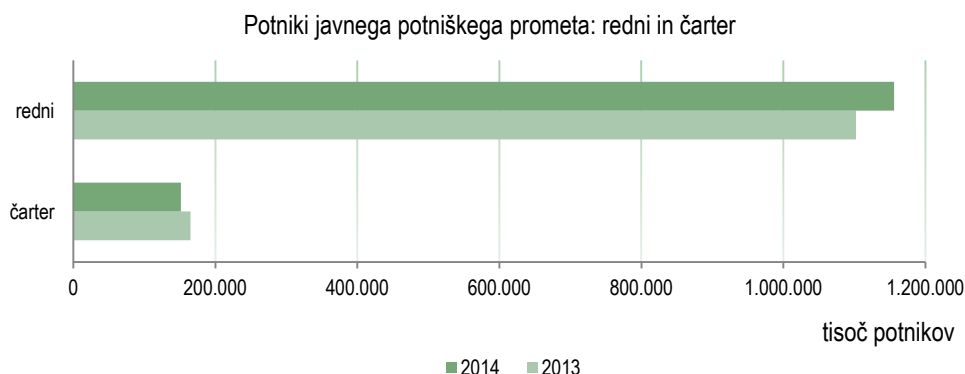
V javnem potniškem prometu, ki po številu potnikov predstavlja glavnino (97,7 odstotka) vsega potniškega prometa na letališču, je prisotna sezonska komponenta z viškom v poletnih mesecih, tovorni promet pa je med letom porazdeljen bistveno enakomerneje.

Pregled javnega potniškega prometa in oskrbljenega tovora po mesecih

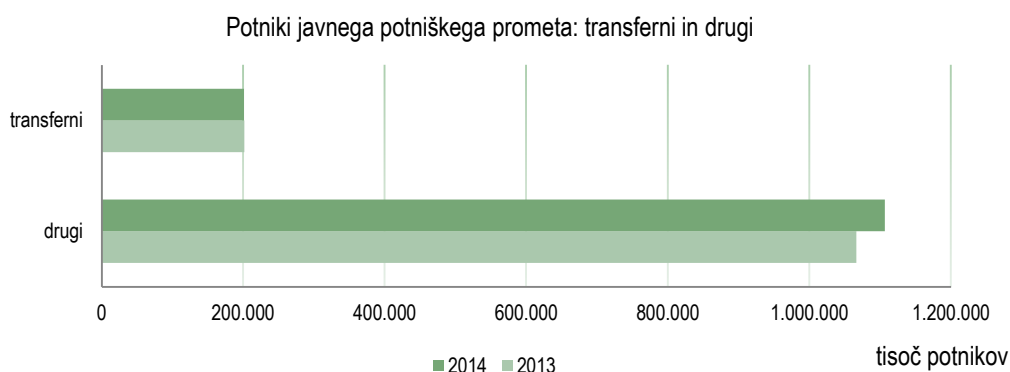
Redni in čarterski potniki javnega potniškega prometa

V letu 2014 je *redne lete* z našega letališča opravljalo devet prevoznikov, kar je enako kot v letu 2013. Skupno so prepeljali 1.156.083 potnikov, kar je za 4,9 odstotka več kot leto prej. Preostalih 151.296 potnikov je bilo prepeljanih na *čarterskih letih*; teh je za 8,3 odstotka manj v primerjavi s preteklim letom. Potniki na *rednih letih* obsegajo 88,4 odstotka vseh potnikov javnega potniškega prometa, kar je za 1,4 odstotne točke več glede na leto 2013.

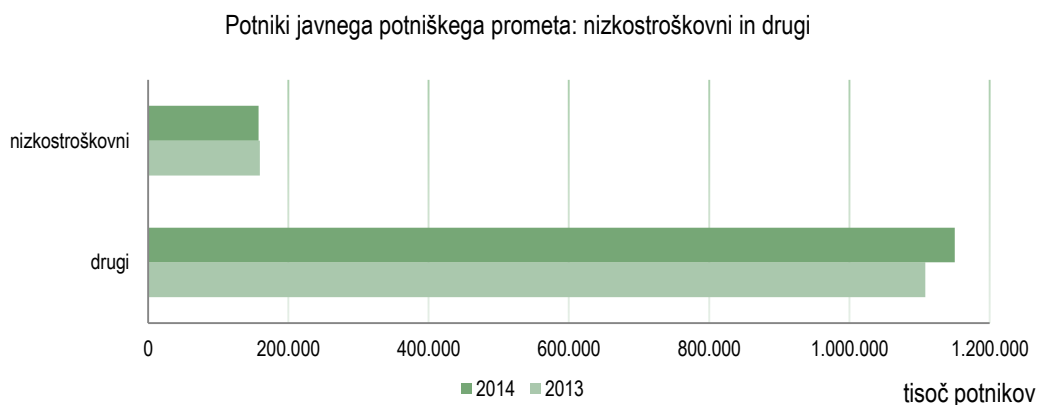
Transferni potniki v javnem potniškem prometu

15,4 odstotka potnikov javnega prometa so v letu 2014 predstavljali *transferni potniki*. Njihovo število (200.934 potnikov) se je v primerjavi z letom 2013 zmanjšalo za 0,2 odstotka.

Potniki nizkstroškovnih letalskih prevoznikov v javnem prometu

Pomembna kategorija v sklopu javnega prometa so potniki *nizkstroškovnih prevoznikov* (easyJet, Wizz Air), katerih delež v vseh potnikih javnega prometa znaša 12 odstotkov, kar je za pol odstotne točke manj kot v letu 2013. Prepeljali so 157.152 potnikov, kar je za 1,3 odstotka manj kot v letu 2013.

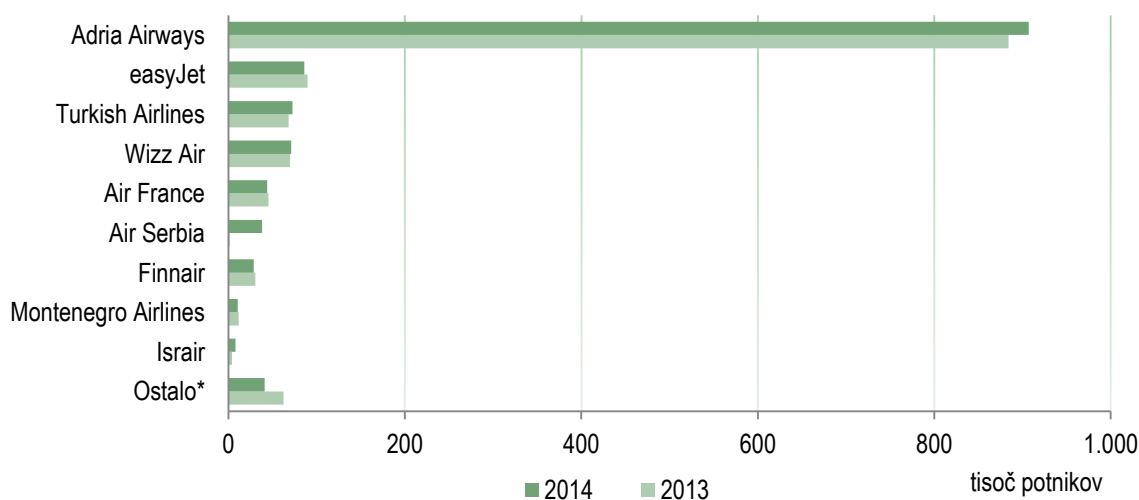

Pregled po prevoznikih in destinacijah

V javnem potniškem prometu je največji del prometa opravil domači prevoznik, pri katerem je še v večji meri kot pri tujih prevoznikih prisoten trend zmanjševanja števila premikov ob uporabi večjih letal (Adria Airways skladno s svojo strategijo iz uporabe umika manjša 50-sedežna letala tipa Canadair 200 in jih nadomešča z večjimi 86-sedežnimi letali tipa Canadair 900). Domači prevoznik je prepeljal 69,4 odstotka vseh potnikov javnega prometa oziroma 906.966 potnikov, kar je za 2,6 odstotka več v primerjavi z letom 2013. Rast števila potnikov domačega prevoznika je posledica več prepeljanih potnikov na rednih linijah¹ in povečanja števila potnikov na čarterskih letih. Število premikov letal domačih prevoznikov je glede na enako lansko obdobje manjše za 4,8 odstotka², s tem da je naš največji domači prevoznik v bistveno večji meri uporabljal večja in težja letala.

Preostalih 30,6 odstotka potnikov javnega prometa so prepeljali tuji prevozniki. Število prepeljanih potnikov so v primerjavi z letom 2013 povečali za 4,5 odstotka (za letnim načrtom zaostajajo za 5,2 odstotka), medtem ko so povečali število premikov letal za 0,8 odstotka (za letnim načrtom zaostajajo za 11 odstotkov). K rasti števila prepeljanih potnikov je pomembno prispeval prevoznik Air Serbia, ki od lanskega decembra z vedno bolj zasedenimi letali povezuje Ljubljano in Beograd. Med rednimi tujimi prevozniki je promet močno povečal tudi prevoznik Turkish Airlines³, ki je prepeljal za 6,6 odstotka več potnikov in opravil za 8 odstotkov več premikov letal. Air France je v letu 2014 (ob 16,6-odstotnem zmanjšanju števila premikov letal)⁴ prepeljal za 2,7 odstotka manj potnikov kot v letu 2013. Število potnikov in premikov letal nizkstroškovnih prevoznikov Wizzair in easyJet je malenkost pod ravno preteklega leta.

Potniki javnega prometa po prevoznikih

* Ostalo predstavljajo čarterski prevozniki.

¹ S poletnim voznim redom 2014, ki je začel veljati 30. marca letos, so bile vpeljane redne linije za Prago (štirikrat tedensko), Varšavo (trikrat tedensko) in London (dvakrat tedensko). Z zimskim voznim redom je Adria Airways ukinila povezavo z Londonom ter ohranila trikrat tedenske povezave s Prago in Varšavo.

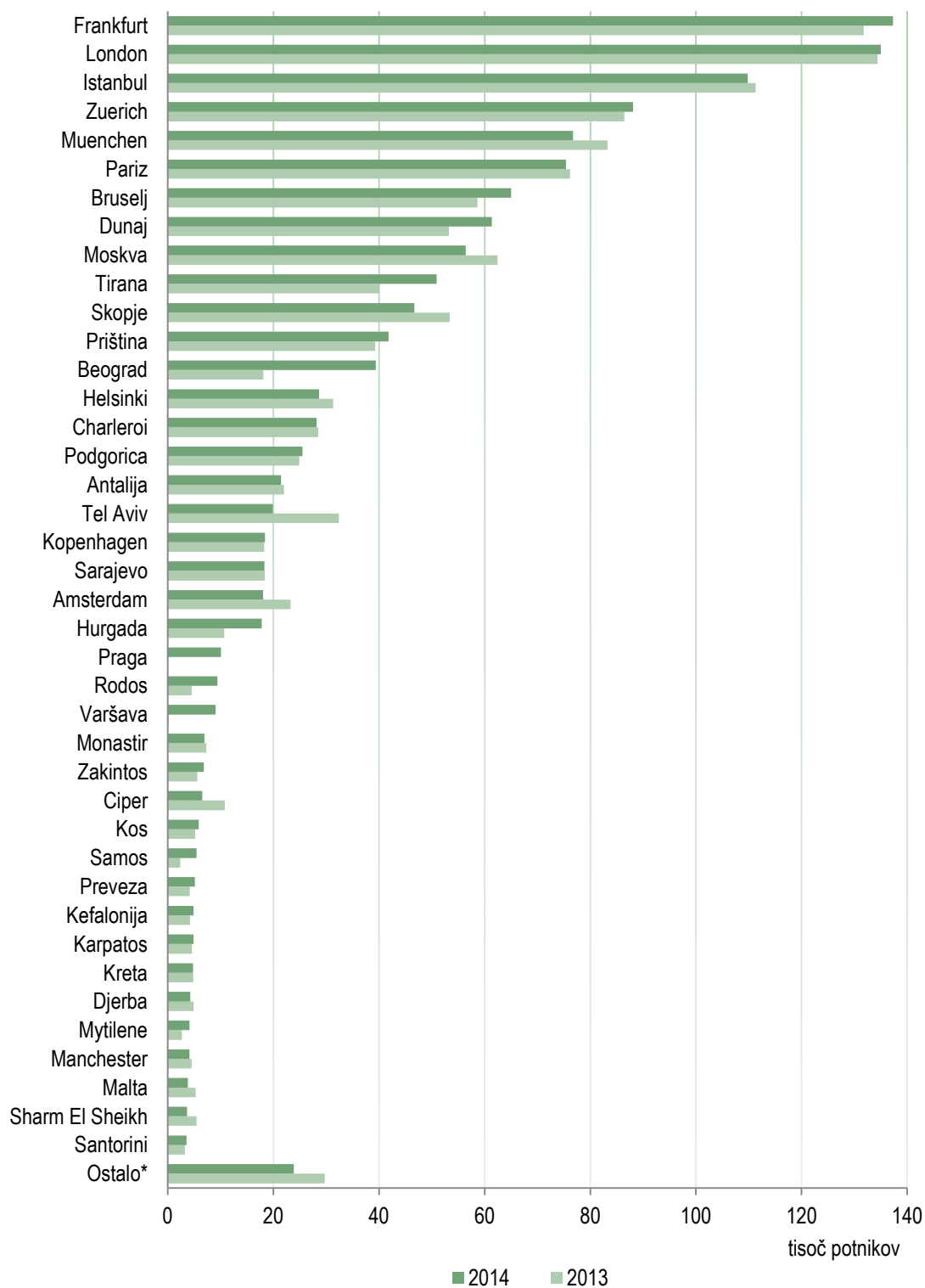
² Število premikov domačega prevoznika Adria Airways je upadlo za 7 odstotkov, medtem ko je redni prevoznik v tovornem prometu Solinair novembra lani začel leteti na liniji v Beograd in tako pomembno povečal število letov (573 v letu 2013 in 915 v letu 2014), tako da je skupen upad števila premikov letal domačih prevoznikov v javnem prometu 4,8-odstoten.

³ Od uvedbe poletnega voznega reda 2013 (z aprilom 2013) na liniji za Istanbul leti dnevno, v času od januarja do marca 2013 pa je letel le petkrat tedensko.

⁴ Z uvedbo poletnega voznega reda 2013 (z aprilom 2013) je zmanjšal število letov na liniji za Pariz, vendar pa uporablja večja letala (leti dnevno z večjim 72- oziroma 76-sedežnim letalom, prej je letel 12-krat tedensko s 50-sedežnim letalom).

Potniki javnega prometa so v letu 2014 lahko izbirali med 25 rednimi povezavami (24 v letu 2013), s tem da je dobra polovica potnikov potovala v Frankfurt, London, Istanbul, Zuerich, Muenchen, Pariz in Bruselj.

Potniki javnega prometa po destinacijah

* Postavka ostalo vključuje destinacije, na katere je v letu 2014 letelo manj kot 3 tisoč potnikov.

SPLOŠNO LETALSTVO

V splošnem letalstvu, ki je s prihodkovnega vidika za družbo manjšega pomena, smo v letu 2014 oskrbeli 7.789 premikov letal (za 5,5 odstotka manj kot v letu 2013 in za 3,9 odstotka pod načrtom), prepeljanih pa je bilo 3.200 potnikov (za 2,4 odstotka manj kot v letu 2013 in za 6,8 odstotka nad načrtom).

OSTALI

V kategoriji prometa ostali se pretežni del premikov letal nanaša na tehnične lete. V to kategorijo spadajo tudi leti za šolanje posadk letal javnega prometa. Potniki v tej kategoriji predstavljajo tranzitne⁵ potnike na tehničnih letih Iran Aira, ki med junijem in novembrom ni letel na ljubljansko letališče, kar je tudi razlog za zaostajanje za preteklim letom in letnim načrtom.

TOVORNI PROMET

Ugodne trende smo v letu 2014 zabeležili tudi v segmentu tovarnega prometa, kjer je teža oskrbljenega tovora za 6,8 odstotka večja v primerjavi z letom 2013, za 7,3 odstotka pa presegamo tudi načrt. Teža oskrbljenega tovora, prepeljanega z letali, je za 5,1 odstotka večja kot lani (načrt smo presegli za 6,5 odstotka), teža tovora, prepeljanega s kamioni, pa je v primerjavi z lanskim letom večja za 9,3 odstotka (načrt je presežen za 8,6 odstotka). Teža oskrbljene pošte je za 17,3 odstotka večja od letnega načrta in za 14,8 odstotka večja kot v letu 2013.

V obravnavanem obdobju so letalski tovarni promet z rednimi kamionskimi linijami izvajali prevozniki Air France in Lufthansa, z občasnimi prevozi pa tudi Korean Air, Cargolux, ČSA Czech Airlines, Adria Airways in drugi. Med prevozniki hitre pošte, dejavni na našem letališču, sta poleg DHL pomembna UPS in TNT, ki naše letališče uporabljata tudi kot vozlišče za jugovzhodno Evropo.

Načrti za leto 2015

Načrt prometa za leto 2015 je izdelan ob upoštevanju objavljenega voznega reda prevoznikov za zimsko sezono 2014/2015 in poletno sezono 2015. Pri prevoznikih so upoštevani podatki o njihovem letenju v preteklih letih oziroma njihove neuradne napovedi. Pri pripravi načrta smo upoštevali tudi gospodarske trende ter napovedi in trende v letalskem prometu za leto 2015.

V letu 2015 načrtujemo povečanje števila potnikov v primerjavi z letom 2014 in sicer predvsem na račun povečanja števila potnikov v javnem prometu. Prav tako načrtujemo tudi povečan obseg premikov letal (bo pa ta rast nekoliko zaostajala za rastjo števila potnikov) in sicer predvsem na tujem trgu. K rasti bodo prispevali predvsem novi prevozniki Swiss International Air Lines (dnevni leti), Air Serbia (dodaten dnevni let) in Turkish Airlines (dodatni trije tedenski leti). Pri domačem prevozniku pa načrtujemo odprtje novih destinacij med Ljubljano in Berlinom ter Ljubljano in Stockholmom.

Rahlo rast v primerjavi z letom 2014 načrtujemo tudi v segmentu oskrbljenega tovora.

⁵ Potniki, ki nadaljujejo let pod isto številko leta in praviloma ne zapustijo letala.

3.4 ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA

3.4.1 POSLOVNI IZID

	v evrih			Indeksi		Deleži		
	1.–12./14	1.–12./13	N2014	R14/R13	R14/N14	1.–12./14	1.–12./13	N2014
Poslovni prihodki	32.048.626	31.265.191	32.384.076	102,5	99,0	100,0	100,0	100,0
Prihodki od prodaje	31.827.518	30.986.744	32.228.564	102,7	98,8	99,3	99,1	99,5
Drugi poslovni prihodki	221.108	278.447	155.512	79,4	142,2	0,7	0,9	0,5
Poslovni odhodki	25.353.142	25.133.164	26.432.339	100,9	95,9	79,1	80,4	81,6
Stroški materiala in storitev	8.390.284	8.387.304	8.804.108	100,0	95,3	26,2	26,8	27,2
Stroški materiala	1.573.616	1.746.090	1.862.475	90,1	84,5	4,9	5,6	5,8
Stroški storitev	6.816.668	6.641.214	6.941.633	102,6	98,2	21,3	21,2	21,4
Stroški dela	12.185.024	11.641.568	12.057.000	104,7	101,1	38,0	37,2	37,2
Amortizacija	4.488.359	4.519.326	4.861.731	99,3	92,3	14,0	14,5	15,0
Drugi poslovni odhodki	289.475	584.966	709.500	49,5	40,8	0,9	1,9	2,2
Dobiček iz poslovanja pred obrestmi, davki in amortizacijo – EBITDA	11.183.843	10.651.353	10.813.468	105,0	103,4	34,9	34,1	33,4
Dobiček iz poslovanja – EBIT	6.695.484	6.132.027	5.951.737	109,2	112,5	20,9	19,6	18,4
Neto finančni prihodki/odhodki	-1.716.044	-65.127	1.104.569	2.634,9	-155,4			
Finančni prihodki	1.524.834	1.265.495	1.475.486	120,5	103,3			
Finančni odhodki	3.240.878	1.330.622	370.917	243,6	873,7			
Dobiček pred obdavčitvijo	4.979.440	6.066.900	7.056.306	82,1	70,6			
Davek od dobička	1.187.554	957.339	1.081.868	124,0	109,8			
Odloženi davki	197.975	-84.823	-52.185	-233,4	-379,4			
Čisti dobiček	3.593.911	5.194.384	6.026.623	69,2	59,6			

Poslovanje družbe v letu 2014 je bilo dobro. Z ustvarjenimi poslovnimi prihodki v višini 32.049 tisoč evrov smo za 2,5 odstotka (783 tisoč evrov) nad realiziranimi v letu 2013, medtem ko za 1 odstotek zaostajamo za letnim načrtom (za 335 tisoč evrov). Poslovni odhodki v višini 25.353 tisoč evrov sicer za 0,9 odstotka (220 tisoč evrov) presegajo dosežene v letu 2013, vendar pa so za 4,1 odstotka (1.079 tisoč evrov) manjši od načrtovanih. Dobiček iz poslovanja je dosežen v višini 6.695 tisoč evrov in presega letni načrt za 12,5 odstotka (744 tisoč evrov), realizacijo leta 2013 pa za 9,2 odstotka (563 tisoč evrov).

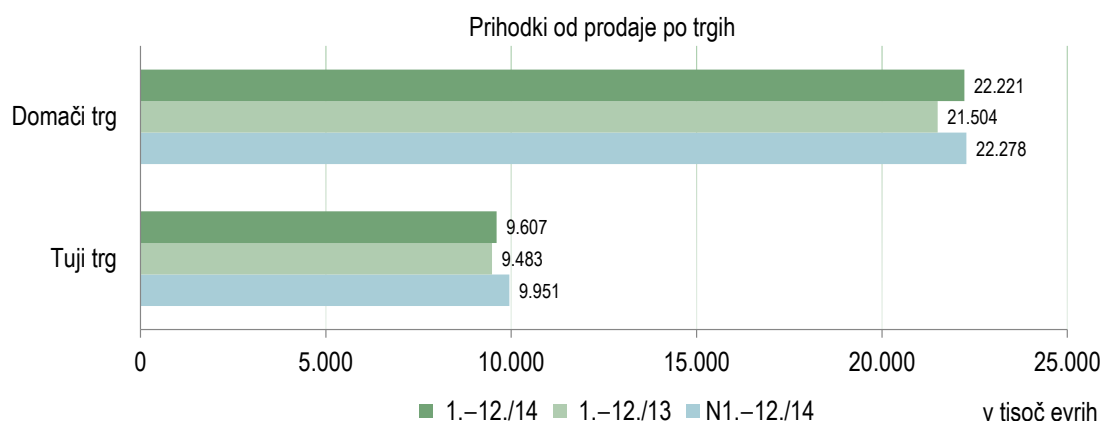
Manj ugoden je neto finančni izid obravnavanega obdobja. Na račun prodaje finančnih naložb po pogodbah o upravljanju smo sicer v letu 2014 dosegli večje finančne prihodke (skupaj znašajo 1.525 tisoč evrov in so za 20,5 odstotka večji od doseženih v letu 2013, za 3,3 odstotka pa so tudi nad načrtovanimi), so pa na račun opravljene slabitve naložbe v družbo Adria Airways Tehnika, d. d., v višini 2.736 tisoč evrov (ta slabitev v načrtu ni bila predvidena) večji tudi doseženi finančni odhodki (skupaj znašajo 3.241 tisoč evrov).

Kljub dobremu poslovanju in višjim realiziranim finančnim prihodkom družbi ni uspelo v celoti nadomestiti negativnega učinka opravljene slabitve na rezultat poslovanja; dobiček pred obdavčitvijo obravnavanega obdobja tako znaša 4.979 tisoč evrov, čisti dobiček pa 3.594 tisoč evrov, kar je manj od realiziranega v letu 2013 in tudi pod letnim načrtom⁶.

Poslovni prihodki

V letu 2014 smo ustvarili za 32.049 tisoč evrov poslovnih prihodkov, kar je za 2,5 odstotka oziroma 783 tisoč evrov več v primerjavi z letom 2013, za 1 odstotek (335 tisoč evrov) pa zaostajamo za letnim načrtom. Preseganje v letu 2013 ustvarjenih poslovnih prihodkov je predvsem vezano povečanje števila potnikov in tovornega prometa, na spremembe v strukturi letal⁷ v javnem prometu in večje realizirane prihodke od komercialnih storitev.

Pretežni del (99,3 odstotka) vseh ustvarjenih poslovnih prihodkov obsegajo **prihodki od prodaje** (znašajo 31.828 tisoč evrov). Od teh smo jih 69,8 odstotka (22.221 tisoč evrov) ustvarili s prodajo storitev na domačem trgu (kar je za 3,3 odstotka več kot v letu 2013, toda za 0,3 odstotka manj, kot smo načrtovali). Prihodki, realizirani na tujih trgih (9.607 tisoč evrov oziroma 30,2 odstotka prihodkov od prodaje), lanskoletne presegajo za 1,3 odstotka, medtem ko za letnim načrtom zaostajajo za 3,5 odstotka.

Na domačem trgu doseženi prihodki od letaliških storitev in zemeljske oskrbe (13.099 tisoč evrov) so v primerjavi s preteklim letom (za 3,4 odstotka) in letnim načrtom (za 1,6 odstotka) preseženi, medtem ko smo na tujem trgu dosegli nekoliko manjše poslovne prihodke (8.822 tisoč evrov) v primerjavi s preteklim letom (za 1,1 odstotka) in letni načrt (za 6,7 odstotka). Glavni razlog za upad prihodkov na tujem trgu je začasno prenehanje letenja Iran Air⁸ zaradi oskrbovanja z gorivom na našem letališču. Poleg tega se je poznal tudi izpad izraelskih prevoznikov, ki so zaradi kriznih razmer na Bližnjem vzhodu v poletnih mesecih leta 2014 nekoliko zmanjšali obseg letov.

Na področju komercialnih storitev smo nadaljevali trženjske dejavnosti in prizadevanja za doseganje zastavljenih ciljev, kar se je pozitivno odrazilo v rezultatu. Prihodke od komercialnih storitev (9.267 tisoč evrov) smo tako povečali za 6,3 odstotka (550 tisoč evrov) in za 0,9 odstotka (82 tisoč evrov) presegli načrtovane. Ustvarjeni *prihodki od najemnin* (3.390 tisoč evrov), ki obsegajo dobro tretjino vseh prihodkov komercialnih storitev, so predvsem na račun dodatnih hangarskih površin večji za 11,7 odstotka in za 3,3 odstotka manjši od načrta. Povečanje teže oskrbljenega tovora se je odrazilo v večjih *prihodkih od skladiščenja* (2.030 tisoč evrov), ki so za 5,3 odstotka nad prihodki iz leta 2013 in za 1,2 odstotka pod načrtom. Kljub neugodnim gospodarskim razmeram smo uspeli povečati tudi *prihodke od oglaševanja*

⁶ Brez opravljene slabitve naložbe v Adrio Airways Tehnika, d. d., bi znašal dobiček pred obdavčitvijo 7.715 tisoč evrov (kar bi bilo za 27,2 odstotka nad ustvarjenim v letu 2013 in za 9,3 odstotka nad letnim načrtom), čisti dobiček pa bi znašal 6.097 tisoč evrov (kar bi bilo za 17,4 odstotka več glede na leto 2013 in za 1,2 odstotka nad letnim načrtom).

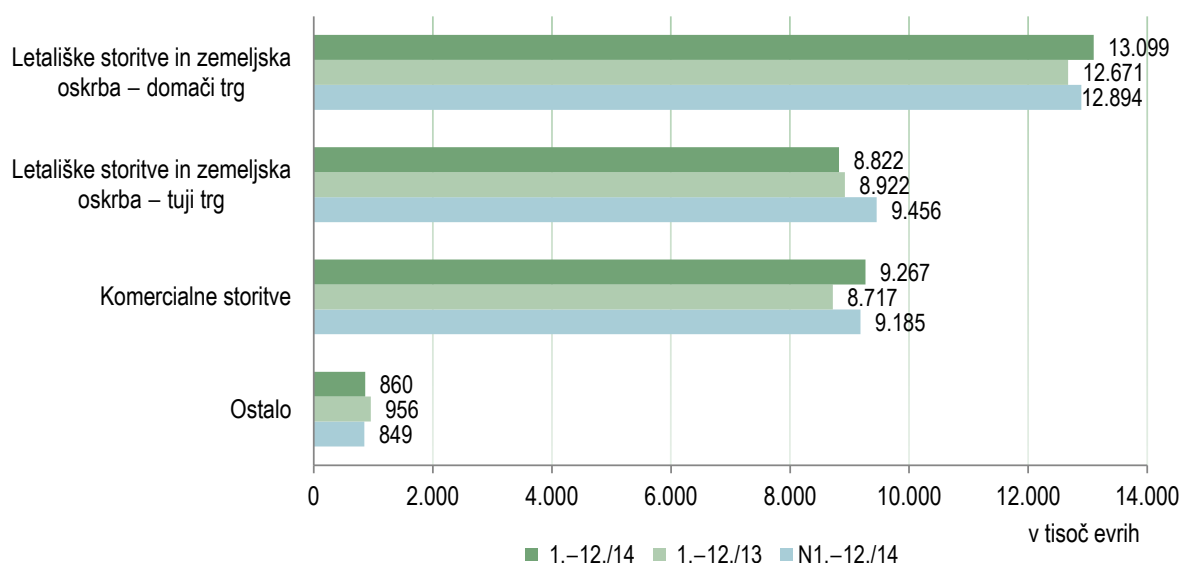
⁷ Prevozniki so v povprečju uporabljali večja in s tem težja letala, kar ob upoštevanju dejstva, da je pomemben del prihodkov od opravljenih storitev vezan na teža letal, pozitivno vpliva na ustvarjene poslovne prihodke.

⁸ Prevoznik Iran Air v obdobju med 9. 6. in 24. 11. 2014 ni letel na ljubljansko letališče.

(738 tisoč evrov), ki so za 11,1 odstotka večji od prihodkov leta 2013 oziroma za 24,5 odstotka nad načrtom. Pri *prihodkih od parkirnin* (2.251 tisoč evrov) smo za 2,5 odstotka presegli realizacijo leta 2013, medtem ko smo načrt presegli za 0,7 odstotka.

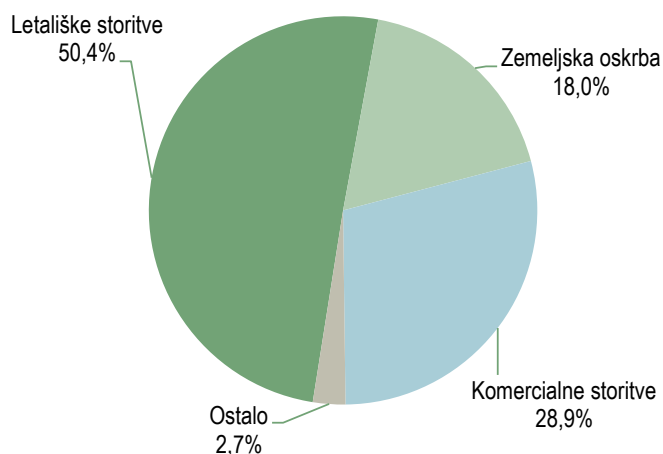
V kategoriji ostalo, ki zavzema 2,7 odstotka poslovnih prihodkov (860 tisoč evrov), pretežni del obsegajo *prihodki od povračil stroškov* v višini 623 tisoč evrov, ki jih zaračunavamo najemnikom (stroški elektrike, vode, telefona, ogrevanja in podobno), ter **drugi poslovni prihodki**, ki znašajo 221 tisoč evrov. Med njimi so pomembni prihodki od prodaje osnovnih sredstev (89 tisoč evrov) in prihodki iz odprave rezervacij za pokrivanje stroškov amortizacije za tiste objekte in opremo, za katere je družba v letih 1993 in 1994 pridobila dotacije iz proračuna Republike Slovenije (87 tisoč evrov).

Poslovni prihodki

V strukturi poslovnih prihodkov prevladujejo prihodki od letaliških storitev s 50,4–odstotnim deležem, 18 odstotkov poslovnih prihodkov smo ustvarili s prihodki od storitev zemeljske oskrbe in 28,9 s prihodki od komercialnih storitev. Na račun večjega obsega izvedenih storitev razledenjevanja letal v letu 2013 je delež prihodkov od storitev zemeljske oskrbe v primerjavi z lanskim letom manjši za 1,3 odstotne točke, medtem ko sta delež prihodkov od komercialnih storitev za 1 in delež prihodkov od letaliških storitev za 0,6 odstotne točke večja. Delež ostalih prihodkov je manjši za 0,4 odstotne točke.

Struktura poslovnih prihodkov

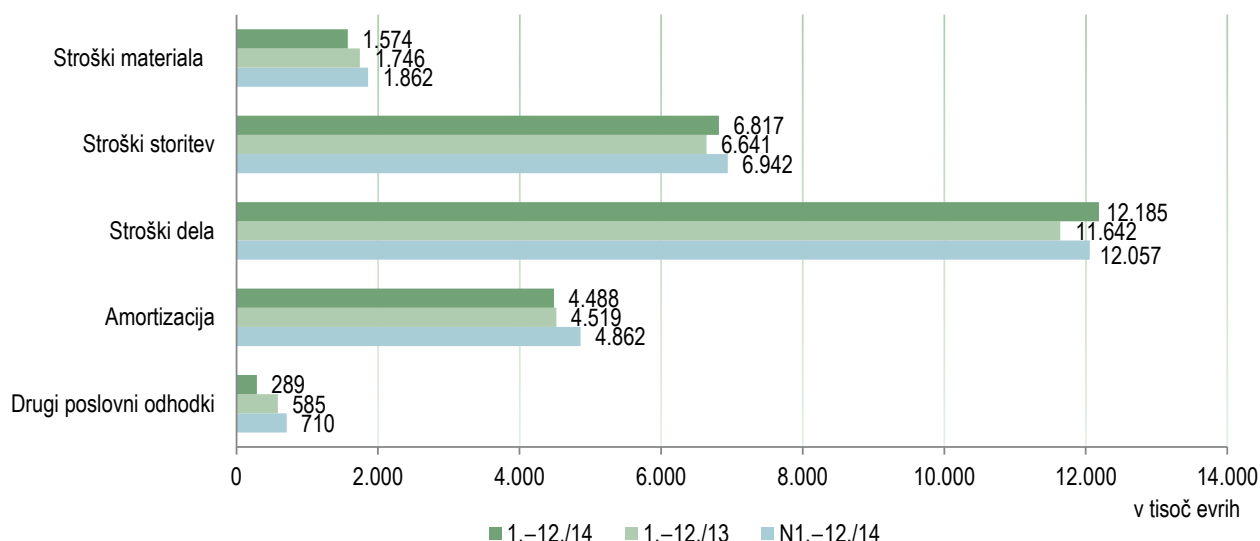

Poslovni odhodki

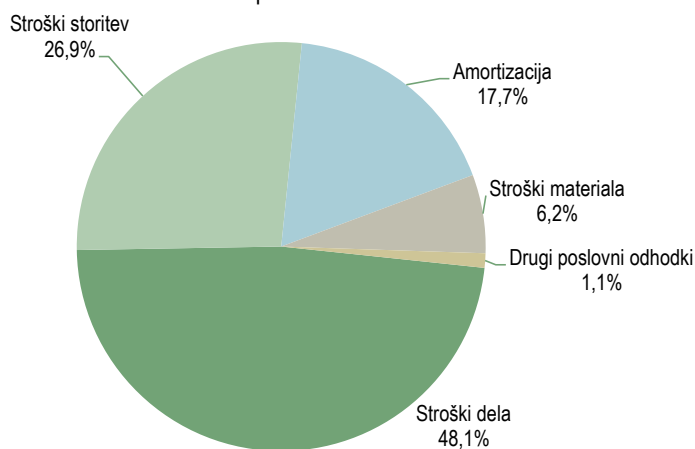
V letu 2014 smo ustvarili za 25.353 tisoč evrov poslovnih odhodkov, kar je za 0,9 odstotka (220 tisoč evrov) več v primerjavi z letom 2013, vendar za 4,1 odstotka (1.079 tisoč evrov) manj v primerjavi z letnim načrtom. Višji v primerjavi z realizacijo v letu 2013 so stroški storitev (letni načrt ni presežen) in stroški dela (letni načrt je nekoliko presežen). Po drugi strani so stroški amortizacije nižji v primerjavi z obračunano amortizacijo v letu 2013 in tudi v primerjavi z načrtom, prav tako so v primerjavi z načrtom in realizacijo v letu 2013 nižji tudi stroški materiala in drugi poslovni odhodki.

Poslovni odhodki po vrstah

V strukturi poslovnih odhodkov v primerjavi z lanskim letom in letnim načrtom ni bistvenih sprememb. Prevladujejo stroški dela z 48,1-odstotnim deležem, kar je za 1,8 odstotne točke več v primerjavi z letom 2013 in za 2,5 odstotne točke več v primerjavi z letnim načrtom. Stroški storitev zavzemajo 26,9-odstotni delež (kar je za pol odstotne točke več kot v letu 2013 in za 0,6 odstotne točke nad ravno letnega načrta). Glede na leto 2013 je za 0,3 odstotne točke manjši delež stroškov amortizacije, ki zavzemajo 17,7 odstotka, medtem ko za letnim načrtom zaostajajo za 0,7 odstotka, delež stroškov materiala (ti zavzemajo 6,2 odstotka vseh poslovnih odhodkov) pa je za 0,7 odstotne točke manjši glede na leto 2013 (za 0,8 odstotne točke pa so manjši tudi glede na letni načrt).

Struktura poslovnih odhodkov

Stroški materiala v višini 1.574 tisoč evrov so za 9,9 odstotka (172 tisoč evrov) nižji v primerjavi z ustvarjenimi v letu 2013, za 15,5 odstotka (289 tisoč evrov) pa zaostajajo tudi za načrtovanimi. Tabelarično so stroški materiala razkriti

v točki 5.2.3 Računovodskega poročila, vsebinska obrazložitev pomembnejših kategorij stroškov materiala pa sledi v nadaljevanju.

Dobro polovico vseh stroškov materiala obsegajo stroški energentov (skupaj 872 tisoč evrov). Med njimi je največji strošek porabljene *električne energije* (511 tisoč evrov), pri katerem smo v primerjavi z letom 2013 in letnim načrtom dosegli prihranke, vezane deloma na konstantno izvajanje ukrepov za manjšo porabo električne energije, deloma pa so pokazatelj vremenskih razmer v poletnih mesecih (zaradi nižjih temperatur so bile manjše potrebe po hlajenju objektov). Vezano na zamenjavo energenta (prehod na plin) in milejšo zimo v prvem četrtletju leta 2014 smo znižali stroške energentov za ogrevanje. Za *kurivo za ogrevanje* smo porabili 159 tisoč evrov, kar je za 45,6 odstotka manj v primerjavi z realizacijo leta 2013 in za 47,9 odstotka manj v primerjavi z letnim načrtom. Med stroške energentov spadajo še stroški *pogonskega goriva* (203 tisoč evrov), ki za okvirno 12 odstotkov zaostajajo za realizacijo v letu 2013 in letnim načrtom. Stroški *potrošnega materiala* (241 tisoč evrov) so za 8,3 odstotka nižji v primerjavi s preteklim letom in za 15,6 odstotka nižji v primerjavi z letnim načrtom (pomemben del teh predstavljajo materiali za posipanje in razledenjevanje, katerih poraba je bila v prvem četrtletju leta 2014 zaradi milejše zime manjša). Pretežni del preostalih stroškov materiala se nanaša na porabljeni *material za tekoče vzdrževanje* (178 tisoč evrov), porabljeni material za čiščenje (58 tisoč evrov) in stroške drobnega inventarja (154 tisoč evrov; porast v primerjavi z letom 2013 je vezana na nabavo uniform).

Nasprotno smo s **stroški storitev** (6.817 tisoč evrov) za 2,6 odstotka nad ustvarjenimi v letu 2013 (kar je povezano s porastom različnih vrst stroškov storitev v primerjavi z lanskim letom), vendar pa za 1,8 odstotka pod letnim načrtom. Tabelarično so stroški storitev razkriti v točki 5.2.4 Računovodskega poročila, vsebinska obrazložitev pomembnejših kategorij stroškov storitev pa sledi v nadaljevanju.

Slabo četrtino vseh stroškov storitev obsegajo stroški *storitev varovanja* (1.622 tisoč evrov), ki so za 3,1 odstotka višji v primerjavi z letom 2013 in za pol odstotka zaostajajo za načrtovanimi. Stroški *storitev vzdrževanja* v višini 957 tisoč evrov so za 2,7 odstotka nižji v primerjavi z letom 2013 in za 2,1 odstotka v primerjavi z načrtovanimi. Pretežni del obsegajo stroški vzdrževanja objektov in opreme (sredstev) v višini 630 tisoč evrov, ki za okvirno 5 odstotkov zaostajajo za realiziranimi v letu 2013 in letnim načrtom. V kategoriji stroškov vzdrževanja so pomembni še stroški čiščenja (206 tisoč evrov), ki ne odstopajo bistveno od ustvarjenih v letu 2013 oziroma načrtovanih.

Stroški *trženjskih dejavnosti* (866 tisoč evrov) za ustvarjenimi v letu 2013 zaostajajo za pol odstotka in za načrtovanimi pa za 5,7 odstotka.

V sklopu stroškov *storitev, povezanih z izvajanjem osnovne dejavnosti* (852 tisoč evrov, za 1,8 odstotka več v primerjavi z letom 2013 in za 3,6 odstotka pod načrtovanimi), slabo polovico (373 tisoč evrov) obsegajo stroški storitev Javne agencije Republike Slovenije za civilno letalstvo, ki so zaradi zakonsko predpisane rasti vrednosti točke za 4,1 odstotka višji v primerjavi z realiziranimi v letu 2013, medtem ko za 2,6 odstotka zaostajajo za načrtovanimi. V tej kategoriji stroškov storitev so pomembni še stroški avtomatskega čekinga DCS (244 tisoč evrov), ki so za 0,8 odstotka pod ravno lanskoletnih in načrtovanih stroškov. Pomembni so tudi stroški koordinacije prometa na ploščadi (101 tisoč evrov), ki so na ravni realiziranih v letu 2013 in načrtovanih.

Stroški *intelektualnih storitev* znašajo 397 tisoč evrov. Ustvarjene v letu 2013 presegajo za 10 odstotkov, kar je pretežno vezano na postopek prodaje družbe, medtem ko za načrtovanimi zaostajajo za 2,4 odstotka.

Stroški *študentskega dela* (377 tisoč evrov) za 8,8 odstotka presegajo stroške, realizirane v letu 2013, kar je posledica manjšega števila redno zaposlenih na področju oskrbe letal in posledično povečanih potreb po opravljanju občasnega dela (odsotnosti zaradi šolanja za poklic gasilca). Zaostanek za načrtom je 2,5-odstoten.

Stroški dela za leto 2014 znašajo 12.185 tisoč evrov. Za 4,7 odstotka (543 tisoč evrov) presegajo stroške, realizirane v letu 2013, medtem ko letni načrt presegajo za 1,1 odstotka (128 tisoč evrov). Povečanje v primerjavi z letom 2013 je vezano predvsem na 5-odstotno povečanje osnovnih plač s 1. januarjem 2014 (plač že od leta 2008 nismo usklajevali z inflacijo).

Stroški amortizacije, ki znašajo 4.488 tisoč evrov, so za 0,7 odstotka (31 tisoč evrov) nižji glede na leto 2013. V primerjavi z načrtom zaostajajo za 7,7 odstotka (373 tisoč evrov), kar je posledica dejstva, da določene postavke iz načrta naložb v objekte in opremo za leto 2014 niso bile dosežene ter da je terminska izvedba posameznih naložb zaostajala glede na predvideno v načrtu.

Drugi poslovni odhodki znašajo 289 tisoč evrov. Med njimi velja izpostaviti nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (111 tisoč evrov).

Dobiček iz poslovanja

Rezultat v letu 2014 realiziranih poslovnih prihodkov in odhodkov je **dobiček iz poslovanja (EBIT)** v višini 6.695 tisoč evrov. Za 9,2 odstotka (563 tisoč evrov) je večji v primerjavi z doseženim v letu 2013, medtem ko načrtovanega presega za 12,5 odstotka (744 tisoč evrov).

Podobno je tudi ustvarjeni **dobiček iz poslovanja pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA)** v višini 11.184 tisoč evrov za 5 odstotkov (532 tisoč evrov) večji v primerjavi z letom 2013 in za 3,4 odstotka (370 tisoč evrov) nad načrtovanim.

Neto finančni prihodki/odhodki

Na račun prodaje finančnih naložb po pogodbah o upravljanju smo v primerjavi z letom 2013 realizirali višje **finančne prihodke** (ti skupaj znašajo 1.525 tisoč evrov, kar je za 20,5 odstotka oziroma 259 tisoč evrov več v primerjavi s preteklim letom, za 3,3 odstotka oziroma 49 tisoč evrov pa so realizirani finančni prihodki tudi večji v primerjavi z načrtovanimi).

So pa na račun ob polletju opravljene slabitve naložbe v družbo Adria Airways Tehnika, d. d., v višini 2.736 tisoč evrov (ta slabitev v načrtu ni bila predvidena) višji tudi realizirani **finančni odhodki** (skupaj znašajo 3.241 tisoč evrov). Med finančnimi odhodki so pomembna postavka še odhodki za obresti po pogodbi o generalni stavbni pravici, ki znašajo 322 tisoč evrov (ti odhodki so bili v načrtu predvideni).

Dobiček pred obdavčitvijo, čisti dobiček

V letu 2014 smo ustvarili za 4.979 tisoč evrov **dobička pred obdavčitvijo**, kar je, predvsem kot posledica opravljene slabitve naložbe v družbo Adria Airways Tehnika, d. d., za 17,9 odstotka oziroma 1.087 tisoč evrov manj v primerjavi z letom 2013, za 29,4 odstotka oziroma 2.077 tisoč evrov pa manj v primerjavi z letnim načrtom.

Podobno tudi **čisti dobiček**, ki znaša 3.594 tisoč evrov, za 30,8 odstotka (1.600 tisoč evrov) zaostaja za realiziranim v letu 2013, za načrtovanim pa za 40,4 odstotka (2.433 tisoč evrov).

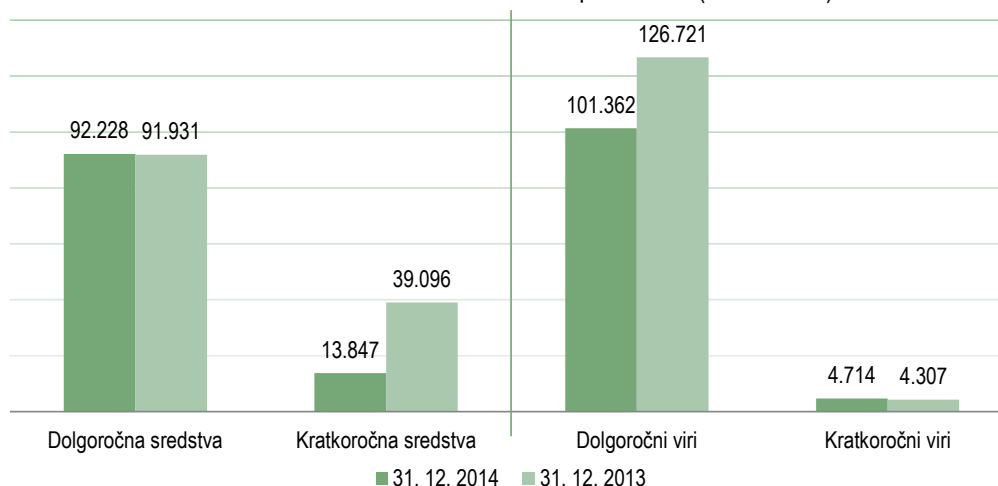
3.4.2 BILANCA STANJA

v evrih

	31. 12. 2014	31. 12. 2013	14/13	Deleži 14	Deleži 13
SREDSTVA	106.075.424	131.027.281	81,0	100,0	100,0
Dolgoročna sredstva	92.228.198	91.930.837	100,3	86,9	70,2
Neopredmetena sredstva	8.885.111	2.126.258	417,9	8,4	1,6
Nepremičnine, naprave in oprema	78.950.711	79.512.848	99,3	74,4	60,7
Naložbe v pridružene družbe	0	3.147.369	0,0	0,0	2,4
Dolgoročne finančne naložbe	3.431.189	6.072.657	56,5	3,2	4,6
Dolgoročne poslovne terjatve	59.873	59.873	100,0	0,1	0,0
Odložene terjatve za davek	901.314	1.011.832	89,1	0,8	0,8
Kratkoročna sredstva – skupaj	13.847.226	39.096.444	35,4	13,1	29,8
Kratkoročna sredstva brez aktivnih časovnih razmejitev	13.800.477	38.939.133	35,4	13,0	29,7
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	411.392	0	/	0,4	0,0
Zaloge	339.501	363.678	93,4	0,3	0,3
Kratkoročne finančne naložbe	8.842.985	33.981.640	26,0	8,3	25,9
Kratkoročne poslovne terjatve	4.143.603	4.212.034	98,4	3,9	3,2
Denarna sredstva	62.996	381.781	16,5	0,1	0,3
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	46.749	157.311	29,7	0,0	0,1
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	106.075.424	131.027.281	81,0	100,0	100,0
Kapital	92.781.304	124.785.005	74,4	87,5	95,2
Vpoklicani kapital	15.842.626	15.842.626	100,0	14,9	12,1
Kapitalske rezerve	24.287.659	24.287.659	100,0	22,9	18,5
Rezerve iz dobička	43.933.874	78.729.212	55,8	41,4	60,1
Presežek iz prevrednotenja	96.059	720.846	13,3	0,1	0,6
Zadržani čisti dobiček	8.621.086	5.204.662	165,6	8,1	4,0
Dolgoročne obveznosti – skupaj	8.580.209	1.935.748	443,3	8,1	1,5
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	1.359.847	1.134.542	119,9	1,3	0,9
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	1.244.604	932.070	133,5	1,2	0,7
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	115.243	202.472	56,9	0,1	0,2
Dolgoročne obveznosti	7.220.362	801.206	901,2	6,8	0,6
Dolgoročne poslovne obveznosti	7.220.362	801.206	901,2	6,8	0,6
Kratkoročne obveznosti – skupaj	4.713.911	4.306.528	109,5	4,4	3,3
Kratkoročne obveznosti	4.538.217	4.165.046	109,0	4,3	3,2
Kratkoročne poslovne obveznosti	4.538.217	4.165.046	109,0	4,3	3,2
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	175.694	141.482	124,2	0,2	0,1

Bilančna vsota na dan 31. decembra 2014 znaša 106.075 tisoč evrov in je za 24.952 tisoč evrov manjša v primerjavi s stanjem na dan 31. decembra 2013, kar je posledica izplačila dividend za leto 2013 po sklepu skupščine v višini 34.973 tisoč evrov, ki je bilo realizirano v juliju 2014. V primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2013 se je omenjeno izplačilo dividend odrazilo kot zmanjšanje kratkoročnih in dolgoročnih finančnih naložb ter drugih rezerv iz dobička.

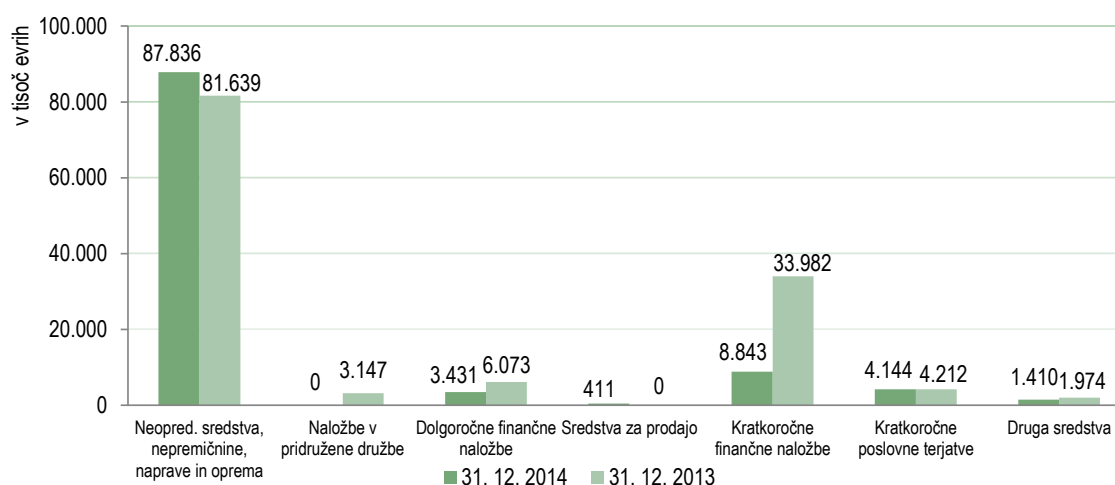
Sredstva in obveznosti do virov sredstev po ročnosti (v tisoč evrih)

V strukturi sredstev prevladujejo *dolgoročna sredstva* (92.228 tisoč evrov) s 86,9-odstotnim deležem. V primerjavi s stanjem na dan 31. decembra 2013 se je njihova vrednost povežala za 0,3 odstotka. Vezano na pridobitev generalne stavbne pravice se je povežala vrednost neopredmetenih sredstev (8.885 tisoč evrov), medtem ko je vrednost nepremičnin, naprav in opreme (78.951 tisoč evrov) upadla zaradi presežanja obračunane amortizacije nad povečanjem teh sredstev v obravnavanem obdobju. Vrednost dolgoročnih finančnih naložb (3.431 tisoč evrov) se je znižala zaradi prodaje finančnih naložb po pogodbah o upravljanju. Vezano na postopek prodaje družbe Adria Airways Tehnika, d. d., je naložba v to pridruženo družbo na dan 31. 12. 2014 izkazana v sklopu kratkoročnih sredstev kot sredstvo, razpoložljivo za prodajo, s tem da je bila ta naložba ob polletju oslabiljena, tako da njena knjigovodska vrednost znaša 411 tisoč evrov (na dan 31. decembra 2013 je bila ta naložba v vrednosti 3.147 tisoč evrov izkazana med dolgoročnimi sredstvi).

Vrednost *kratkoročnih sredstev*, ki na dan 31. decembra 2014 znašajo 13.847 tisoč evrov in zavzemajo 13,1 odstotka bilančne vsote, je za 64,6 odstotka nižja v primerjavi s stanjem na dan 31. decembra 2013. Znižala se je vrednost kratkoročnih finančnih naložb (8.843 tisoč evrov), kar je vezano na izplačilo dividend (dne 22. julija 2014), skladno s sklepom skupščine v višini 34.973 tisoč evrov. Vrednost kratkoročnih poslovnih terjatev (4.144 tisoč evrov) je v primerjavi s stanjem na dan 31. decembra 2013 malenkost upadla.

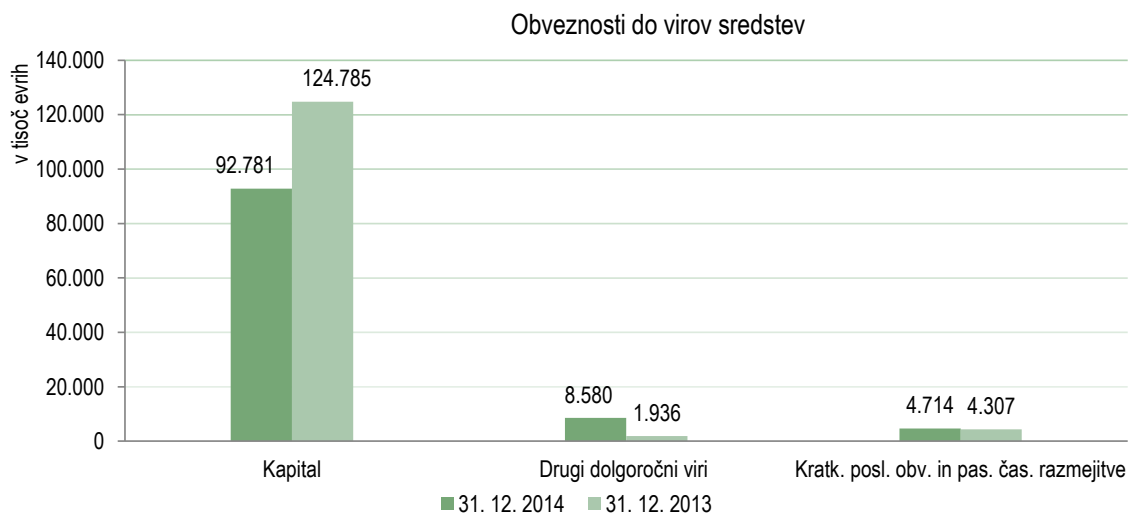
Sredstva

Med obveznostmi do virov sredstev s 95,6-odstotnim deležem prevladujejo dolgoročni viri (101.362 tisoč evrov), s katerimi so financirana vsa dolgoročna in še pomemben del kratkoročnih sredstev družbe. Pretežni del dolgoročnih virov se nanaša na lastniški kapital (92.781 tisoč evrov, 87,5 odstotka bilančne vsote na dan 31. decembra 2014, kar je za 7,8 odstotne točke manj kot na dan 31. decembra 2013), preostanek (8,1 odstotka bilančne vsote) pa zavzemajo drugi dolgoročni viri (8.580 tisoč evrov). Med njimi so pomembne dolgoročne poslovne obveznosti (7.220 tisoč evrov), ki v strukturi obveznosti do virov sredstev obsegajo 6,8 odstotka in so se v primerjavi s stanjem na dan 31. decembra 2013 povišale za 6,4 milijona evrov. Povišanje je posledica sklenitve generalne pogodbe o stavbni pravici; obveznost po tej pogodbi se bo poravnava v letnih obrokih v 40 letih od pridobitve (to je v obdobju, za katerega je bila stavbna pravica pridobljena).

4,4 odstotka bilančne vsote obsegajo kratkoročni viri (4.714 tisoč evrov), pri čemer večji del teh (4,3 odstotka bilančne vsote) obsegajo kratkoročne poslovne obveznosti (4.538 tisoč evrov). Od tega znašajo kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev 2 milijona evrov (za 0,4 milijona evrov so nižje od stanja na dan 31. decembra 2013), druge kratkoročne poslovne obveznosti 2,2 milijona evrov (za 0,6 milijona evrov so višje od stanja na dan 31. decembra 2013; od tega se glavnina nanaša na kratkoročni del obveznosti za plačilo generalne stavbne pravice, pridobljene na začetku leta 2014), obveznosti za davek od dobička pa 0,3 milijona evrov.

Družba na dan 31. decembra 2014 nima finančnih obveznosti.

Podrobnejša pojasnila posameznih postavk bilance stanja so prikazana v točki 5.1 Računovodskega poročila.

3.4.3 FINANČNO UPRAVLJANJE

Likvidnost družbe smo tudi leta 2014 ohranili na visoki ravni, kar je povezano z rednimi plačili kupcev storitev in z izvajanjem ustrezne finančne politike. Redno smo poravnali svoje obveznosti. Kratkoročne finančne naložbe so sicer zaradi izplačila dividend manjše, tako da na dan 31. 12. 2014 znašajo 8.843 tisoč evrov. V pretežnem delu se nanašajo na depozite pri bankah. Pri nalaganju prostih denarnih sredstev zasledujemo kombinacijo razpršenosti, varnosti, donosnosti in ročnosti posameznih plasmajev.

Družba je v pretežnem delu financirana z lastniškim kapitalom. Naložbe, izvedene leta 2014 in v preteklih letih, so bile v celoti financirane z lastnimi sredstvi, tako da družba nima finančnih obveznosti. Dolgoročne poslovne obveznosti, izkazane v bilanci stanja na dan 31. 12. 2014, se v pretežnem delu nanašajo na obveznosti za plačilo nadomestila za generalno stavbno pravico.

Ocenjujemo, da imamo ob upoštevanju premoženjskega stanja družbe in obstoječe strukture virov financiranja kljub trenutno neugodnim razmeram na finančnih trgih ugodne možnosti za pridobitev zunanjih finančnih virov (posojil). Denarna sredstva, ki jih imamo naložena pri bankah v obliki depozitov, so kakovostna likvidnostna rezerva.

Družba je z namenom zagotavljanja tekoče likvidnosti, vezano predvsem na obstoj tveganj glede plačil našega največjega prevoznika, sklenila dve pogodbi za revolving kredit v skupni višini 15 milijonov evrov, in sicer za obdobje do leta 2017.

3.4.4 DENARNI TOKOVI

	v evrih	
	2014	2013
Začetno stanje denarnih sredstev	381.781	225.290
Denarni tokovi pri poslovanju	9.079.978	11.161.991
Denarni tokovi pri naložbenju	25.567.841	-8.425.550
Denarni tokovi pri financiranju	-34.969.127	-2.584.829
Učinki sprememb menjalnih tečajev na denarna sredstva	2.523	4.879
Končno stanje denarnih sredstev	62.996	381.781

Denarni tokovi pri poslovanju, ustvarjeni leta 2014, znašajo 9.080 tisoč evrov. Porabljeni so bili predvsem za izplačilo dividend (denarni tokovi pri financiranju) in naložbenje.

Preostanek ustvarjenih presežkov pri poslovanju po poplačilu lastnikov (dividende) ter denarna sredstva iz donosov in sproščanja obstoječih finančnih naložb je družba večinoma plasirala v kratkoročne finančne naložbe.

3.4.5 KAZALNIKI POSLOVANJA

Delež EBITDA (dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo) v poslovnih prihodkih in delež EBIT (dobiček iz poslovanja) v poslovnih prihodkih sta porasla zaradi večjega povečanja poslovnih prihodkov nad povečanjem poslovnih odhodkov.

	2014	2013
Delež EBITDA v poslovnih prihodkih*	0,349	0,341
Delež EBIT v poslovnih prihodkih**	0,209	0,196

* (poslovni izid iz poslovanja + amortizacija)/poslovni prihodki

** poslovni izid iz poslovanja/poslovni prihodki

Večje povečanje poslovnih prihodkov nad povečanjem poslovnih odhodkov se izraža tudi v povišanju vrednosti koeficienta gospodarnosti poslovanja, medtem ko je na račun manjših finančnih prihodkov in večjih finančnih odhodkov vrednost koeficienta celotne gospodarnosti leta za leto 2014 nižja od vrednosti za leto 2013.

	2014	2013
Koeficient gospodarnosti poslovanja*	1,264	1,244
Koeficient celotne gospodarnosti**	1,174	1,229

* poslovni prihodki/poslovni odhodki

** celotni prihodki/celotni odhodki

Čisti dobiček leta 2014 je nižji od ustvarjenega v letu 2013, kar se kljub zmanjšanju sredstev in kapitala, izraža v znižanju vrednosti koeficientov donosnosti kapitala in sredstev.

	2014	2013
Čista dobičkonosnost kapitala – ROE*	0,034	0,043
Čista dobičkonosnost sredstev – ROA**	0,030	0,040

* čisti dobiček/povprečni kapital brez čistega dobička proučevanega obdobja

** (čisti dobiček + dane obresti)/povprečno stanje sredstev

V strukturi obveznosti do virov sredstev leta 2014 se je znižala vrednost kapitala zaradi izplačila dividend, vendar ima lastniški kapital še vedno 87,5-odstotni delež, družba ni zadolžena in je finančno stabilna. Kapital zadostuje za financiranje vseh dolgoročnih sredstev in dela kratkoročnih sredstev.

	2014	2013
Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev*	1,006	1,357
Stopnja lastniškosti financiranja**	0,875	0,952

* kapital/dolgoročna sredstva

** kapital/obveznosti do virov sredstev

3.4.6 NAČRTI ZA LETO 2015

Poslovni načrt družbe za leto 2015 je izdelan z upoštevanjem načrtovanega obsega prometa, asortimenta načrtovanih storitev, predvidene ravni cen storitev in rednega plačevanja kupcev naših storitev, predvsem našega največjega poslovnega partnerja. V njem niso predvideni odhodki iz slabitev finančnih naložb ali oblikovanja večjih popravkov vrednosti terjatev.

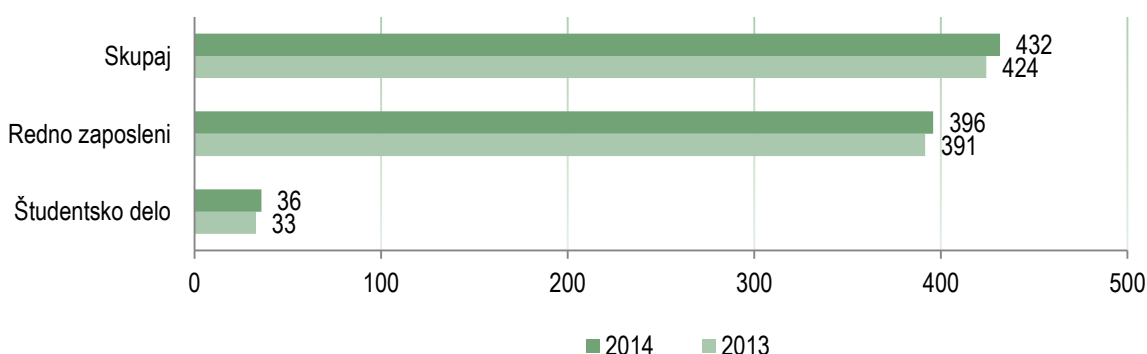
Načrtovani rasti fizičnega obsega prometa v letu 2015 bo sledila tudi rast poslovnih prihodkov. Z nadaljevanjem izvajanja politike obvladovanja stroškov bodo ti zaostajali za rastjo prihodkov, kar se bo pokazalo v višjem EBITDA in EBIT.

3.5 ZAPOSLENI

Ob koncu leta (na dan 31. decembra 2014) sta bila v družbi 402 zaposlena, od tega 390 za nedoločen in 12 za določen čas. Med zaposlenimi je 27,4 odstotka žensk (110 žensk) in 72,6 odstotka moških (292 moških). Število zaposlenih je v primerjavi z letom 2013 enako.

V letu 2014 smo nadaljevali izvajanje fleksibilnih oblik zaposlovanja, s katerimi število zaposlenih prilagajamo sezonski naravi dejavnosti (študentsko delo, sodelovanje z delodajalci, ki imajo, nasprotno kot mi, večje potrebe po zaposlenih v zimski sezoni).

Povprečno št. delavcev iz opravljenih ur – skupaj zaposleni in študentsko delo

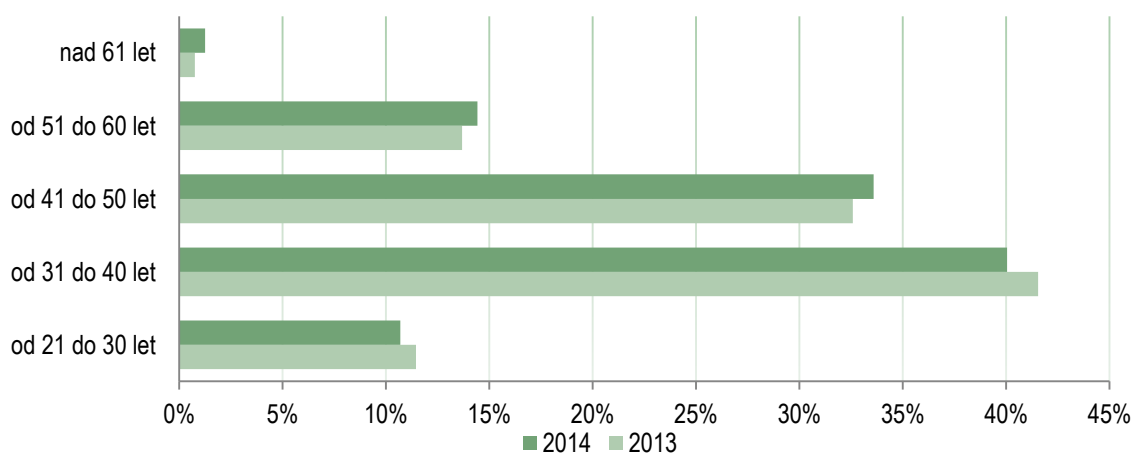

Obseg opravljenih ur rednega dela smo v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 povečali za 1,1 odstotka, medtem ko smo število opravljenih študentskih ur povečali za 8,8 odstotka. Povprečno število zaposlenih, izračunano iz vseh opravljenih delovnih ur (vključno s študentskim delom), znaša za leto 2014 432 in je za sedem zaposlenih (oziroma za 1,7 odstotka) višje v primerjavi z letom 2013 (število potnikov v javnem prometu se je v tem obdobju povečalo za 3,1 odstotka).

Starostna struktura zaposlenih

Povprečna starost zaposlenih ob koncu leta 2014 je bila 41,7 leta.

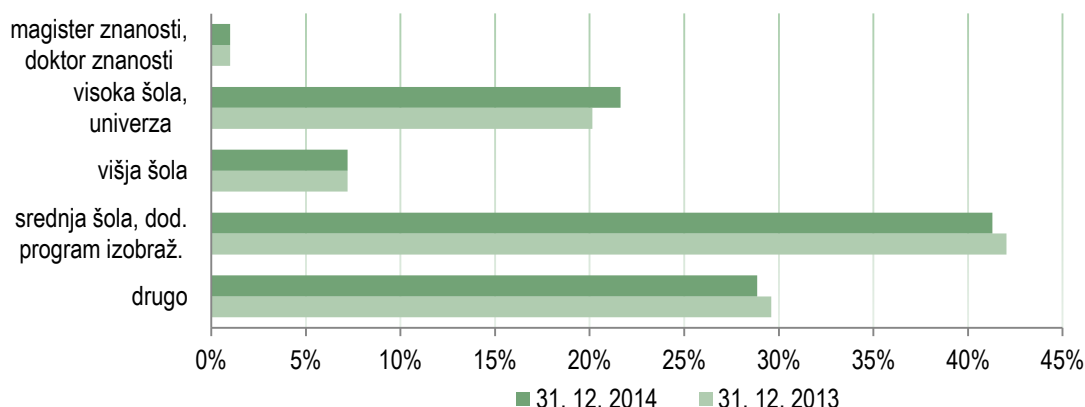
73,6 odstotka vseh zaposlenih šteje med 31 in 50 let (296 zaposlenih). Od 21 do 30 let šteje 10,7 odstotka zaposlenih (43 zaposlenih), 15,7 odstotka zaposlenih (63 zaposlenih) pa je starejših od 51 let.

Izobrazbena struktura

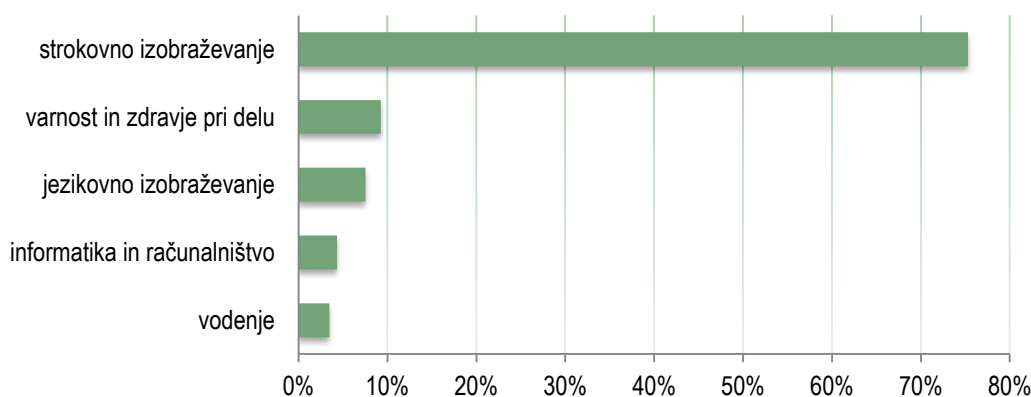
Nadaljnje prizadevanje za dvig izobrazbene ravni zaposlenih je vidno v spremembi izobrazbene strukture na dan 31. decembra 2014, saj je v primerjavi z 31. decembrom 2013 višjo stopnjo izobrazbe pridobilo 7 zaposlenih (od tega 1 univerzitetno in 4 visoko).

Zunanja izobraževanja

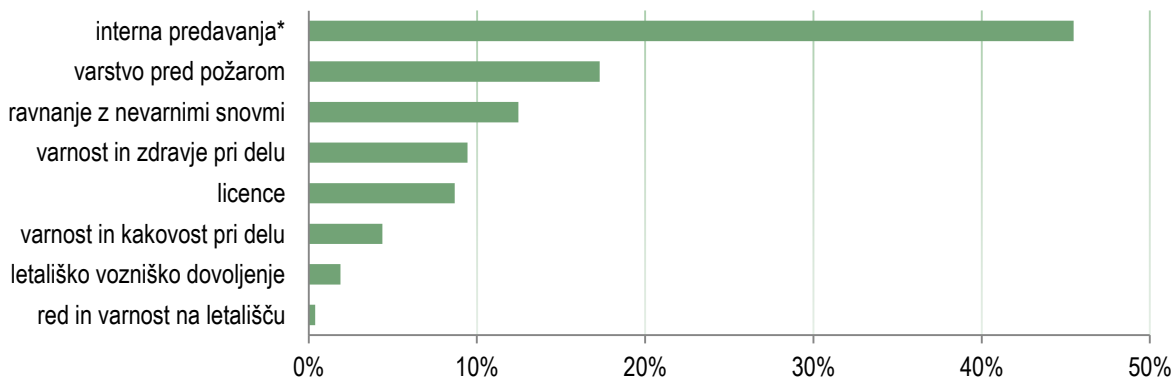
Leta 2014 so se zaposleni udeležili skupno 120 izobraževanj zunaj družbe. Med njimi so prevladovala, tako kot leto prej, strokovna izobraževanja (izpopolnjevanje in nadgradnja strokovne usposobljenosti zaposlenih za delo, ki ga opravljajo). Sledila so izobraževanja s področja varnosti in zdravja pri delu, tujih jezikov, informatike in računalništva ter vodstvenih znanj.

Zunanjih izobraževanj se je udeležilo 344 slušateljev, ki so skupaj opravili 7.163 ur. Na posameznega slušatelja je bilo izvedenih 21 ur izobraževanj. Za zunanje oblike izobraževanj smo namenili 116 tisoč evrov, kar je za 26 odstotkov več kot leta 2013 in znaša v povprečju 293 evrov na zaposlenega.

Interna usposabljanja

V družbi je bilo v okviru Izobraževalnega centra in Letalske šole za redno zaposlene izvedenih 5.338 ur usposabljanj, ki se jih je udeležilo skupno 1.324 udeležencev. V povprečju se je na letni ravni vsak zaposleni udeležil internih usposabljanj v dolžini 13,5 šolske ure, kar je za 0,8 ure več kot lani, ko je bilo izvedenih 12,7 ure na zaposlenega. Večji del smo namenili internim predavanjem, usposabljanju iz varstva pred požarom, usposabljanju za ravnanje z nevarnimi snovmi in podaljšanju licenc za delo letališkega strokovnega osebja.

* Interna predavanja: razledenitev in protiledenje letal, usposabljanje za zimsko službo, usposabljanje za primer nesreče zrakoplova itd.

Sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami, delovna praksa

V letu 2014 smo praktično usposabljanje omogočili petim študentom in štirim dijakom, ki so skupaj opravili 2.789 ur.

Z izvajalci srednjega in univerzitetnega izobraževanja smo sodelovali na javnem razpisu za sofinanciranje spodbud delodajalcem za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom (sofinanciranega iz sredstev Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport). Dodeljena sredstva smo namenili pokrivanju stroškov nagrad dijakov in mentorjev. Prvič, odkar sodelujemo na javnem razpisu, je bil v družbi opravljen nadzor nad izvajanjem projekta in namenske porabe sredstev. Evalvacija je bila uspešno zaključena, neskladnosti ni bilo.

Ker se bomo v prihodnje srečevali s potrebo po nadomeščanju avtoserviserjev, smo dijake omenjene smeri sprejeli na praktično izobraževanje v družbi. Neposredna komunikacija z mladimi kadri in opravljanje praktičnega dela nam omogočata, da njihov strokovni razvoj spremljamo že med šolanjem in tako pridobimo najboljše kadre. Tudi v prihodnje načrtujemo sodelovanje s šolami, ki usposablajo za poklice, ki jih je na trgu težje pridobiti.

Načrt za leto 2015

V naslednjem letu bomo še naprej delovali skladno z zahtevami nacionalne in mednarodne zakonodaje ter zahtev letalskih prevoznikov. Učinkovito bomo zagotavljali sistem izobraževanja in usposabljanja, ustrezno raven usposobljenosti zaposlenih, hitro odzivanje na spremembe in vplive zunanjega okolja ter stalno posodabljanje in uvajanje novih tehnologij v procese izobraževanja. V izobraževanju je pomembna novost uvedba sistema e-izobraževanja, ki bo omogočal še učinkovitejše in bolj kakovostno posredovanje znanja zaposlenim in tudi zunanjim strankam izobraževalnega centra.

Leta 2015 bomo nadaljevali razvoj perspektivnih kadrov v družbi in zaposlenim omogočili uresničevanje njihovih kariernih ciljev; opredelili bomo njihove sposobnosti, zmožnosti in interese za nadaljnja izobraževanja, usposabljanja in pomoč pri razvoju njihovih kariernih poti.

Poleg že vpeljanih kadrovskih dejavnosti, kot je izvedba rednih letnih razgovorov, načrtujemo v letu 2015 tudi njihovo nadgradnjo ter dodatne projekte s področja razvoja kadrov, kot so vpeljava sistema nasledstev za ključna delovna mesta v družbi, ponovna uvedba sistematičnega merjenja zadovoljstva zaposlenih na ravni celotne družbe, uvedba spoznavanja različnih služb na letališču in posodobitve sistemizacije delovnih mest.

Vzporedno s prenovo kadrovskega sistema smo že v letu 2014 začeli uvajati nov izobraževalni modul, ki bo omogočal lažjo in preglednejšo evidenco in analizo izvedenih izobraževanj. Za področje internega usposabljanja zaposlenih in zunanjih udeležencev bomo vzpostavili sistem e-izobraževanja na daljavo. Nadaljevali bomo tudi trženje storitev letalske šole za domače in tuje udeležence.

3.6 NALOŽBE V OBJEKTE IN OPREMO

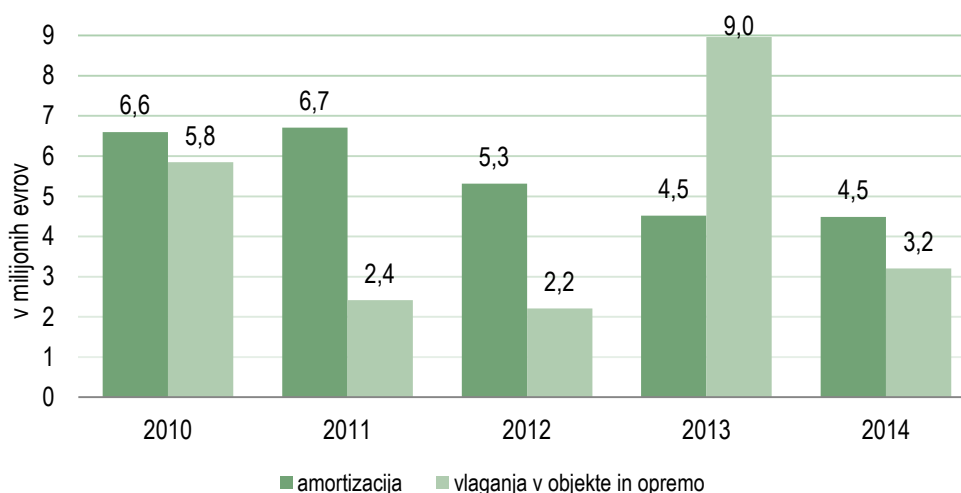
3.6.1 LETO 2014

Pri naložbah v objekte in opremo smo sledili v februarju 2014 sprejetemu Strateškemu poslovnemu načrtu za obdobje 2014–2020 in Poslovnemu načrtu družbe za leto 2014. Leta 2014 smo skupno za naložbe v objekte in opremo porabili 3.200 tisoč evrov, od tega 1.934 tisoč evrov za objekte, preostanek pa za nakup opreme za potrebe dejavnosti (1.004 tisoč evrov) in računalniške opreme (262 tisoč evrov). Letni načrt je bil realiziran v višini 55,3 odstotka. Naložbe so bile v celoti financirane z lastnimi sredstvi.

	Načrt 2014	Realizacija 2014	Indeks R14/N14
Objekti, zemljišča	2.958	1.934	65,4
Računalniška oprema (strojna in programska)	1.028	262	25,5
Oprema za potrebe dejavnosti	1.803	1.004	55,7
Skupaj	5.789	3.200	55,3

v tisoč evrih

Primerjava vlaganj v objekte in opremo ter obračunane amortizacije v obdobju 2010–2014

Gradnja objektov

Pretežni del naložb v objekte se nanaša na komunalni prispevek za priklop na javno kanalizacijo (510 tisoč evrov), dokončan pa je bil tudi kanalizacijski kolektor za povezavo območja letališča z javnim kanalizacijskim omrežjem Občine Cerklje na Gorenjskem (236 tisoč evrov). Izvedena je bila prva faza obnove glavne letališke ploščadi TWY E (276 tisoč evrov), medtem ko bo druga faza dokončana spomladi 2015. Začeli smo tudi izgradnjo druge faze ceste okoli letališkega perimetra, ki je bila do konca leta 2014 izvedena v 35 odstotkih (150 tisoč evrov), dokončana pa bo prav tako spomladi 2015. Na vzletno-pristajalni stezi so bili vgrajeni senzorji, povezani v sistem za merjenje temperature in napovedovanje stanja površine vzletno-pristajalne steze v zimskem času, kar bo povečalo varnost letalskega prometa (229 tisoč evrov). Za predelavo objekta 24A – prizidek garaže zimske službe smo namenili 152 tisoč evrov. Zaradi energetske sanacije stare upravne stavbe je bil zamenjan oljni gorilnik s plinskim gorilnikom in nameščena toplotna črpalka (73 tisoč evrov). Skladno z novimi predpisi so bili preurejeni vsi lovilci olj na sistemu za odvajanje padavinskih vod (103 tisoč evrov), začela pa se je tudi izgradnja tretje rampe za tovornjake na avioblagovnem skladišču, ki bo dokončana na začetku leta 2015 (31 tisoč evrov). V okviru projekta nadgradnje obstoječih sistemov tehničnega varovanja sta bili montirani

termovizijska kamera na transformatorski postaji 6 in nadzorna kamera za kontrolo vzhodnega dela glavne letališke ploščadi na varnostno- kontrolni točki 1, pripravlja pa se tudi projekt izvedenih del, ki bo zaključen spomladi 2015 (102 tisoč evrov).

Računalniška oprema

Za računalniško opremo smo v letu 2014 namenili 262 tisoč evrov (od tega 131 tisoč evrov za računalniško strojno opremo in 131 tisoč evrov za računalniško programsko opremo). S prenovo strežniške infrastrukture in sistema izdelave varnostnih kopij podatkov na primarni in sekundarni lokaciji smo povečali varnost, zanesljivost in razpoložljivost informacijskega sistema družbe. Nadaljevali smo tudi prenovo uporabniške infrastrukture. Uvedli smo elektronsko izmenjavo izhodnih računov in posodobili programsko opremo ACAD. Nadaljevali smo prenovo programske opreme za podporo kadrovskega procesa in uvedbo modula GIS za elektroenergetski sistem. Oba programska paketa sta v zaključni fazi implementacije.

Oprema za potrebe dejavnosti

Za opremo za potrebe dejavnosti smo namenili 1.004 tisoč evrov. Od tega se 479 tisoč evrov nanaša na drugi del plačila za nakup gasilskega vozila (celotna vrednost znaša 889 tisoč evrov, s tem da je bil predjem v višini 410 tisoč evrov nakazan že v letu 2013), 163 tisoč evrov pa se nanaša na drugi del plačila za transportni trak – elevator z izvlečno valjčno progo (celotna vrednost znaša 242 tisoč evrov, s tem da je bil predjem v višini 79 tisoč evrov nakazan že v letu 2013). 110 tisoč evrov smo namenili za nakup dveh naprav za pregled tekočin.

V prvem četrtletju leta 2014 smo pridobili tudi generalno stavbno pravico v vrednosti 8,2 milijona evrov, za 248 hektarjev zemljišč za obdobje 40 let (od 1. januarja 2014). Nadomestilo bomo odplačevali v letnih obrokih v obdobju, za katero je bila stavbna pravica pridobljena.

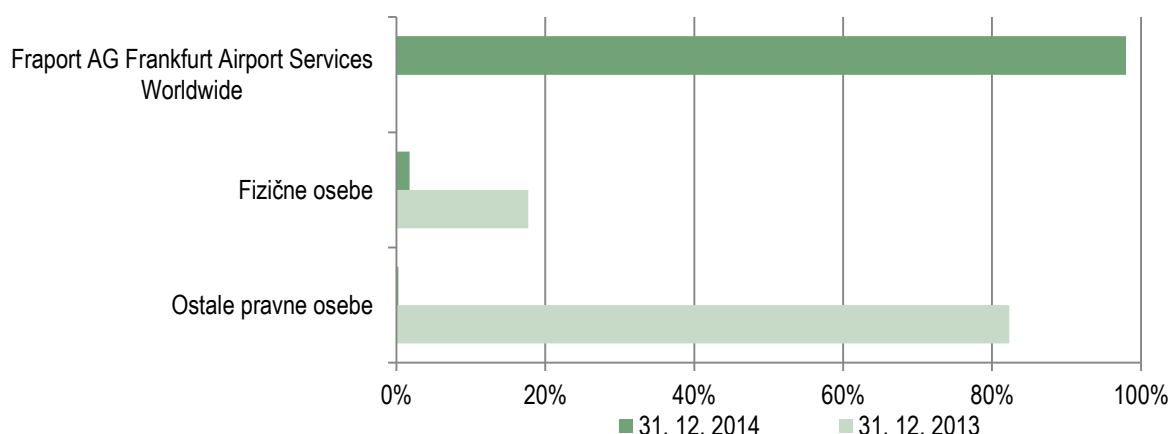
3.6.2 NAČRTI ZA LETO 2015

Višina naložb v objekte in opremo bo znana po uskladitvi razvojnih načrtov z novim lastnikom.

4 DELNICA AELG IN LASTNIŠTVO DRUŽBE

Na podlagi prevzemne ponudbe, objavljene 14. oktobra 2014, je Fraport AG pridobil skupno 1.860.298 prednostnih participativnih kosovnih delnic z oznako AELP in 1.859.872 navadnih kosovnih delnic z oznako AELG, kar je 97,99-odstotni delež v osnovnem kapitalu družbe Aerodrom Ljubljana, d. d. Na 20. redni seji skupščine družbe (19. januarja 2015) je bil izglasovan sklep o prenosu preostalih delnic AELG manjšinskih delničarjev na glavnega delničarja. Nadomestilo manjšinskim delničarjem za prenos delnic znaša 61,75 evra in je enako višini nakupne cene delnice v prevzemni ponudbi.

Na dan 31. 12. 2014 je imela družba 1.289 delničarjev, kar je za 81,7 odstotka manj kot 31. 12. 2013.

Deset največjih delničarjev na dan 31. 12. 2014

		Število delnic	Delež v kapitalu (v %)
1	Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide	3.720.170	97,99
2	Polunin Discovery Funds	8.197	0,22
3	Vlasak Tjašo	2.979	0,08
4	Miklič Mirko Bogomir	2.685	0,07
5	Vreček Zofija	2.000	0,05
6	Lovše Janez	770	0,02
7	Koprivec Marko	640	0,02
8	Povšin Marija Ana	640	0,02
9	Ambrožič Tadej	500	0,01
10	Petkovšek Danijela	500	0,01
SKUPAJ		3.739.081	98,49

Deset največjih delničarjev je imelo v lasti 3.739.081 delnic, kar obsega 98,49-odstotni delež v kapitalu družbe. Tuji delničarji so imeli v lasti 3.729.845 delnic (98,2-odstotni delež v kapitalu družbe).

Na dan 31. 12. 2014 člani nadzornega sveta in uprave niso imeli v lasti delnic družbe.

Slovenski kapitalski trg in delnica AELG leta 2014

Vrednost delnice AELG se je v letu 2014 povišala za 113,9 odstotka. Zaključni tečaj delnice je na dan 31. decembra 2014 znašal 59,04 evra za delnico, medtem ko je bil povprečni zaključni tečaj za 11,37 evra nižji. SBI TOP se je v obravnavanem obdobju povišal za 19,6 odstotka. Najvišjo vrednost je delnica AELG dosegla 28. novembra (zaključni tečaj 61,75 evra), medtem ko je bilo z njo opravljeno največ prometa 5. avgusta (1.645 tisoč evrov). Skupno je bilo v letu 2014 z delnico opravljenega za 24,1 milijona evrov prometa, kar je 3,5 odstotka vsega prometa Ljubljanske borze. Tržna kapitalizacija je na dan 31. decembra 2014 znašala 114,3 milijona evrov, kar je za 113,9 odstotka več kot na dan 31. 12. 2013 (pol odstotka tržne kapitalizacije na Ljubljanski borzi).

Pomembnejši podatki o delnici AELG

	1.–12.2014	1.–12.2013	Indeks 14/13
Tržna kapitalizacija na dan 31. 12.* – v tisoč evrih	114.315	53.440	213,9
Promet – v tisoč evrih	24.102	2.895	832,5
Najnižji zaključni tečaj – v evrih	29,00	11,99	241,9
Najvišji zaključni tečaj – v evrih	61,75	29,36	210,3
Povprečni zaključni tečaj – v evrih	47,67	18,85	252,9
Zaključni tečaj na dan 31. 12. – v evrih	59,04	27,60	213,9
Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. – v evrih (kapital/število vseh izdanih delnic)	24,44	32,87	74,4
Razmerje med tržno in knjigovodsko vrednostjo delnice na dan 31. 12.	2,42	0,84	287,7
Osnovni čisti dobiček na delnico – v evrih (čisti poslovni izid navadnih delničarjev/povprečno število navadnih kosovnih delnic)	1,86	1,32	140,9
Popravljeni čisti dobiček na delnico – v evrih (čisti poslovni izid/povprečno število vseh delnic)**	0,95	1,37	69,2
Število delničarjev na dan 31. 12.	1.289	7.062	18,3
Število izdanih delnic	3.796.527	3.796.527	100,0
– prednostne participativne kosovne delnice	1.860.298	1.860.298	100,0
– navadne kosovne delnice, ki kotirajo na borzi	1.936.229	1.936.229	100,0

* Upoštevane so navadne kosovne delnice, ki kotirajo na borzi.

** Pri izračunu so upoštevane vse delnice.

Dividendna politika

Družba Aerodrom Ljubljana, d. d., je v okviru strategije razvoja kot enega najpomembnejših ciljev sprejela kapitalsko politiko, ki temelji na dolgoročnem maksimiranju vrednosti družbe in s tem donosov delničarjev.

Pregled dividend v obdobju 2002–2014

Leto	v evrih	
	Navadne kosovne delnice	Prednostne participativne kosovne delnice
2002	0,87	1,23
2003	0,93	1,41
2004	1,00	1,00
2005	1,11	1,11
2006	1,10	1,10
2007	1,10	1,10
2008	0,43	0,43
2009	0,63	0,74
2010	0,43	0,54
2011	0,64	0,75
2012	0,63	0,74
2013	9,16	9,27
2014	/	/

5 UPRAVLJANJE TVEGANJ

Družba Aerodrom Ljubljana ima upravljanje in obvladovanje tveganj opredeljeno v dveh dokumentih, in sicer v Pravilniku o upravljanju tveganj in vzpostavitvi notranjih kontrol ter v Krovni strategiji obvladovanja tveganj in ustroja notranjih kontrol. Dokumenta, ki ju je uprava sprejela leta 2012, sta bila velik korak naprej v smeri upravljanja tveganj v družbi skladno z dobrimi praksami korporativnega upravljanja ter sta formalizirala vse že obstoječe ukrepe in notranje kontrole. Tveganja so skladno z dokumentoma opredeljena v Registru tveganj. Po nekaj zaporednih polletnih in letnih poročanjih o upravljanju tveganj so revizijska komisija nadzornega sveta, uprava in posamezni upravljavci tveganj ugotovili, da je ta register tveganj v zastavljeni obliki preobsežen in ne omogoča hitrega vpogleda v obvladovanje tveganj. Vsebuje namreč več kot 150 različnih tveganj, od katerih se mnoga ponavljajo oziroma jim je dan prevelik poudarek. Revizijska komisija je zaradi navedenega na svoji 7. redni seji dne 4. aprila 2014 sprejela sklep, da se prikaz upravljanja tveganj optimizira v obliki povzetega in prečiščenega registra.

Za novi register tveganj se je pripravila nekoliko spremenjena matrika tveganj. Verjetnosti nastanka posameznega tveganja so bile zaradi lažjega opredeljevanja postavljene v časovne okvire. Spremenjena je bila tudi lestvica razredov posledic kot drugega elementa ocene tveganja. Skladno z mednarodnimi standardi in praksami je bila narejena tudi nova razdelitev kategorij tveganj. Tveganja se v novem registru delijo na strateška, operativna, slučajnostna (tveganja hazarda), finančna tveganja in tveganja ugleda.

Strateška tveganja so tista, ki vplivajo na doseganje in izvajanje vizije, poslanstva in strateških ciljev družbe. Upravljanje teh tveganj se zagotavlja na najvišji ravni družbe. Neučinkovito upravljanje strateških tveganj lahko resno ogrozi poslovanje in obstoj družbe.

Operativna tveganja so tveganja izgube zaradi neuspešnih oziroma neučinkovitih notranjih procesov, ljudi, IT-sistemov in eksternih dogodkov. Ta definicija vključuje pravno tveganje ter izključuje strateško tveganje in tveganje ugleda (Basel II, 2006).

Slučajnostna tveganja so tveganja, ki nastanejo zaradi nekih slučajnostnih dogodkov zunaj družbe (naravno okolje, dobavitelji, kupci) ali v družbi (izguba premoženja, dejanja zaposlencev itd).

Finančna tveganja so tveganja, ki izvirajo iz finančnega poslovanja družbe in gibanj finančnih tržnih kategorij.

Tveganje ugleda je tveganje, ki ogroža prihodke in kapital ter izhaja iz negativnega zaznavanja družbe s strani potnikov, poslovnih partnerjev, zaposlenih in vseh drugih deležnikov.

Pri opredelitvi smo skušali čim bolj povezati tveganja s pripadajočimi poslovnimi procesi, pri katerih se lahko pojavijo. Poleg naziva tveganja je zato v registru naveden tudi poslovni proces, v katerem se tveganja lahko uresničijo oziroma v okviru katerega se s tveganji lahko upravlja.

Register tveganj vsebuje prilogo **Metodologija obvladovanja dejavnikov tveganja – obstoječe kontrole, seznam pripadajočih dokumentov**. V prilogi so za vsako tveganje navedeni interni akti, navodila in drugi dokumenti, ki se uporabljajo pri obvladovanju posameznega tveganja, ter mesto, na katerem se ti dokumenti hranijo ali so dostopni.

V letu 2014 je družba Aerodrom Ljubljana postala članica združenja SI.RISK (Slovensko združenje za tveganja in zavarovanja), s čimer smo postali tudi člani Zveze evropskih združenj za upravljanje tveganj (FERMA).

S temi ukrepi se je družba približala konceptu celovitega upravljanja tveganj ob upoštevanju specifičnosti našega prostora tveganj glede na velikost in značilnosti letališča in tveganj, ki ogrožajo naše delovanje. Celovito upravljanje tveganj lahko uskladimo s svojimi strateškimi cilji in poslovnimi procesi, razvijemo uspešne in učinkovite strategije

izogibanja tveganjem in ga vključimo v vse strukture družbe. Zaradi povezave med tveganjem in donosom (večji donos – večje tveganje) tveganja lahko obravnavamo tudi kot priložnost za povečanje prihodka.

Poleg registra se pri upravljanju tveganj uporabljajo tudi drugi dokumenti, ki obravnavajo ukrepe za preprečevanje nevarnostnih dogodkov oziroma uresničevanja tveganj ter opredeljujejo načine in ukrepe za odpravo posledic. Ti dokumenti so trajnega značaja (Pravilnik o upravljanju neželenih dogodkov, Načrt neprekinjenega poslovanja in drugi), lahko pa so vezani le na določen projekt, strategijo in podobno. Večplasten pristop kaže, da družba daje veliko poudarka upravljanju tveganj. Letališka dejavnost je zelo normirana s številni predpisi, katerih glavna namena sta povečanje varnosti in varovanje civilnega letalstva.

Odgovorne osebe so redno poročale o tveganjih s svojega področja (za prvo in drugo polletje). Pri tem ni bilo nobenih posebnosti, razen nekaj manjših sprememb, vezanih na globalno ekonomsko politično situacijo in spremembo lastništva družbe.

Način spremljanja tveganj v družbi omogoča zgodnje zaznavanje sprememb v tveganjih in omogoča hitro ukrepanje tudi v vmesnem času, med rednimi poročili. Nekaj primerov sprememb v tveganjih v letu 2014 po posameznih kategorijah tveganj:

Strateška tveganja: Z odločitvijo Evropske komisije v korist Adrie Airways se je zmanjšalo tveganje bistvenega zmanjšanja prometa (prenehanje poslovanja Adrie Airways). Kljub temu redno spremljamo tekoče poslovanje Adrie Airways ter izvajamo tržne dejavnosti za ohranitev obstoječega in za povečanje obsega prometa.

Operativna tveganja: Na področju obvladovanja IT-tveganj bi izpostavili uvedbo novega diskovnega sistema, nove enote za izdelavo varnostnih kopij in novega strežnika na rezervni lokaciji, s čimer smo povečali skupno zanesljivost informacijskega sistema. Na področju pravnih tveganj smo sproti spremljali vse spremembe zakonodaje na domači in evropski ravni, ki bi lahko vplivale na poslovanje družbe, ter ustrezno reagirali s predlogi za spremembe (npr. pri predlogu Zakona o davku na nepremičnine).

Slučajnostna tveganja: Ob pojavu epidemije ebole smo v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje takoj začeli sprejemati potrebne ukrepe. Naredili smo tudi analizo možnosti prenosa bolezni.

Finančna tveganja: S ciljem zagotavljanja nemoten priliv plačil smo redno spremljali plačevanje kupcev in sproti reagirali na zamude na vseh ravneh, od operativne ravni do ravni uprave.

Ocena uprave: tveganja v družbi so dobro obvladovana, sistem upravljanja tveganj pa omogoča tekoče spremljanje tveganj in zgodnje odkrivanje novih oziroma povečanje že obstoječih tveganj.

Upravljanje neželenih dogodkov

S Pravilnikom o upravljanju neželenih dogodkov določamo pravila in postopke evidentiranja in upravljanja neželenih dogodkov zaradi nadgradnje upravljanja tveganj in notranjih kontrol. Neželeni dogodek je realizirano tveganje. Predstavlja dogodek, ki ima za posledico materialno ali nematerialno škodo oziroma izgubo.

Upravljanje neželenih dogodkov poteka v družbi po naslednjih postopkih:

- zbiranje informacij o neželenih dogodkih in zagotavljanje anonimnosti;
- obravnavanje zbranih informacij o neželenih dogodkih;
- obveščanje odgovornih oseb o nastalih neželenih dogodkih;
- ugotavljanje vzrokov nastanka neželenih dogodkov;
- zmanjševanje negativnih učinkov neželenih dogodkov ob njihovem nastanku;

- preprečevanje oziroma zmanjševanje ponavljanja neželenih dogodkov – sprejemanje ukrepov;
- razvrščanje neželenih dogodkov glede na najpogostejše vzroke njihovega nastanka;
- razvrščanje neželenih dogodkov glede na register tveganj družbe in kraj dogodka;
- preverjanje ustreznosti in učinkovitosti sprejetih ukrepov; poročanje o neželenih dogodkih organom upravljanja, organom nadzora družbe in drugim;
- ozaveščanje zaposlenih o pomembnosti sporočanja informacij o neželenih dogodkih.

Ločimo dve vrsti neželenih dogodkov, in sicer:

- zunanji neželeni dogodki, ki predstavljajo dogodke, na katere nimamo vpliva, posledično pa vplivajo na pojav tveganj v družbi;
- notranji neželeni dogodki, ki predstavljajo dogodke, ki se zgodijo kljub naši preventivni dejavnosti.

Vzpostavljenih imamo več načinov zbiranja informacij o neželenih dogodkih, hkrati imamo zagotovljeno tudi anonimno poročanje zaposlenih, partnerjev in drugih strank.

Ocena uprave: neželeni dogodki se učinkovito upravljajo. Izvajajo se preventivni in korektivni ukrepi ter vodita ustrezna evidenca in analiza dogodkov.

Poročilo o neželenih dogodkih

Poročilo o neželenih dogodkih za obdobje julij–december 2014 je izvedbeni akt Krovne strategije upravljanja tveganj in ustroja notranjih kontrol. V drugem polletju leta 2014 smo zabeležili:

- šest notranjih neželenih dogodkov, ki so vplivali na tveganje zaposlencev ter eno od njih tudi na tveganje varovanja;
- 14 zunanjih neželenih dogodkov, ki so vplivali na tveganje razlitja, tveganje zdravstvene ogroženosti, tveganje informacijske tehnologije in tveganje na manevrskih površinah in ploščadih ter na tveganje letalske nesreče na letališču ali v njegovi bližini.

Obravnavali smo tudi 53 trkov s pticami, ki so vplivali na tveganje ogroženosti zaradi prisotnosti ptic in divjadi.

Ob pojavu vsakega neželenega dogodka smo odredili varnostne preiskave, poiskali vzroke za nastanke teh dogodkov ter pripravili korektivne in preventivne ukrepe, zato da bi preprečili dogodke v prihodnosti. Dogodki, ki posledično vplivajo na letalsko varnost, se obravnavajo in evidentirajo v posebnem operativnem dokumentarnem sistemu.

Izvedeni korektivni ukrepi so se nanašali na takojšnjo odpravo vzrokov za nastanek dogodkov. Izvedli smo tudi preventivne ukrepe (obravnavo dogodkov na osvežilnih tečajih za operativno osebje, izvajanje nenapovedanih notranjih presoj/nadzorov zemeljske oskrbe) zaradi preprečitve takih ali podobnih dogodkov v prihodnosti.

Vsi dogodki so bili obravnavani in tudi uspešno zaključeni. Vsi sprejeti ukrepi so ustrezni.

6 TRAJNOSTNI RAZVOJ

Delovanje in razvoj družbe načrtujemo in izvajamo tako, da podpiramo razvoj neposrednega in širšega okolja ter v njem ne ustvarjamo škodljivih posledic. Premišljeno in načrtovano posvečamo svojo pozornost naravi in širši družbi.

Prizadevamo si za skrben odnos do zaposlenih, varovanje neposrednega okolja pred hrupom in onesnaževanjem ter skrbno ravnamo z energenti. Čutimo odgovornost za razvoj socialnega in kulturnega okolja, zato podpiramo družbene dejavnosti, kulturo in šport, skrb za zdravje ter razvijamo znanje in izobraževanje.

Etični kodeks

Etični kodeks Aerodroma Ljubljana, d. d., opredeljuje temeljna načela in pravila, po katerih se ravnaajo zaposleni, člani nadzornega sveta in druge osebe, ki opravljajo delo v družbi Aerodrom Ljubljana, d. d. Kodeks predstavlja skupek načel in pravil, ki jih upoštevamo, da bi zaščitili zaposlene in družbo pred tveganji, ki izhajajo iz kršitev ali neizpolnjevanja oziroma neupoštevanja pogodbenih načel in drugih obveznosti iz delovnega razmerja, ter da bi okrepili ugled družbe in vsakega njenega posameznega člana.

Cilj naše družbe je dolgoročno uspešno poslovanje, ki poleg ustvarjanja dobička vključuje tudi družbeno odgovoren odnos do družbene skupnosti in okolja. Prizadevamo si za zagotavljanje najvišjih standardov kakovosti ter zadovoljstvo zaposlenih, uporabnikov in lastnikov.

Namen etičnega kodeksa je predložiti smernice za etično in moralno ravnanje v odnosu do notranjih in zunanjih deležnikov ter smiselno upoštevati poslovni bonton.

Za izvajanje kodeksa je bil ustanovljen etični odbor, katerega naloga je zbiranje, obvladovanje in analiziranje pisnih ali ustnih prijav kršitev etičnega ravnanja ali drugih nepravilnosti v družbi.

Etični odbor Aerodroma Ljubljana, d. d., v letu 2014 ni prejel nobene prijave kršitve etičnega kodeksa.

Odbor za izboljšave

V letu 2014 smo ustanovili Odbor za izboljšave, katerega namen je organizirati način uvajanja izboljšav v delovanje naše družbe. Sestavljajo ga zaposleni različnih služb, kar pripomore k raznovrstnosti predlogov in s tem uvedenih izboljšav.

Odbor je obravnaval prek 20 predlogov za izboljšave. Nekatere izboljšave so bile že uvedene, druge pa bodo v letu 2015.

6.1 ODGOVORNOST DO UPORABNIKOV LETALIŠČA IN SPLOŠNE JAVNOSTI

Skrbimo za ustrezno obveščenost

Aerodrom Ljubljana skrbi za načrtovano in sistematično notranje in zunanje komuniciranje. Pri komuniciranju z javnostmi zasledujemo načela proaktivnega, poštenega, transparentnega in nediskriminatornega komuniciranja ter pravočasnega odzivanja. S komuniciranjem podpiramo poslovne cilje in jih prilagajamo vsaki od deležniških skupin posebej. Najpomembnejše mesto priznavamo potnikom in drugim uporabnikom letališča, medijem, kupcem, dobaviteljem, vlagateljem, zaposlenim in lokalni skupnosti.

S takim načinom komuniciranja zasledujemo naslednje cilje:

- utrjujemo ugled in kredibilnost družbe;
- gradimo zavedanje o identiteti in prednostih družbe;
- gradimo zaupanje v družbo;
- z uporabniki vzpostavljamo neposreden odnos, ki temelji na dialogu;
- izpostavljamo prednosti, pozicioniramo družbo kot napredno, urejeno in razvojno usmerjeno organizacijo, ki intenzivno spremlja trende na področju letalstva, skrbi za potrebe in želje uporabnikov ter jim zagotavlja celovito oskrbo.

V letu 2014 je bila pripravljena in sprejeta posodobljena Strategija komuniciranja družbe.

Komuniciranje z zunanjimi javnostmi

Vse leto smo načrtovano in sistematično skrbeli za komuniciranje družbe navzven. Pri tem smo zasledovali načela proaktivnega, poštenega, transparentnega in nediskriminatornega komuniciranja ter pravočasnega odzivanja. Relevantna sporočila in informacije smo pošiljali medijem, jih objavljali na spletni strani Aerodroma Ljubljana, skladno z zakonskimi zahtevami objavljali na SEOnetu in v Info hrambi, pošiljali naročnikom na novice v obliki newsletterja. Skupno smo leta 2014 pripravili 49 takih novic (leta 2013 44). Redno smo skrbeli za objave na platformah družbenih medijev, kjer smo v povprečju zagotovili eno objavo na dva dni.

Redno in vestno smo odgovarjali na vprašanja, ki smo jih prejeli od predstavnikov medijev in zainteresiranih posameznikov. Proaktivno smo poročali tudi o vseh drugih pomembnih dogodkih v družbi, v katerih smo prepoznali novičarsko vrednost, te se sproti odzivali na vprašanja in zahteve po različnih izjavah, komentarjih in intervjujih.

Za predstavnike medijev in drugih javnosti smo organizirali šest srečanj oziroma dogodkov.

Najpomembnejša komunikacijska tema v letu 2014 je bila privatizacija. V celotnem obdobju privatizacije smo javnosti sproti poročali v okviru svojih pristojnosti in zahtev, ki nam jih nalaga zakonodaja. Z zaupnimi informacijami smo ravnali skrbno in skušali preprečevati širjenje neresničnih govoric.

Leto 2014 je na letališču zaznamovalo praznovanje 50. obletnice Aerodroma Ljubljana. Za uvod v praznovanje smo potnike presenetili z nastopom izjemnih vokalstov Perpetuum Jazzile in atraktivnim plesnim nastopom. Pripravili smo tudi jubilejno podobo z nagovorom »V srcu dogajanja že 50 let«. Potniki letališča so bili deležni nagradnih iger in sladkih presenečenj, v katerih so se skrivala zanimiva dejstva o letališču. Med pomembnejšimi dogodki, ki sta zaznamovala leto 2014, je bilo tudi slavnostno srečanje za poslovne partnerje in prijatelje Aerodroma Ljubljana s slavnostnim govornikom predsednikom Republike Slovenije, Borutom Pahorjem, in Festival Zabavno letališče z dnevom odprtih vrat. Sklop dogodkov in prireditev v počastitev 50. letnice je sklenila fotografska razstava »Pogled Muhe«.

V letu 2014 smo namenili velik poudarek digitalnemu komuniciranju, ki se je okrepilo in zavzema enakovredno vlogo drugim oblikam komuniciranja. Krepili smo svojo pojavnost in dejavnost na Facebooku. Ohranili smo prisotnost na LinkedInu ter jo okrepili na omrežjih Youtube in Forsquare.

S spremljanjem zadovoljstva do boljših storitev

Naše poslanstvo je zagotavljanje kakovostnih storitev uporabnikom, skrb za potnika, omogočanje ugodnega poslovnega okolja partnerjem in zadovoljstva vsem deležnikom, zato je zadovoljstvo uporabnikov eden najpomembnejših ciljev naše družbe. Le s spremljanjem potreb in želja uporabnikov storitev lahko ugotovimo lastne prednosti in slabosti ter

izboljšamo poslovanje družbe in zadovoljstvo uporabnikov, saj je ustvarjeni prihodek najboljši kazalnik njihovega zadovoljstva.

Z anketami in obvladovanjem pritožb stremimo k razumevanju trenutnih in prihodnjih potreb uporabnikov, želimo izpolnjevati njihove zahteve in si prizadevati presegati njihova pričakovanja.

Skladno z organizacijskim predpisom »Zadovoljstvo uporabnikov naših storitev«, ki določa obvladovanje pritožb in pohval potnikov, obiskovalcev letališča, letalskih prevoznikov in drugih partnerjev, smo leta 2014 obravnavali 116 pritožb in 24 pohval.

Vse prispеле pritožbe in pohvale obravnavamo resno, jih evidentiramo, s korektivnimi ukrepi odpravljamo pomanjkljivosti in neskladnosti ter odgovarjamo vsem pritožnikom. Obvladovanje pritožb in pohval dolgoročno učinkuje na nenehno izboljševanje kakovosti naših storitev.

Poleg sistematičnega spremljanja pritožb in pohval, ugotavljanje zadovoljstva uporabnikov dopolnjujemo še z dvema metodama. S pomočjo t. i. *Mystery Shoppinga* ali skrivnega nakupovanja smo preverjali kakovost storitev gostinskih ponudnikov na letališču. Rezultati so bili dobri, v nekaterih gostinskih lokalih pa celo odlični.

Ugotavljanje mnenja potnikov glede kakovosti prejete oskrbe na letališču dopolnjujemo tudi s prijazno in priročno napravo z imenom *Sophie*. Vprašani lahko na njej s pritiskom na gumbe, ki označujejo štiri različne ravni zadovoljstva, preprosto in hitro izrazijo svoje mnenje o kakovosti prejete storitve ali ponudbe. V obdobju januar–marec smo preverjali zadovoljstvo s postopki prijave na let, v obdobju marec–avgust, ko letališče dosega največje število potnikov, smo pod drobnogled vzeli zadovoljstvo potnikov pri prehajanju varnostno-kontrolne točke, septembra smo preverjali zadovoljstvo potnikov s svetovanjem v trgovini Duty Free & Travel Value ter v času slovenskega meseca na letališču še zadovoljstvo potnikov s promocijo Slovenije in slovenskih izdelkov. S to priročno napravo oziroma metodo bomo zadovoljstvo uporabnikov storitev v prihodnje ugotavljali še za druga področja storitev in ponudbo partnerjev na letališču.

Z uporabo novega načina pridobivanja povratnih informacij potnikov in obiskovalcev želimo še učinkoviteje meriti njihovo zadovoljstvo. Ugotovitve so dobrodošle pri snovanju novih ali izboljševanju obstoječih storitev in ponudbe, zagotavljanju najvišje ravni kakovosti ter s tem ustvarjanju bogatejše izkušnje uporabnikov letališča.

Naša vrata so odprta obiskovalcem

V letu 2014 je bilo skupaj izvedenih 150 ogledov, 30 več kot leto prej. Največ, kar 59 ogledov, je bilo namenjenih skupinam predšolskih in šolskih otrok, ki smo jim poskušali približati dogajanje na letališču s krajšimi programi.

Za srednje šole in fakultete smo pripravili 14 daljših in strokovnih ogledov z obširnejšo razlago in podrobnejšo predstavitvijo letališča (enako kot v lanskem letu). Nadaljujemo dobro prakso sodelovanja z izobraževalnimi ustanovami, za katere smo izvedli ogled v izobraževalne namene, povezane z letališko dejavnostjo.

Poleg njih smo gostili še 49 prostovoljnih gasilskih društev, ki so si ogledali delovanje naše gasilsko-reševalne službe, prostorov in opreme.

Organizirali smo dva dobrodelna ogleda za gibalno ovirane učence iz šole s prilagojenim programom in Medobčinsko društvo invalidov Kamnik.

V luči dobrega sodelovanja smo v letu 2014 izvedli tudi strokovne ogleda za podjetja, s katerimi sodelujemo, in sicer dva daljša ogleda za družine zaposlenih podjetja Kompas ter v izobraževalne namene za zaposlene v podjetju Intereuropa, SiQ in zaposlene v Termah Krka.

Za uporabnike Facebook strani smo organizirali nagradno igro »Razišči skrivnosti letališča«, v kateri so se sodelujoči z nekaj sreče lahko udeležili enega od treh vodenih ogledov, ki smo jih organizirali v sodelovanju tudi z drugimi službami,

ki delujejo na območju letališča. Za zunanjo javnost smo jeseni na ogled povabili tudi ljubitelje virtualnega letalstva in jim omogočili doživeti letališko zakulisje.

Odzivi nagradnih ogledov so bili izjemno pozitivni. Naši vodniki pa so si prislužili številne pohvale in zahvale za zanimive predstavitve letališča, ki so bile za marsikoga nepozabne.

6.2 ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH

Interno komuniciranje

Redna komunikacija in obveščanje zaposlenih o vseh aktualnih informacijah poteka prek intraneta, organiziran je bil tudi zbor delavcev, katerega osrednja tema je bila privatizacija družbe. Uprava se je redno sestajala s svetom delavcev, navadno enkrat na mesec, jih sproti seznanjala z vsemi aktualnostmi in redno odgovarjala na njihove pobude.

Novembra je bilo za vse zaposlene organizirano osebno srečanje s predsednikom uprave Fraporta, dr. Stefanom Schultejem.

Zaposlene smo vključevali v obeležitev 50-letnice Aerodroma Ljubljana, in sicer tako, da smo jih obveščali o vseh dejavnostih, ki smo jih v zvezi s 50-letnico izvajali čez vse leto, in z nekaj jubilejnimi dejavnostmi, zasnovanimi posebej zanje.

V ta namen smo organizirali »družinski« dan, poimenovan Festival Zabavno letališče, ki ga je obiskalo 600 prijateljev letališča – zaposlenih in upokojenih sodelavcev družbe ter drugih, ki delajo na letališču. Festival je bil zasnovan kot družabno-izobraževalna sejemska prireditev in je sledil naslednjim ciljem:

- interno obeležiti 50-letnico;
- utrjevati lojalnost in pripadnost zaposlenih;
- slediti zavezam iz programa »Družini prijazno podjetje«.

Na festivalu, kjer je bilo izvedenih 18 krajših ogledov, so bili predstavljeni zakulisje letališča, službe in nekateri naši sponzoriranci. Festival Zabavno letališče je bil med sodelavci in tudi širše odlično sprejet. Na njem so obiskovalci uživali v druženju in svoje najdražje popeljali v srce našega dogajanja. Prizadevamo si, da bi dogodek postal tradicionalen.

Zaposleni so v spomin na jubilej prejeli značko v obliki znaka celostne grafične podobe Aerodroma Ljubljana in jubilejni certifikat. Hkrati z njim je vsak zaposleni prejel tudi zahvalno pismo za svoj prispevek k uspešnosti in razvoju podjetja. Z uporabo spominov sodelavcev Aerodroma Ljubljana je bil posnet tudi kratek videokolaž.

Za interno javnost smo kot vsako leto pripravljali tudi družabna srečanja. Sodelavkam smo pozornost izkazali s predstavo za dan žena. Novoletno srečanje je bilo letos povezano s 50-letnico oziroma njenim sloganom, v srcu dogajanja, zato je potekalo na letališču, v potniškem terminalu. Za otroke zaposlenih smo decembra v enem od hangarjev organizirali sprejem Dedka Mraza s predstavo. S svetom delavcev smo sodelovali pri pripravi dveh športnih srečanj. Za promocijo zdravja smo skrbeli tudi s financiranjem prijavlin za zaposlene na dveh maratonih.

Družini prijazno podjetje

Tudi v letu 2014 smo se z nadaljnjo implementacijo dvanajstih družini prijaznih ukrepov (obdaritev novorojenca, počitniške ponudbe za šoloobvezne otroke, tim za usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, raziskave med zaposlenimi o usklajevanju dela in družine, izobraževanje vodij o usklajevanju dela in družine, individualni načrti kariernega razvoja, komuniciranje z zaposlenimi, komuniciranje z zunanjimi javnostmi, delo po načrtih dela, skrajšani delovni čas zaradi družinskih obveznosti in delovni čas po življenjskih fazah, otroški časovni bonus, dan odprtih vrat) trudili zaposlenim čim bolj olajšati prehod med zasebnim in poklicnim življenjem.

Zavedamo se, da so tovrstne naložbe v človeški kapital pomembne pri doseganju konkurenčnosti naše družbe.

Varni pri delu

Za zdravo in varno opravljanje dela skrbimo skladno z zakonodajo, moralnimi vrednotami in načelom dobrega gospodarja. Zaposleni pri delu uporabljajo sodobno osebno varovalno opremo predpisanih standardov, ki jo glede na spreminjajoče se razmere in s tem tveganja primerno posodabljam. Oprema mora učinkovito zaščititi delavca in biti hkrati udobna. Pri tem je vsekakor pomembno mnenje delavcev, ki ga izražajo prek predstavnikov sveta delavcev, vodij ali neposredno.

Izbruh virusne bolezni ebole v preteklem letu je dodatno opozorilo o pomembnost hitrega in učinkovitega odzivanja na izredne razmere. Priprava načrta, nabava dodatne ustrezne varovalne opreme in usposabljanje zaposlenih so ključna dejanja za varno in zdravo delo zaposlenih.

Neprestano posodabljam letališko opremo, s katero še dodatno olajšamo delo zaposlenim. V letu 2014 smo posodobili voznik park v gasilsko-reševalni službi z novim gasilskim vozilom, s katerim bodo gasilci učinkovitejši, izboljšali pa smo tudi varnost, mobilnost in udobnost uporabnikov. Transportni trak, dobavljen v prvi polovici leta, je prav tako pokazal odlične rezultate, saj se ob njegovi uporabi močno zmanjšajo obremenitve zaposlenih pri dvigovanju prtljage in tovora iz čepečega ali sklonjenega položaja v nizkih, utesnjenih prtljažnih prostorih letala. V avioblagovnem skladišču smo s hidravlično napravo na viličarju in ustrezno valjčno progo olajšali delo zaposlenim pri embaliranju tovornih pošilk. Konec leta se je začela graditi dodatna nivojska rampa v avioblagovnem skladišču, ki bo omogočila varnejše in hkrati hitrejšo raztovarjanje in natovarjanje tovornih vozil.

Pregledovanje in preverjanje opreme se izvajata po predpisih tega področja. Tako je bilo v preteklem letu opravljenih prek 250 pregledov opreme, ki so jih opravile zunanje pooblaščenice organizacije, in 250 pregledov opreme v izvedbi lastnih strokovnih kadrov. Velik poudarek posvečamo pripravi ustreznih navodil, usposabljanju zaposlenih, preverjanju znanja in izvajanju nadzora pri delu.

V družbi skrbimo za promocijo zdravja predvsem z zagotavljanjem več vrst rekreacije in aktivnega druženja. Organizirane so bile različne športne aktivnosti, športni dnevi, podjetje je zaposlenim subvencioniralo športne aktivnosti, kot so nogomet, odbojka in podobno. Konec leta smo začeli postopek za ustanovitev športnega društva, ki bo prinesel dodano vrednost k zdravemu in učinkovitemu delovnemu timu. Prav tako pripravljamo način vključevanja in spodbujanja zaposlenih h korporativnemu prostovoljstvu oziroma solidarnosti, saj se v družbi zavedamo pomembnosti vloge družbe za okolje, v katerem delujemo, hkrati pa bo to povezovalo zaposlene.

Zdrava prehrana je vsekakor med pomembnejšimi dejavniki zdravja, zato v ta namen za zaposlene organiziramo zdrave obroke v letališki restavraciji.

6.3 ODGOVORNOST DO DRUŽBENEGA OKOLJA

Sledimo zastavljeni politiki sponzoriranja in doniranja

Pri sponzorski in donatorski politiki smo vsebinsko in finančno sledili smernicam iz prejšnjih let. V sponzorski program nismo vključevali novih organizacij, ohranili pa smo osnovne usmeritve. Sponzorske in donatorske dejavnosti Aerodroma Ljubljana gradimo na treh stebrih: športni, umetniško-kulturni in humanitarni dejavnosti. Prizadevamo si, da bi bili projekti in posamezniki, ki jim pomagamo, prek svoje dejavnosti asociativno povezani z našo dejavnostjo in lokalnim okoljem, v katerem delujemo, v njih pa iščemo dolgoročne komunikacijske učinke.

Še naprej sponzoriramo slovensko nordijsko reprezentanco in olimpijsko reprezentanco. Z manjšimi zneski smo podpirali tudi nekatere druge športne dogodke, lokalna športna društva in nadarjene posameznike.

Naklonjenost umetniško-kulturni dejavnosti smo izražali predvsem s projekti, ki so bili razstavljeni v potniškem terminalu ter so s svojo podobo in idejo kratkočasili in ozaveščali potnike. Sponzorsko smo podprli tudi osrednji poletni kulturni dogodek v prestolnici – Festival Ljubljana. Donirali smo tudi humanitarnim, kulturnim in zdravstvenim ustanovam ter društvom v sosednjih občinah.

6.4 ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA

Z uresničevanjem okoljske politike prispevamo svoj delež k trajnostnemu razvoju lokalne in širše družbe, pri čemer upoštevamo osnovne zaveze in temeljna načela odgovornega ravnanja na področju okolja ter se zavezujemo, da bomo odgovorno uporabljali naravne vire in varovali okolje, da bo to v korist in dobro današnjim in prihodnjim generacijam.

Skladno z osnovnimi zavezami, temeljnimi načeli ter zakonskimi in drugimi zahtevami smo oblikovali strateške okoljske cilje, ki so del trajnostne strategije družbe. Osrednji strateški cilji na ključnih okoljskih področjih do leta 2020 so:

- **Sistem ravnanja z okoljem**

Vzpostavitev dokumentiranega sistema ravnanja z okoljem (ISO 14001).

- **Varstvo pred hrupom**

Obvladovanje hrupa na ravni, ki omogoča okoliškemu prebivalstvu izboljšano kakovost življenja.

- **Prehod v nizkoogljično družbo**

Toplogredna (ogljica) nevtralnost (programska shema ACA – Airport Carbon Accreditation).

- **Ravnanje z odpadki**

100-odstotno ločevanje reciklrnih materialov iz odpadkov.

- **Varstvo odpadnih voda**

Priklop kanalizacijskega sistema na javno kanalizacijsko omrežje (na centralno čistilno napravo v Domžalah).

- **Energetska učinkovitost**

Zmanjšanje in zamenjava okolju škodljivih energentov (kurilno olje, bencinsko in dizelsko gorivo, električna energija iz termoelektrarn) z ekološko sprejemljivejšimi (zemeljski plin, obnovljivi viri energije).

- **Obnovljivi viri energije**

Povečanje deleža obnovljivih virov energije (hidro, geotermalna, sončna in vetrna energija, biomasa, bioplin).

Sistem ravnanja z okoljem

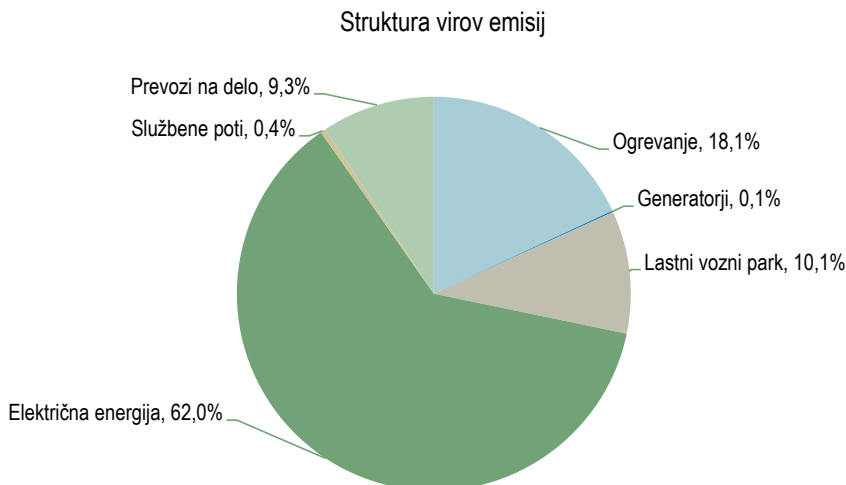
V družbi si prizadevamo stalno zmanjševati škodljive vplive svojih dejavnosti na okolje. S tem namenom izvajamo in vzdržujemo sistem ravnanja z okoljem, ki pokriva glavne okoljske vidike in njihov vpliv ter omogoča oblikovanje ustreznih okoljskih ciljev in programov. Sistem ravnanja z okoljem, ki je določen s Poslovnikom ravnanja z okoljem, vključuje zahteve standarda ISO 14001, med drugim najpomembnejše – načelo nenehnega izboljševanja okoljskega učinka.

Treba je poudariti, da smo za varovanje in ohranjanje okolja odgovorni vsi zaposleni v družbi. Prav tako zagotavljamo, da so naši poslovni partnerji seznanjeni z omenjeno politiko in spodbujajo načela dobre okoljske prakse.

Družba je svoja prizadevanja za stalno zmanjševanje škodljivih vplivov svojih dejavnosti in dejavnosti na okolje nadgradila tudi z ukrepi za ozelenjevanje pisarne, zaradi česar je v letu 2013 prejela certifikat Evropske zelene pisarne (in ga v letu 2014 tudi obnovila) in posebno priznanje za najboljši sistem za menedžment zelene pisarne. Okoljska politika družbe je tako bogatejša za zelene prakse na področju pisarniške dejavnosti.

Vzporedno s projektom Evropske zelene pisarne je družba v letu 2013 prvič izračunala tudi svoj ogljični odtis (za leto 2012) in na prvi stopnji uspešno opravila certificiranje Airport Carbon Accreditation (in ga v letu 2014 tudi obnovila) v okviru pobude Združenja evropskih letališč (ACI Europe) za zmanjševanje toplogrednih plinov na letalskem področju. Certificiranje Združenja evropskih letališč je namreč edini institucionalno priznani standard za certifikacijo na področju upravljanja ogljičnega odtisa letališč.

Izračun odtisa Aerodroma Ljubljana, d. d. (za leto 2013) je pokazal, da imajo med posameznimi viri emisij največji vpliv na odtis poraba elektrike (62 odstotkov), ogrevanje prostorov (18,1 odstotka), lastni vozni park (10,1 odstotka) in prevozi na delo (9,3 odstotka), sledijo jim službene poti (0,4 odstotka) in generatorji (0,1 odstotka).

Varstvo pred hrupom

Sistematičen pristop k spremljanju in merjenju hrupa smo z neprekinjenimi meritvami hrupa v neposredni okolici letališča vzpostavili decembra leta 2008. Tako smo se pridružili številnim evropskim letališčem, ki podobne oblike nadzora nad hrupom že izvajajo.

Meritve, ki so v skladu z direktivami Evropske unije ter obvezujočimi mednarodnimi in nacionalnimi predpisi, smo v sodelovanju z zunanjim izvajalcem opravljali na štirih najbolj izpostavljenih točkah (naseljih) pod vzletnimi in pristajalnimi ravninami. Tako pridobljeni rezultati kažejo, da se je hrup letalskega prometa kot povprečni mesečni kazalnik gibal pod predpisanimi mejnimi vrednostmi hrupa v okolju. Zgolj na eni merilni točki prihaja do doseganja mejnih vrednosti hrupa, predvsem v večernem času (v poletnih mesecih), ko je obseg prometa največji. Zaradi dogovora z lokalnimi skupnostmi o omejevanju letenja nad naseljenimi kraji v nočnem času nočni kazalniki hrupa niso preseženi.

V letu 2014 smo prestavili merilnik hrupa iz Lahovč v Kranj, saj so bili rezultati meritev hrupa stalno pod mejnimi vrednostmi. S to prestavitvijo bomo spremljali hrup na območju dela Kranja, čez katerega se izvajajo preleti določenega števila letal po novi odletni proceduri, ki se je začela uporabljati v letu 2013.

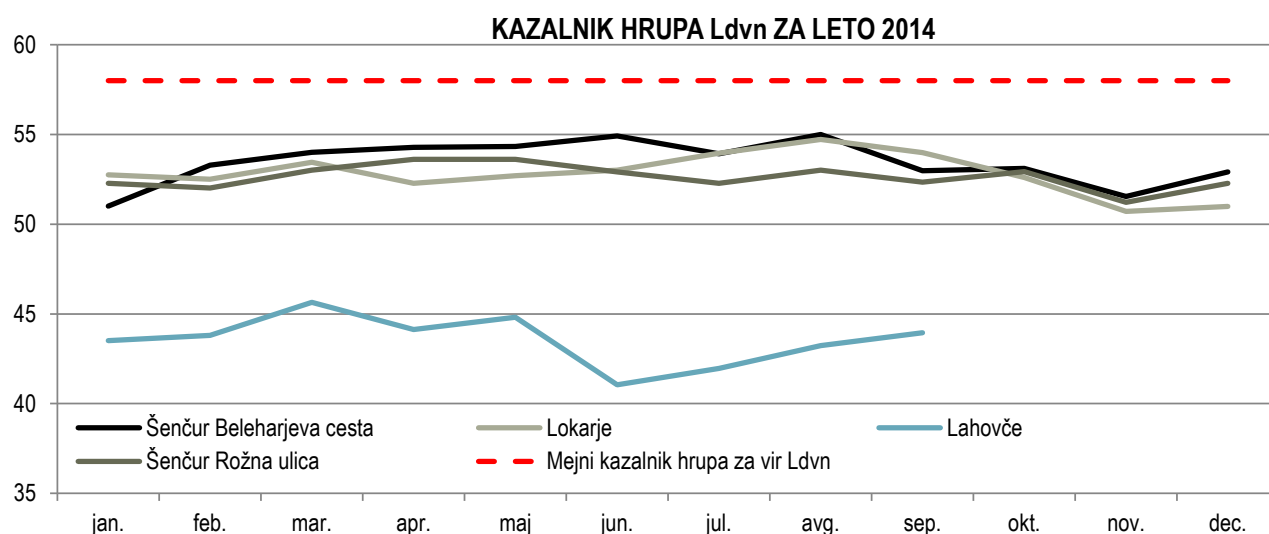
Okoljevarstveno dovoljenje glede emisije hrupa zaradi obratovanja Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana (z veljavnostjo petih let) smo prejeli 11. novembra 2010.

Skrbimo tudi za čim večjo obveščenost okoliškega prebivalstva o meritvah hrupa in tako poleg redne objave trimesečnih poročil omogočamo na spletni strani interaktivno aplikacijo, prek katere je mogoče spremljati povprečne kazalnike hrupa pri preletu letal nad naseljenimi kraji v fazi njihovega vzletanja in pristajanja.

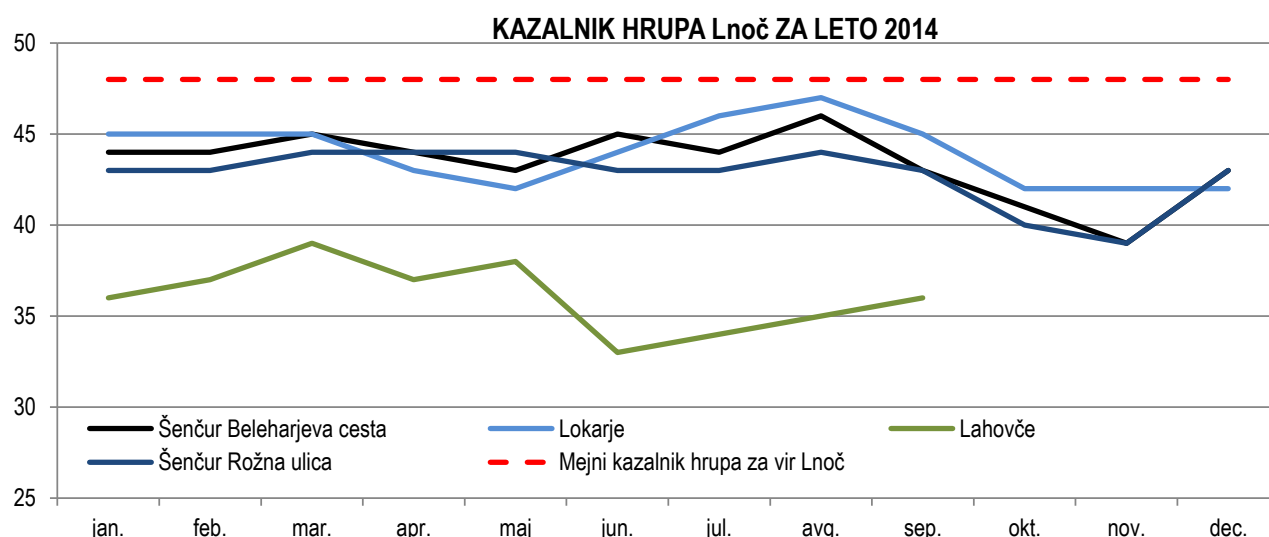
V sodelovanju z lokalno skupnostjo Šenčur načrtujemo v prihodnosti postavitev naravne protihrupne bariere, ki bo dodatno zmanjšala obremenjevanje okoliškega prebivalstva s hrupom.

Ocena obremenitve opazovanega okolja s hrupom, ki je posledica obratovanja vira hrupa – Aerodrom Ljubljana, d. d., Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana, je zbrana v naslednjih grafih in karti (Vir: ZVD, d. o. o.).

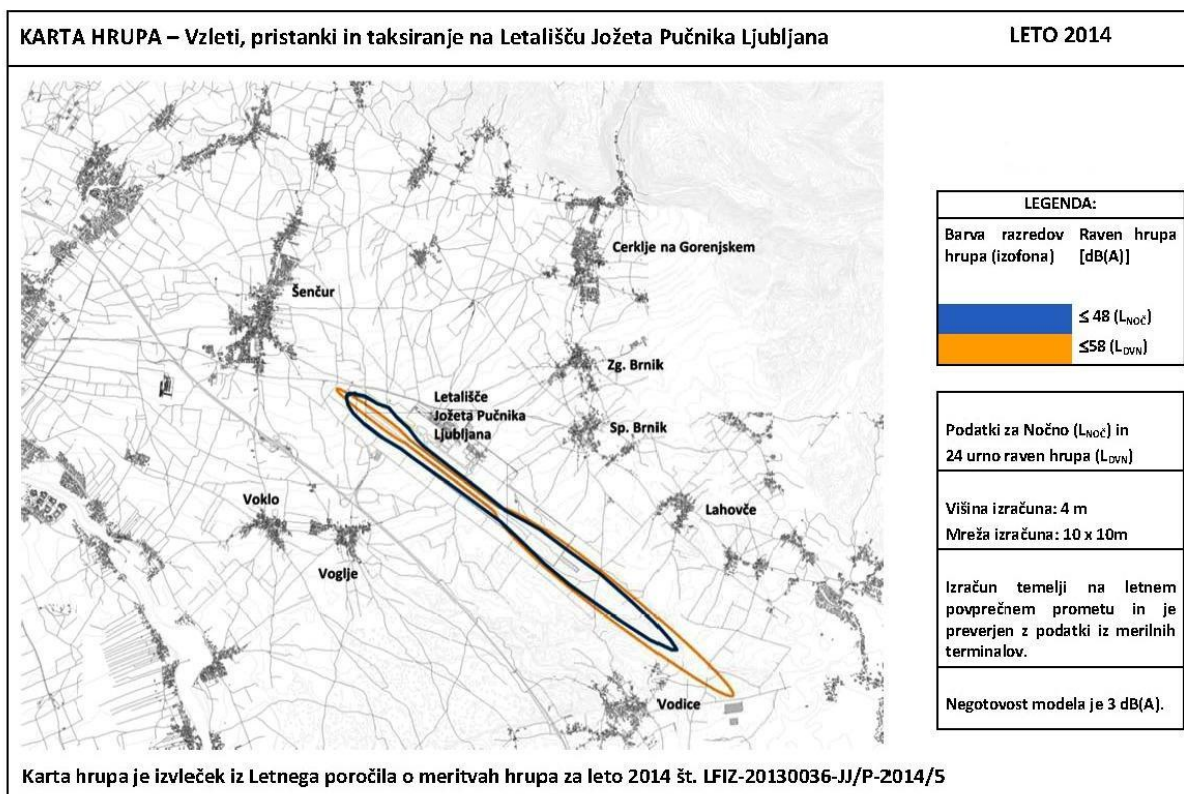
Gibanje povprečnih celodnevni kazalnikov hrupa na merilnih mestih

Gibanje povprečnih nočnih kazalnikov hrupa na merilnih mestih

Karta hrupa – nočni in celodnevni kazalnik hrupa za 24 ur

Varstvo zraka

Zaradi zmanjšanja porabe energentov in škodljivih emisij v okolje smo v zadnjem četrtletju leta 2013 uspešno izvedli prehod na zemeljski plin (za vse objekte, z izjemo hangarjev službe za oskrbo letal in objekta 38) in tako zamenjali okolju škodljivejše kurilno olje. V letu 2014 je znašala poraba zemeljskega plina 231.977 m³, poraba utekočinjenega naftnega plina 3.080 m³ in kurilnega olja 2.657 litrov.

S centralnim nadzornim sistemom zagotavljamo optimalno ogrevanje in s tem posredno zmanjšujemo količino plinov, s katerimi obremenjujemo ozračje. K zmanjševanju izpusta škodljivih emisij v zrak prispevamo tudi s postopnim nadomeščanjem starih hladilnih naprav z novimi, ki imajo okolju prijazne freone.

Eden od strateških ciljev družbe je tudi postopen prehod v nizkoogljično družbo. Zato se bomo še naprej zavzemali za vsakoletni izračun ogljičnega odtisa, v katerega bodo vključene neposredne in posredne emisije toplogrednih plinov.

Da bi lažje dosegli ta cilj, si bomo še naprej prizadevali tudi za nadomeščanje okolju škodljivih energentov (kurilno olje, bencin, dizelsko gorivo, električna energija iz termoelektrarn) z ekološko sprejemljivejšimi (zemeljski plin, utekočinjeni naftni plin, električna energija iz hidroelektrarn) ter večjo rabo obnovljivih virov energije (hidro, geotermalna, sončna in vetrna energija, biomasa, bioplin, kogeneracija).

Ravnanje z odpadki

V družbi smo sprejeli Načrt gospodarjenja z odpadki za obdobje 2012–2015, ki opredeljuje načine ravnanja z odpadki. Naša posebna skrb je namenjena strogemu ločevanju vseh vrst odpadkov, pri čemer želimo izpolniti naslednje cilje:

- zmanjšati količino mešanih komunalnih odpadkov;

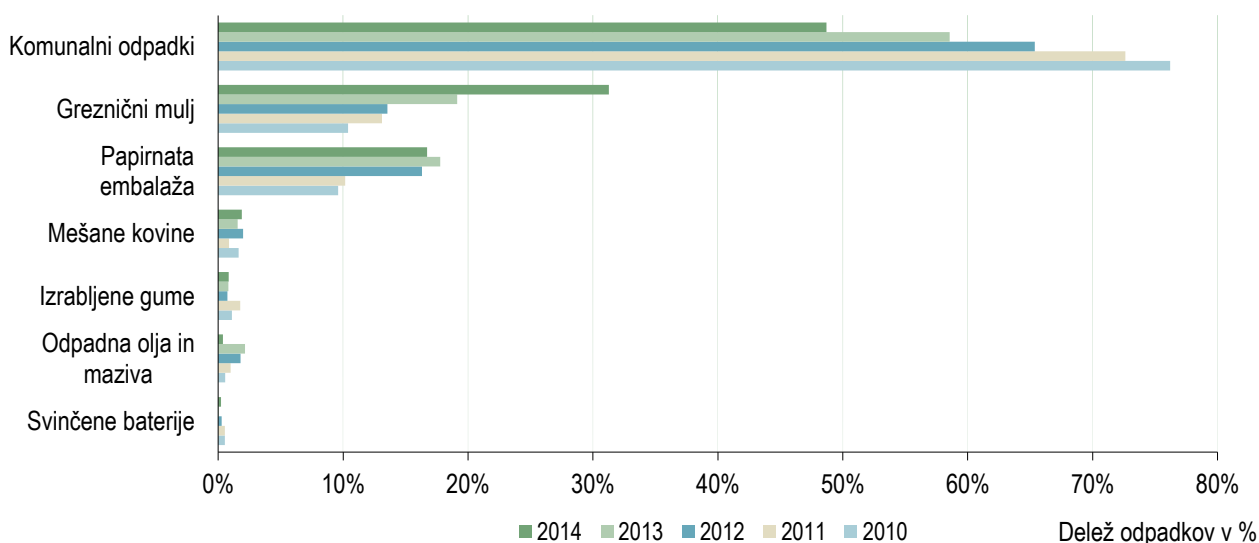
- povečati količino ločeno zbranih odpadkov, ki se predelajo;
- preprečiti mešanje nevarnih odpadkov z nenevarnimi;
- ohraniti okolje čisto tudi za prihodnje rodove.

Glavni cilj, ki ga želimo doseči, je močno zmanjšati količino mešanih komunalnih odpadkov, zaradi česar zbiramo odpadke na ločene frakcije: papir in karton, embalaža, steklo, kovine, biorazgradljivi odpadki, svetila, odpadna olja, kartuše, iztrošene baterije in akumulatorji, zavržena električna in elektronska oprema, izrabljene gume, greznični mulj itd. Za zagotavljanje ločenega zbiranja odpadkov smo v družbi postavili centralni ekološki otok in ostala manjša ekološka zbirna mesta.

Sistem ravnanja z odpadki v družbi deluje tako, da se na tak način zbrani odpadki oddajajo ali prepuščajo različnim prevzemnikom odpadkov. Vsi prevzemniki imajo ustrezna okoljevarstvena dovoljenja in/ali potrdila o vpisu v evidence s strani Agencije Republike Slovenije za okolje (ARSO). Za vse vrste odpadkov vodimo tudi ustrezne evidence in letno poročamo omenjeni agenciji o nastalih količinah odpadkov.

Posebno pozornost namenjamo tudi gradbenim odpadkom, ki nastanejo pri rekonstrukcijah ali novogradnjah. Oddajamo jih zbiralcu gradbenih odpadkov ali izvajalcu obdelave teh odpadkov. Tudi o količinah teh odpadkov redno poročamo Agenciji Republike Slovenije za okolje. V letu 2014 smo tako z gradbenimi in obnovitvenimi deli ustvarili 280,7 tone gradbenih odpadkov.

Gibanje količin in vrste odpadkov

Varstvo voda

Posebna skrb je namenjena nemotenemu delovanju male komunalne čistilne naprave (MKČN), s čimer zagotavljamo kakovost prečiščene vode, ki iz letališkega kompleksa odteka v podtalnico. V ta namen vodimo ustrezne evidence, iz katerih so razvidni opravljeni dnevni pregledi in opažanja ter izvedeni posegi. MKČN ima veljavno okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje do 21. oktobra 2019. V letu 2014 smo zaključili tudi izgradnjo kanalizacijskega kolektorja do Spodnjega Brnika, s čimer je izpolnjen pogoj za priključitev na centralno čistilno napravo Domžale (CČN), ki jo v letu 2015 načrtujemo skupaj z Občino Cerklje.

V MKČN poteka prečiščevanje fekalij, tako iz letališkega kompleksa kot tudi iz letal. Te s posebnimi napravami izčrpamo iz letal in jih odlagamo v poseben zbiralnik v čistilni napravi, kjer se začnejo postopki razgradnje. V MKČN se zbirajo in

prečistijo tudi odpadne tekočine, ki nastajajo pri razledenitvi letal in so pomešane s tekočino za razledenitev. Postopek izvajamo na glavni letališki ploščadi, odpadne tekočine pa se stekajo v podzemni rezervoar pod njo, od tam pa kontrolirano potujejo do MKČN. Osnova tekočine za razledenitev so glikoli, ki so biološko razgradljivi. V postopkih prečiščevanja v MKČN nastane približno 40–60 ton grezničnega mulja letno, ki ga prevzema in predeluje izvajalec lokalne javne službe. V letu 2014 je zaradi periodičnega temeljitega čiščenja MKČN nastalo približno 110 ton grezničnega mulja.

Kakovost odpadnih voda iz MKČN nadzira tudi zunanji izvajalec z odvzemom vzorcev odpadnih voda na MKČN in odvzemom vzorcev vode za izdelavo biološko kemijskih analiz iz lovilcev olj in maščob. Na tej podlagi izvajalec izdelava poročilo o meritvah in vrednotenju – obratovalni monitoring za vse leto, ki ga pošlje Agenciji Republike Slovenije za okolje. Iz opravljenih meritev za leto 2014 izhaja, da so naši rezultati na področju zagotavljanja čistih odpadnih voda nadpovprečni.

Da ob morebitnih razlitjih preprečimo odtekanje olj in maščob v podtalnico, imamo na asfaltnih površinah in ob njih nameščene lovilce olj in maščob, ki jih redno pregledujemo, čistimo in vzdržujemo. O opravljenih pregledih vodimo ustrezne dnevnike, s katerimi zagotavljamo sledljivost opravljenih del.

V letu 2014 smo zaključili tudi zamenjavo 34 obstoječih lovilcev olj oziroma njihovo prilagoditev standardu SIST EN 858-2 z namestitvijo koaliscentnih filtrov.

Svetlobno onesnaževanje

Skrbimo, da je naša javna razsvetljava skladna s predpisi o svetlobnem onesnaževanju okolja. Vsako leto tudi nadomeščamo neustrezne svetilke z novejšimi, ki ne sevajo svetlobnega toka navzgor in delujejo na novejših tehnologijah (npr. LED).

Skrb za zemljišča

V okvir naše dejavnosti spada tudi celovita skrb za zemljišča letališkega kompleksa. Tako redno kosimo travnate površine, urejamo zelenice in cvetlične nasade, zelo dobro pa sodelujemo tudi z zunanjim izvajalcem, pod vodstvom katerega izvajamo čistilna in pogozdovalna dela na gozdnih površinah ter skrbimo za ustrezno zatiranje gozdnih škodljivcev.

6.5 ODGOVORNOST DO ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI

Varovanje (Security)

Varovanje civilnega letalskega prometa je dolžnost vseh zaposlenih in uporabnikov letališča, zato smo tudi v letu 2014 redno izvajali usposabljanja na tem področju. Največ usposabljanj (16, od tega eno na letališču Portorož) je bilo izvedenih na temo varnostnega ozaveščanja oseb (Security Awareness Training), ki se jih je udeležilo 251 slušateljev. Izvedli smo tudi 28-urno usposabljanje za letališke varnostnike, ki se ga je udeležilo 13 varnostnikov, ki so opravili praktični in teoretični izpit.

V letu 2014 smo prvič izvedli usposabljanje oseb s splošno odgovornostjo (vodje varovanja) in oseb, ki izvajajo varnostni nadzor (nadzorniki), v skladu s posebnim programom usposabljanja, ki ga je potrdila Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije. Izvedena so bila štiri usposabljanja, ki se jih je udeležilo 26 oseb. Izvedli smo tudi štiri usposabljanja oseb, ki izvajajo varnostni nadzor za tovor in pošto ali pa imajo dostop do opredeljivega zračnega tovara, ter oseb, ki izvajajo varnostni nadzor za zaloge za oskrbo med letom in zaloge za oskrbo na letališču, ki se jih je

udeležilo 95 slušateljev. Izvedena so bila tudi štiri usposabljanja za osebe, ki izvajajo varnostne preglede zalog za oskrbo na letališču in zalog za oskrbo med letom, ki se jih je udeležilo 50 slušateljev.

Zaradi številnih novih uredb, sprejetih v zadnjih treh letih, in posledično tudi sprememb na področju varovanja civilnega letalstva smo v letu 2014 pripravili nov Letalski varnostni program javnega letališča Jožeta Pučnika Ljubljana. Program je bil poslan v potrditev Javni agenciji za civilno letalstvo Republike Slovenije in je bil kot tak tudi odobren.

Na področju civilne obrambe je bila sprejeta nova Uredba o obrambnem načrtovanju (Uradni list Republike Slovenije številka 51/2013), ki nosilec obrambnega načrtovanja določa obseg in vsebino obrambnega načrta za delovanje obrambnega sistema v izrednem stanju, vojni ali krizah. Ker je delniška družba Aerodrom Ljubljana s sklepom Vlade Republike Slovenije določena kot gospodarska družba, katere dejavnost je posebnega pomena za obrambo v Republiki Sloveniji, smo izdelali nov obrambni načrt v skladu z usmeritvami, prejetih z Ministrstva za infrastrukturo in prostor Republike Slovenije.

Konec leta 2014 je Aerodrom Ljubljana trem servisnim podjetjem podelil status znanega dobavitelja zalog za oskrbo na letališču, medtem ko je bil dvema podjetjema zaradi nedobavljanja zalog ta status ukinjen. Veljavni status znanega dobavitelja zalog za oskrbo na letališču ima v tem trenutku devet podjetij.

Vse leto smo v sklopu zagotavljanja kakovosti na področju varovanja civilnega letalstva izvajali interne nadzore, s katerimi smo preverjali, kako se izvajajo posamezni ukrepi varovanja na področju varovanja civilnega letalstva. Skupaj je bilo izvedenih devet internih nadzorov, medtem ko je Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije izvedla 15 nadzorov. Njeni predstavniki so septembra izvedli celovito presojo skladnosti področja varovanja civilnega letalstva z veljavno zakonodajo. Ker je bilo v presojo vključenih več letaliških služb (podjetij), smo vse tiste, na katere so se nanašale ugotovljene manjše neskladnosti, pozvali, naj jih čim prej odpravijo. V vseh primerih so bili izvedeni ponovni nadzori, ki so potrdili skladnost ukrepov s predpisi.

Konec januarja 2014 je bila z uveljavitvijo evropske uredbe št. 246/2013 z dne 19. marca 2013 implementirana delna odprava prepovedi vnosa tekočin na letala, ki je bila v veljavi vse od leta 2006. V ta namen je bila nabavljena nova oprema za pregledovanje tekočin, aerosolov in gelov, hkrati pa sta bili nadgrajeni tudi dve rentgenski napravi. V praksi zaradi dokaj majhnega števila primerov (delna odprava velja le za transferne potnike, ki imajo pri sebi tekočine, kupljene na odhodnem letališču) ne prihaja do zmanjšanja pretočnosti.

V letu 2014 so operaterji v varnostno-operativnem centru prejeli, obdelali in posredovali 3.280 najav, kar je za sedem odstotkov več kot leta 2013 (3.065 najav). V okviru nadgradnje sistemov tehničnega varovanja sta bila zaključena projekta vzpostavitve videonadzora na območju TP-6 in postavitve termovizijske kamere, ki nadzoruje prehajanja oseb in vozil s ploščadi Adrie Airways na glavno letališko ploščad. Skupaj z aeroinženiringom in zunanjim izvajalcem je bil izdelan posnetek stanja celotnega sistema tehničnega varovanja, ki bo podlaga za nadaljnje projekte in naložbe na tem področju.

V letu 2014 je bila prav tako predvidena menjava stikal in snemalnikov za IP-kamere iz 1. faze Novega potniškega terminala (vgrajeno v letu 2007), vendar pa je izvedba naložbe predstavljena v leto 2015. Novembra in decembra je bila na zahodnem robu glavne letališke ploščadi izvedena testna postavitve radarske naprave, ki je spremljala gibanje oseb in vozil na tem območju. Naprava je ustrezno delovala v vseh vremenskih pogojih ter s tem operaterjem omogočala dober nadzor nad gibanjem oseb in vozil na tem območju.

Urejanje prometa pred terminalom so skupaj z operaterji izvajali študenti prometniki. V letu 2014 je bilo iz tega naslova opravljenih 5.700 študentskih ur, kar je za dobre 3 odstotke več kot leto prej (5.520 ur). Povečanje števila ur je povezano tudi s prevzetjem dodatnih delovnih zadolžitev prometnikov, in sicer pospravljanja prtljažnih vozičkov v potniškem terminalu in pred njim ter na parkirnih površinah. Pri urejanju prometa beležimo predvsem neupoštevanje navodil prometnikov. Menimo, da bi bilo treba promet neposredno pred potniškim terminalom celovito spremeniti in ga urediti na ravni celotne družbe.

Varnost (Safety)

V letu 2014 je bilo v Operacijskem dokumentacijskem sistemu SMS Galiot obravnavanih 54 varnostnih preiskav. Od tega jih je bilo do 31. decembra 2014 zaključenih 36.

V sklopu varnostnega komuniciranja so bili izdani trije Varnostni bilteni, štirinajst Varnostnih obvestil in štirinajst Varnostnih opozoril.

V sodelovanju s službo za tehnologijo prometa je bila izvedena revizija dokumenta Navodilo za delovanje operativnih služb v pogojih zmanjšane vidnosti na Letališču Jožeta Pučnika, Rev. 4.0. V sklopu implementacije sistema za upravljanje varnosti (SMS) je bila zaključena 2. faza uvedbe SMS in začeta 3. faza; organiziranih je bilo več delavnic s sodelujočimi predstavniki različnih letaliških operativnih služb (priprava seznama nevarnosti in z njimi povezanih tveganj po opisu letališkega sistema).

Sodelovali smo pri izdelavi ocene tveganja skladnosti Aerodroma Ljubljana z zahtevami uredbe EU 73/2010 (ADQ) (izvajalec Mileridge iz Velike Britanije). S sklepom Javne agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije (JACL) dne 12. septembra 2014 je bil predstavnik varnosti Aerodrom Ljubljana (namestnik vodje projekta implementacije ADQ) ob predstavniku letalske tehnologije vključen v delovno skupino JACL za aktivnosti implementacije uredbe EU 73/2010 (ADQ) v Republiki Sloveniji.

Aktivno smo sodelovali v projektu delne obnove glavne letališke ploščadi (1. faza – obnova območja TWY E1 in servisna cesta nadaljevanje 1. faze). Organizirali smo štiri redne sestanke delovne skupine za letalsko varnost na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana (ASAG). Skupina za varnost ASAG pokriva tudi zahteve po lokalni varnostni skupini za RWY Local Safety Team.

V letu 2014 ni bilo poškodb letal pri zemeljski oskrbi letal in ni bilo nedovoljenih vstopov na vzletno-pristajalno stezo (RWY incursuion). Zabeležene so bile štiri poškodbe sredstev za oskrbo letal in vozil.

Požarna varnost letal in letališča

Statistika nesreč kaže, da je letalski promet ena varnejših oblik prevoza. Tveganje za letalsko nesrečo na letališču ves čas obstaja, čeprav je verjetnost za njen nastanek majhna. Zakon o letalstvu zato uvršča gasilsko-reševalno službo med obvezne letališke službe.

V primeru nesreče ali incidenta je glavni cilj gasilske službe na letališču reševanje človeških življenj. Tudi v letu 2014 so bile vse dejavnosti te službe usmerjene k doseganju tega cilja. Zakonske zahteve s tega področja so usmerjene k rednemu vzdrževanju vozil in gasilsko-reševalne opreme ter usposabljanju osebja. To smo tudi dosegli.

Osem gasilcev je uspešno opravilo tridnevno usposabljanje iz gašenja in reševanja letalskih požarov v tujini (šolski center TCA na letališču Leipzig), štirje zaposleni pa so uspešno zaključili šolanje v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu za poklic gasilca. Prav tako smo okrepili sodelovanje z okoliškimi gasilskimi enotami, Ministrstvom za obrambo Republike Slovenije in Gasilsko-reševalno službo Kranj. Namen sodelovanja je medsebojna izmenjava teoretičnih in praktičnih znanj gasilcev reševalcev in učinkovitejše skupno posredovanje v primeru sile na letališču.

Organizirali smo interna usposabljanja iz varstva pred požarom za zaposlene v družbi Aerodrom Ljubljana in za zaposlene v drugih družbah na območju letališča.

Udeležili smo se strokovnih posvetov s področja požarne varnosti. V okviru priprav zaposlenih na opravljanje izpitov za pridobitev oziroma podaljšanje licenc za delo pri požarni varnosti letal in letališča smo pripravili več vaj iz gašenja in reševanja v primeru letalske nesreče, s katerimi se preverjajo odzivnost gasilske službe, pripravljenost ter usposobljenost reševalno-gasilskega osebja in opreme za hitro in učinkovito ukrepanje v izrednih razmerah.

Ob stalni pripravljenosti na gašenje in reševanje v primeru težav v letalskem prometu smo izvajali tudi predpisane požarnovarnostne ukrepe za zaščito objektov na letališču. Vse dni v letu smo izvajali redne požarnopreventivne obhode

objektov, 24 ur dnevno zagotavljali dežurstva pri napravi za avtomatsko javljanje požara in se odzivali na požarne alarme.

V sodelovanju s pooblaščenimi pregledniki smo preverili in pridobili potrdila o brezhibnem delovanju sistemov aktivne požarne zaščite, kot so sistemi za javljanje požara, varnostna razsvetljava, naprava za odkrivanje in javljanje prisotnosti gorljivih plinov, požarne lopute itd.

Redno smo skrbeli za brezhibno delovanje letališkega primarnega in sekundarnega hidrantnega omrežja ter pregledali prek 300 hidrantov in opravili servisni pregled okoli 1.000 ročnih in prevoznih gasilnih aparatov.

Izvajali smo požarne straže in tako skrbeli za preventivne ukrepe ob izvajanju požarno nevarnih del v objektih na letališču. Za izvajanje tovrstnih del imamo urejen postopek seznanitve izvajalcev s pogoji varnega dela in sodelovanjem z letališko gasilsko enoto.

Zmanjševanje nevarnosti, ki jo povzročajo ptice

V letu 2014 je bila služba za varnost vključena v operativno delo nastajajoče Službe za upravljanje in nadzor letališča (SUNL), v sklopu katere deluje nadzornik manevrskih površin (NMP). Slednji je pridobil dovoljenje JACL za uporabo ročnega laserja za pregon ptic, ki je dodatna aktivna metoda pregona v določenih naravnih pogojih. Za načrt nakupa osnovnih sredstev za leto 2015 je služba za varnost za delo NMP predlagala nakup treh premičnih plinskih topov z daljinskim upravljanjem, kot dodatnega aktivnega ukrepa pregona ptic iz območja vzletno-pristajalne steze na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana. Potrjen je bil načrt nakupa dveh topov, ki bo izveden v letu 2015.

Služba za varnost je s predlogi sodelovala v dejavnostih upravljanja travnih površin na območju letališča, s ciljem zmanjšati prisotnost ptic na območju letališča. Družba je kupila specialno kosilnico za izvajanje košnje na določeno višino ter poseben valj za valjanje in globinsko prebadanje travne ruše. Žal pa tovrstna košnja ni prinesla pričakovanih učinkov (zakritja hrane pred pticami ujedami v zraku in na tleh).

V letu 2014 smo zabeležili rast števila trkov ptic z letali z rdečega (nesprejemljivega) seznama ocene tveganja (letno oceno tveganja izvede služba za varnost za tekoče petletno obdobje). Število trkov vrste kanja se je iz osem v letu 2013 dvignilo na 20. Število trkov vrste postovka je bilo enako kot v letu 2013 (24). Povečalo se je število trkov vrste kmečka in mestna lastovica, ki med drugim vse pogosteje gnezditja tudi na letaliških objektih. Smo pa uspeli z rdečega seznama po oceni tveganja za leto 2014 umakniti vrsto siva čaplja.

6.6 ODGOVORNOST DO ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI

Zagotavljanje visoke ravni varnosti in kakovosti izvajanja storitev je nujno za naše uspešno dolgoročno delovanje, saj je varnost potnikov in premikov letal ključnega pomena pri ohranjanju starih in pridobivanju novih poslovnih partnerjev.

Standardi kakovosti za izvajanje storitev in varovanja

Letališče kot infrastrukturni objekt urejajo standardi in priporočila ICAO (International Civil Aviation Organisation), ki postavljajo temelje infrastrukture, organizacije dela, poslovanja in nadzora. Annex 14 (Aerodromes) podrobno določa načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje celotne letališke infrastrukture, Annex 9 (Facilitation) definira zmožnosti in postopke za prevoz potnikov, prtljage in tovora v zračnem prometu, Annex 16 (Environmental) predpisuje okoljske zahteve, Annex 17 (Security) pa nujne zahteve za varovanje.

Standarde za varovanje letališča določa ECAC (European Civil Aviation Conference), katerega združeno telo je JAA (Joint Aviation Authorities), ki postavlja združene zahteve (JAR) v letalstvu, za njihovo dosledno izvedbo pa skrbijo letalski prevozniki.

Standarde izvajanja zemeljske oskrbe določa Mednarodno združenje letalskih prevoznikov (IATA – International Air Transport Association), ki vsako leto izda posodobljen AHM (Airport Handling Manual). Ta dokument je osnovno vodilo za izvajanje celotne zemeljske oskrbe letal.

Zunanji nadzor varovanja letališča in kakovosti izvajanja dejavnosti v zvezi z upoštevanjem navedenih standardov izvajajo organizacije, ki določajo standarde za letališča, zemeljsko oskrbo in standarde za varovanje, letalski prevozniki, ki nadzorujejo kakovost zemeljske oskrbe letal, potnikov in tovora na podlagi standardov, sprejetih v njihovi krovni organizaciji IATA, ter prek Javne agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije. Sami izvajamo tudi redne interne strokovne nadzore.

Sistem vodenja kakovosti

Namen sistema vodenja kakovosti naše družbe je optimizacija poslovnih procesov, izboljševanje kakovosti storitev in povečevanje zadovoljstva naših uporabnikov.

Družba ima certifikat ISO 9001:2008, s čimer dokazuje izpolnjevanje zahtev mednarodne organizacije za standardizacijo (International Organization for Standardization – ISO) na področju vodenja kakovosti. Certifikat je potrditev doseganja visoke ravni kakovosti storitev, nenehnega izboljševanja in učinkovitega poslovanja družbe. Obseg certifikata se nanaša na upravljanje letališča, izvajanje zemeljske oskrbe potnikov, letal in tovora ter trženje in prodajo letaliških storitev, storitev zemeljske oskrbe in komercialnih storitev.

Za ohranjanje certifikata se držimo načel kakovosti, zato:

- smo sprejeli Politiko kakovosti in Poslovnik vodenja kakovosti;
- uredili dokumentacijo družbe, obvladujemo pa tudi zunanjo dokumentacijo družbe;
- sistematično ugotavljamo zadovoljstvo uporabnikov (obravnavanje pritožb in pohval, anketiranje, skrivno nakupovanje – t. i. Mystery Shopping, meritve Sophie), kar posledično povečuje kakovost storitev;
- upravljamo poslovne procese družbe;
- izvajamo notranje presoje in nadzore zemeljske oskrbe zaradi preverjanja skladnosti delovanja;
- izvajamo korektivne ukrepe za odpravo neskladnosti in izvajamo preventivne ukrepe, da do neskladnosti oziroma napak sploh ne bi prišlo.

Certificiran sistem vodenja kakovosti povečuje ugled družbe v širšem smislu, zagotavlja večjo konkurenčnost na trgu zaradi večje kakovosti storitev in posledično povečuje zadovoljstvo uporabnikov storitev. Za ohranjanje certifikata bomo tudi v prihodnosti nenehno izboljševati delovanje celotne družbe.

Model odličnosti EFQM

Sistem vodenja kakovosti smo nadgradili z uvajanjem načel evropskega modela odličnosti EFQM (European Foundation for Quality Management – Business Excellence model oziroma model PRSPO – Priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost) v poslovanje. Namen uvajanja tega modela je izvajanje procesov neprestanih izboljšav za vsa ključna področja družbe, saj s tem dosegamo izboljševanje rezultatov in razvijamo trajno odličnost poslovanja.

V prvi fazi uvajanja modela odličnosti smo izvedli samooceno za področje voditeljstva in zaposlenih ter pripravili akcijski načrt z ukrepi. V nadaljevanju bomo pripravili samooceno in akcijske načrte še za preostala področja družbe.

Upravljanje poslovnih procesov

V družbi Aerodrom Ljubljana, d. d., upravljamo več kot 70 poslovnih procesov, umeščenih v procesno shemo družbe. Poslovni procesi imajo določene lastnike oziroma skrbnike ter odgovorne osebe za izvedbo posameznih dejavnosti znotraj procesov. Določeni in prepoznani so tudi že nekateri stiki med različnimi procesi. Vsi poslovni procesi vsebujejo tudi referenčno dokumentacijo, ki je podlaga za njihovo izvedbo.

V nadaljevanju upravljanja poslovnih procesov bomo določili matrike odgovornosti, kazalnike učinkovitosti in uspešnosti ter metode za nadzorovanje in merjenje učinkovitosti. To nam bo omogočalo spremljanje delovanja, ugotavljanje stabilnosti delovanja procesov in analizo možnosti za izboljševanje procesov. S pravilnim upravljanjem poslovnih procesov bomo povečevali učinkovitost poslovanja družbe.

Poslovni procesi Aerodroma Ljubljana, d. d., so razdeljeni na tri področja:

- **procesi vodenja** (vodenje družbe, vodenje sektorja/slужbe/projekta, vodenje sistema kakovosti, vodenje sistema ravnanja z okoljem in upravljanje energije, varnost in zdravje pri delu, notranja revizija ter upravljanje in obvladovanje tveganj);
- **glavni procesi** (procesi upravljanja letališča, procesi zemeljske oskrbe ter procesi trženja in prodaje);
- **podporni procesi** (nabava, kadri, izobraževanje, razvoj, finance in računovodstvo, informatika, komuniciranje z javnostjo in pravna podpora).

Neprekinjenost poslovanja

Neprekinjeno poslovanje je strateška in taktična sposobnost načrtovanja in odzivanja na incidente in prekinitve poslovanja. Njegov namen je nadaljevati poslovne procese na vnaprej določeni sprejemljivi ravni. Gre za celovit proces, ki poskuša vnaprej prepoznati posledice številnih različnih neželenih prekinitev oziroma tveganj, ki vplivajo na delovanje družbe. Namen procesa je zmanjšati posledice prekinitve delovanja dela družbe ali celotne družbe.

Načrt neprekinjenega poslovanja družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., je dokumentirana zbirka postopkov in informacij, izdelana, sestavljena in vedno dostopna ob nepričakovanih dogodkih, da družba lahko opravlja ključne storitve. Pri definiranju obsega neprekinjenega poslovanja so se upoštevali zahteve za neprekinjeno poslovanje, cilji in obveznosti družbe, sprejemljive stopnje tveganja, zakonske in pogodbene obveznosti ter interesi ključnih skupin (uporabnikov) in deležnikov.

Če se pojavi večje tveganje, se lahko obratovanje letališke infrastrukture začasno prekine. Vsak letalski prevoznik ima svoj program alternativnih letališč. Glede na sklep o opredelitvi sistema javnih letališč ter glede na dosedanje prakso v podobnih situacijah naša družba lahko ponudi svoje osebe in opremo za zemeljsko oskrbo enemu od bližnjih letališč, ki bi lahko prevzelo promet do ponovnega odprtja letališča. S stalnimi preventivni ukrepi zagotavljamo obvladovanje tveganj, ki pomenijo grožnjo za prekinitve poslovanja.

Načrt neprekinjenega poslovanja Aerodroma Ljubljana, d. d., vključuje ukrepe za odzive v stiski, za zaposlene ali posamezne poslovno kritične funkcije ter opisuje alternativne postopke za vrnitev poslovanja v normalne razmere. V prilogi načrta so navedene sheme obveščanja, če bi prišlo do prekinitve poslovanja ali določenega tveganja. Prek intraneta družbe so dostopne vsem zaposlenim družbe, v operativnih službah pa so dostopne tudi v tiskani izdaji.

RAČUNOVODSKO POROČILO

1 IZJAVA UPRAVE

Izjava uprave je v uvodnem delu Poslovnega poročila na strani št. 3.

2 POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si
www.facebook.com/DeloitteSlovenija

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA **lastnikom družbe AERODROM LJUBLJANA, d.d.**

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe AERODROM LJUBLJANA, d.d., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. december 2014, izkaz poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju posloводства potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju računovodski izkazi podajajo resničen in pošten prikaz finančnega položaja družbe AERODROM LJUBLJANA, d.d. na dan 31. december 2014 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah:

Poslovodstvo je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). Naša odgovornost je podati oceno o tem, ali je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v zvezi s tem so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni zgolj na oceno skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi. Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Bojan Bodnaruk
Pooblaščen revizor

Ljubljana, 23. februar 2015

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

Yuri Sidorovich
Predsednik uprave

3 RAČUNOVODSKI IZKAZI

3.1 BILANCA STANJA

		v evrih	
Bilanca stanja	Pojasnila	31. 12. 2014	31. 12. 2013
SREDSTVA		106.075.424	131.027.281
Dolgoročna sredstva		92.228.198	91.930.837
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	5.1.1	8.885.111	2.126.258
Nepremičnine, naprave in oprema	5.1.2	78.950.711	79.512.848
Naložbe v pridružene družbe	5.1.3	0	3.147.369
Dolgoročne finančne naložbe	5.1.4	3.431.189	6.072.657
Dolgoročne poslovne terjatve		59.873	59.873
Odložene terjatve za davek	5.1.5	901.314	1.011.832
Kratkoročna sredstva – skupaj		13.847.226	39.096.444
Kratkoročna sredstva brez aktivnih časovnih razmejitev		13.800.477	38.939.133
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	5.1.6	411.392	0
Zaloge		339.501	363.678
Kratkoročne finančne naložbe	5.1.7	8.842.985	33.981.640
Kratkoročne poslovne terjatve	5.1.8	4.143.603	4.212.034
Denarna sredstva		62.996	381.781
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve		46.749	157.311
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		106.075.424	131.027.281
Kapital	5.1.9	92.781.304	124.785.005
Vpoklicani kapital		15.842.626	15.842.626
Kapitalske rezerve		24.287.659	24.287.659
Rezerve iz dobička		43.933.874	78.729.212
Presežek iz prevrednotenja		96.059	720.845
Zadržani čisti dobiček		8.621.086	5.204.663
Dolgoročne obveznosti – skupaj		8.580.209	1.935.748
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	5.1.10	1.359.847	1.134.542
Rezervacije za jubilejne nagrade, odpravnine in prihodnje stroške		1.244.604	932.070
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve		115.243	202.472
Dolgoročne obveznosti		7.220.362	801.206
Dolgoročne poslovne obveznosti	5.1.11	7.220.362	801.206
Kratkoročne obveznosti – skupaj		4.713.911	4.306.528
Kratkoročne obveznosti		4.538.217	4.165.046
Kratkoročne poslovne obveznosti	5.1.12	4.538.217	4.165.046
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve		175.694	141.482

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA IN IZKAZ VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

		v evrih	
Izkaz poslovnega izida	Pojasnila	1.–12.2014	1.–12.2013
Poslovni prihodki		32.048.626	31.265.191
Prihodki od prodaje	5.2.1	31.827.518	30.986.744
Drugi poslovni prihodki	5.2.2	221.108	278.447
Poslovni odhodki		-25.353.142	-25.133.164
Stroški materiala in storitev		-8.390.284	-8.387.304
Stroški materiala	5.2.3	-1.573.616	-1.746.090
Stroški storitev	5.2.4	-6.816.668	-6.641.214
Stroški dela	5.2.5	-12.185.024	-11.641.568
Amortizacija	5.2.6	-4.488.359	-4.519.326
Drugi poslovni odhodki	5.2.7	-289.475	-584.966
Dobiček iz poslovanja		6.695.484	6.132.027
Neto finančni prihodki/odhodki		-1.716.044	-65.127
Finančni prihodki	5.2.8	1.524.834	1.265.495
Finančni odhodki	5.2.8	-3.240.878	-1.330.622
Dobiček pred obdavčitvijo		4.979.440	6.066.900
Davek iz dobička	5.2.9	-1.187.554	-957.339
Odloženi davki	5.2.9	-197.975	84.823
Čisti dobiček obračunskega obdobja		3.593.911	5.194.384

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

		v evrih	
Izkaz vseobsegajočega donosa	Pojasnila	1.–12.2014	1.–12.2013
Čisti dobiček obračunskega obdobja		3.593.911	5.194.384
Postavke, ki bodo lahko kasneje prerazvrščene v poslovni izid		-426.992	-2.254.005
Čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi s finančnimi sredstvi, razpoložljivimi za prodajo		-514.449	-2.630.511
- dobički/izgube, pripoznane v presežku iz prevrednotenja		561.251	-2.750.646
- prenos dobičkov/izgub iz presežka iz prevrednotenja v poslovni izid		-1.075.700	120.135
Davek od dohodkov pravnih oseb v zvezi s postavkami, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid		87.457	376.506
- v zvezi z dobički/izgubami, pripoznanimi v presežku iz prevrednotenja		-95.412	396.930
- v zvezi s prenosom dobičkov/izgub iz presežka iz prevrednotenja v poslovni izid		182.869	-20.424
Postavke, ki kasneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		-197.794	0
Nerealizirani aktuarski dobički/izgube iz pozaposlitvenih zaslužkov		-197.794	0
Skupaj drugi vseobsegajoči donos v obdobju	5.2.10	-624.786	-2.254.005
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja		2.969.125	2.940.379

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.3 IZKAZ DENARNIH TOKOV

	vevrih	
	2014	2013
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Čisti dobiček, korigiran za odloženi davek	3.791.886	5.109.561
Prilagoditve za:	6.127.506	5.036.376
– davek od dobička, pripoznan v izkazu poslovnega izida	1.187.554	957.339
– amortizacijo opredmetenih ter neopredmetenih osnovnih sredstev	4.488.359	4.519.326
– dobiček/izgubo pri odtujitvi/izločitvi opredmetenih ter neopredmetenih osnovnih sredstev	-71.765	190.087
– oblikovanje popravkov vrednosti zalog	30.023	229
– oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	25.222	88.382
– oblikovanje in odpravo rezervacij	56.388	-40.155
– druge nederarne transakcije	-293.289	71.987
– prihodke iz naložbenja	-1.512.961	-1.209.214
– odhodke iz naložbenja	3.192.843	1.320.268
– plačani davek od dobička	-974.868	-861.873
Denarni tok iz poslovanja pred gibljivim kapitalom	9.919.392	10.145.937
Začetne manj končne poslovne terjatve	-3.261.862	-682.451
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	75.552	-1.344
Začetne manj končne zaloge	-5.846	-79.617
Končni manj začetni poslovni dolgovi	2.306.010	2.010.012
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve	46.732	-230.546
Čisti denarni tok iz poslovanja	9.079.978	11.161.991
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejemki pri naložbenju	104.106.855	63.180.664
Prejemki od obresti in deležev v dobičku, od naložbenja	526.053	1.020.884
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	33.077	103.749
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	3.178.233	345.848
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	100.369.492	61.710.183
Izdatki pri naložbenju	-78.539.014	-71.606.214
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-534.237	-95.432
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-2.598.330	-8.404.990
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	-20.865	-250.000
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	-75.385.582	-62.855.792
Čisti denarni tok iz naložbenja	25.567.841	-8.425.550
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Izdatki pri financiranju	-34.969.127	-2.584.829
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	-28.611	0
Izdatki za izplačila dividend	-34.940.516	-2.584.829
Čisti denarni tok iz financiranja	-34.969.127	-2.584.829
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	-321.308	151.612
Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	381.781	225.290
Učinki sprememb menjalnih tečajev na denarna sredstva	2.523	4.879
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	62.996	381.781

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.4 IZKAZ GIBANJA KAPITALA

vevrih

Izkaz gibanja kapitala	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Presežek iz prevrednotenja	Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	Skupaj kapital
1. 1. 2013	15.842.626	24.287.659	4.013.029	12.039.085	62.677.098	2.974.850	2.205	2.596.524	124.433.076
Prenos čistega dobička preteklega leta	0	0	0	0	0	0	2.596.524	-2.596.524	0
Čisti dobiček v obdobju	0	0	0	0	0	0	0	5.194.384	5.194.384
Drugi vseobsegajoči donos v obdobju	0	0	0	0	0	-2.254.005	0	0	-2.254.005
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	-2.588.450	0	-2.588.450
31. 12. 2013	15.842.626	24.287.659	4.013.029	12.039.085	62.677.098	720.845	10.279	5.194.384	124.785.005
1. 1. 2014	15.842.626	24.287.659	4.013.029	12.039.085	62.677.098	720.845	10.279	5.194.384	124.785.005
Prenos čistega dobička preteklega leta	0	0	0	0	0	0	5.194.384	-5.194.384	0
Čisti dobiček v obdobju	0	0	0	0	0	0	0	3.593.911	3.593.911
Drugi vseobsegajoči donos v obdobju	0	0	0	0	0	-624.786	0	0	-624.786
Izplačilo dividend	0	0	0	0	-34.795.338	0	-177.488	0	-34.972.826
31. 12. 2014	15.842.626	24.287.659	4.013.029	12.039.085	27.881.760	96.059	5.027.175	3.593.911	92.781.304

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4 POMEMBNEJŠE RAČUNOVODSKE USMERITVE

4.1 POROČAJOČA DRUŽBA

Aerodrom Ljubljana, d. d. (v nadaljnjem besedilu: družba) je registrirana pravna oseba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Zgornji Brnik 130 a, 4210 Brnik – aerodrom.

Na 9. seji skupščine delničarjev 30. junija 2005 je bil sprejet sklep, da bo družba od 1. januarja 2006 naprej sestavljala računovodske izkaze in poročila iz prvega odstavka 60. člena ZGD-1 v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljnjem besedilu: MSRP).

Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila dne 23. februarja 2015.

4.2 PODLAGA ZA SESTAVITEV IZKAZOV

Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi za leti 2014 in 2013 so sestavljeni v skladu z MSRP, kot jih je sprejela Evropska unija. Uporabljene so računovodske in poročevalske zahteve MSRP, zahteve Zakona o gospodarskih družbah in notranja pravila družbe.

Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirnih vrednosti, s tem, da so sredstva za prodajo in finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, vrednotena po pošteni vrednosti.

Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v nadaljevanju pri posameznih kategorijah.

Funkcijska in predstavljena valuta

Računovodski izkazi in računovodske informacije so sestavljeni v evrih, ki so funkcijska valuta družbe.

Uporaba ocen in presoj

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev ter s tem na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke je treba stalno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocena popravi, in za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in kritičnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo pri izvrševanju računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani pri posameznih razkritjih politik, pojasnili v nadaljevanju in v naslednjih točkah:

- Poslovno poročilo: točka 5 – Finančna tveganja (kvantitativni podatki so prikazani v točki 5.4 Računovodskega poročila).
- Računovodsko poročilo: točka 4.3 v delu, kjer so opisane rezervacije, in točka 5.1.10 (rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev).

- Računovodsko poročilo: točka 5.1.4 v delu, kjer so opisane dolgoročne finančne naložbe.
- Računovodsko poročilo: točka 5.1.6 v delu, kjer so opisana sredstva za prodajo.

4.3 POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

Uporabljene računovodske usmeritve, narava in stopnja pomembnosti so opredeljene v internih aktih družbe. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja, navedene so tudi številčne in opisne informacije.

Računovodske usmeritve, navedene v nadaljevanju, so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, prikazanih v priloženih računovodskih izkazih.

Naložbe v pridružene družbe

- Aerodrom Portorož, d. o. o.

V družbi Aerodrom Portorož, d. o. o., je družba Aerodrom Ljubljana, d. d., 30,46-odstotni lastnik. Med družbama ni pomembnih poslov, prav tako ne prihaja do izmenjavanja vodilnega osebja in zagotavljanja strokovnih informacij ali znanj. Vpliv družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., v družbi Aerodrom Portorož, d. o. o., je definiran z določili družbene pogodbe in je sorazmeren lastniškemu deležu, ki ga ima družba Aerodrom Ljubljana, d. d., v družbi Aerodrom Portorož, d. o. o. Glede na navedeno družba Aerodrom Ljubljana, d. d., v družbi Aerodrom Portorož, d. o. o., nima prevladujočega niti pomembnega vpliva, zato je naložba vrednotena po nabavni vrednosti, zmanjšani za opravljene slabitve.

- Adria Airways Tehnika, d. d.

Družba Aerodrom Ljubljana, d. d., je lastnica 4.570.881 prednostnih in 2.423.273 navadnih delnic družbe Adria Airways Tehnika, d. d., kar predstavlja 47,67-odstotni delež v lastništvu te družbe. Naložba je vrednotena po nabavni vrednosti, zmanjšani za opravljene slabitve.

Vpliv družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., v družbi Adria Airways Tehnika, d. d., je definiran s statutom, s tem da ima Aerodrom Ljubljana, d. d., predstavnika v upravnem odboru Adria Airways Tehnike, d. d.

Ker je družba Adria Airways Tehnika, d. d., v postopku prodaje, je ta naložba na dan 31. 12. 2014 izkazana med kratkoročnimi sredstvi kot sredstvo, predvideno za prodajo (pojasnilo točka 5.1.6 Računovodskega poročila).

Tuja valuta

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke (ECB) na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v evre po takrat veljavnem referenčnem tečaju ECB. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Nedenarne postavke in obveznosti, ki so izmerjene po izvirni vrednosti v tuji valuti, se pretvorijo po menjalnem tečaju na dan posla.

Finančni instrumenti

Neizpeljani finančni instrumenti

Neizpeljani finančni instrumenti vključujejo naložbe v kapital (delnice in deleže), dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Neizpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi pošteni vrednosti, povečani za stroške posla, ki neposredno izhajajo iz nakupa ali izdaje finančnega sredstva ali obveznosti. Po začetnem pripoznanju se neizpeljani finančni instrumenti izmerijo na način, opredeljen v nadaljevanju.

Pripoznanje finančnih sredstev se odpravi, ko pogodbene pravice družbe do denarnih tokov potečejo ali če družba finančno sredstvo, vključno z obvladovanjem, ali vsa tveganja in koristi sredstva prenese na drugo stranko. Nakupi in prodaje, opravljene redno oziroma običajno, se obračunavajo na dan plačila, to je datum, ko družba sredstvo prejme ali odtuji.

Pripoznanje finančnih obveznosti se odpravi, ko pogodbene obveznosti družbe potečejo, prenehajo ali se prekinejo.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled.

Obračunavanje finančnih prihodkov in odhodkov je opisano v nadaljevanju v točki Finančni prihodki in finančni odhodki.

(a) Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Naložbe družbe v kapital (delnice in deleže) ter naložbe v dolžniške vrednostne papirje so razvrščene kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe vrednotene:

- po pošteni vrednosti;
- po nabavni vrednosti, če zanesljive poštene vrednosti naložbe ni mogoče izmeriti.

Spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po prvi alineji so pripoznane neposredno v kapitalu. Ko se pripoznanje odpravi (prodaja oziroma unovčenje), se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v izkaz poslovnega izida (med finančne prihodke oziroma odhodke). Izgube zaradi oslabitve (glej točko Oslabitev sredstev) ter pozitivne in negativne tečajne razlike pri finančnih sredstvih, razpoložljivih za prodajo (glej točko Tuja valuta), so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

(b) Dana in prejeta posojila

Dana in prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju izkazujejo po pošteni vrednosti, zmanjšani za pripadajoče stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila izkazujejo po odplačni vrednosti, pri čemer se morebitne razlike med izvirno in odplačno vrednostjo izkazujejo v izkazu poslovnega izida v obdobju odplačevanja posojila, uporabi se metoda efektivne obrestne mere.

(c) Drugo

Drugi neizpeljani finančni instrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti, zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Izpeljani finančni instrumenti

Družba ne uporablja izpeljanih finančnih instrumentov za varovanje pred tveganji. Prav tako ne hrani ali izdaja izpeljanih finančnih instrumentov za namene trgovanja.

Nepremičnine, naprave in oprema

Pripoznanje in merjenje

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obravnavajo kot sestavni deli.

V skladu z MRS 40 je bila izvedena presoja, ali katera od nepremičnin družbe morda spada med naložbene nepremičnine. Ugotovljeno je bilo, da nobena od nepremičnin ne izpolnjuje pogojev za umestitev med naložbene nepremičnine.

Poznejši stroški

Pozneje nastali stroški v zvezi z nepremičninami, napravami in opremo se izkazujejo kot povečanje nabavne vrednosti sredstva, če njihova vrednost povečuje prihodnje ekonomske koristi. Kot povečanje nabavne vrednosti nepremičnin, naprav in opreme se prizna tudi zamenjava posameznih delov, če so pri tem izpolnjena sodila za pripoznavanje. Za knjigovodsko vrednost pomembnejših delov, ki so zamenjani, se pripoznanje odpravi. Vsi ostali stroški v zvezi z nepremičninami, napravami in opremo (stroški vzdrževanja, servisiranja in podobno) so pripoznani v izkazu poslovnega izida ob njihovem nastanku.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsake posamezne nepremičnine, naprave in opreme. Zemljišča se ne amortizirajo.

Amortizacija nepremičnin, naprave in opreme se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti sredstev so naslednje:

Gradbeni objekti (s sestavnimi deli)	16,67–40 let
Računalniška oprema	2–10 let
Motorna vozila	4–12 let
Druge naprave in oprema	5–20 let

Amortizirljivi znesek sredstva se določi z odštetjem preostale vrednosti od nabavne vrednosti. Ocenjujemo, da preostala vrednost nepremičnin, naprav in opreme po končani dobi koristnosti ne pomeni bistvenega deleža sredstva, zato je ne pripoznamo. Ocenjene dobe koristnosti sredstev in preostale vrednosti se ob koncu vsakega poslovnega leta pregledajo, in če so pričakovanja drugačna od prejšnjih ocen, se sprememba obravnava kot sprememba računovodske ocene.

Neopredmetena sredstva

Pripoznanje in merjenje

Neopredmetena sredstva so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

Poznejši stroški

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v izkazu poslovnega izida v obdobju nastanka.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev (razen če so te dobe nedoločene; v tem primeru je treba izvesti test slabitve najmanj na dan bilance stanja). Amortizacija neopredmetenih sredstev z določenimi dobami koristnosti se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za licence in programsko opremo so od tri do deset let. Ocenjena doba koristnosti za stavbne pravice je enaka obdobju, za katero so nam bile stavbne pravice podeljene.

Ocenjene dobe koristnosti sredstev in preostale vrednosti se ob koncu vsakega poslovnega leta pregledajo, in če so pričakovanja drugačna od prejšnjih ocen, se sprememba obravnava kot sprememba računovodskih ocen.

Sredstva za prodajo

V to skupino so razvrščena dolgoročna sredstva, za katera se utemeljeno pričakuje, da bo njihova knjigovodska vrednost poravnana predvsem s prodajo v naslednjih dvanajstih mesecih. Obdobje zaključka prodaje se lahko podaljša na več kot eno leto, če zamik povzročijo dogodki in okoliščine, na katere družba ne more vplivati, obstajajo pa zadostni dokazi, da dosledno uresničuje načrt prodaje sredstva.

Sredstva ob prerazporeditvi v skupino sredstva (ali skupina za odtujitev) za prodajo merimo po knjigovodski vrednosti ali poštenu vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, vedno po tisti, ki je nižja. Če je sredstvo (ali skupina za odtujitev) za prodajo oslabiljeno, se oslabitev pripozna v izkazu poslovnega izida.

Zaloge

Med zalogami izkazujemo zaloge materiala za vzdrževanje in zaloge materiala, ki se uporablja pri opravljanju storitev.

Ob začetnem pripoznanju se zaloge ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki jo sestavljajo nakupna cena, povečana za uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve, ter neposredni stroški nabave, zmanjšani za dobljene popuste. Za vrednotenje porabljenih zalog se uporablja metoda tehtanih povprečnih cen.

Oslabitev sredstev

Če je zmanjšanje poštene vrednosti finančnega sredstva, ki je na razpolago za prodajo, pripoznano neposredno v kapitalu, in obstajajo nepristranski dokazi, da je sredstvo oslabiljeno, je treba nabrano izgubo, pripoznano neposredno v

kapitalu, odstraniti iz kapitala in jo pripoznati v poslovnem izidu. Znesek nabrane izgube, ki se odstrani iz kapitala in se pripozna v poslovnem izidu, je razlika med nabavno vrednostjo in sprotno pošteno vrednostjo, zmanjšano za izgubo zaradi oslabilve takega finančnega sredstva, ki je bila prej pripoznana v poslovnem izidu.

Družba na datum poročanja preveri knjigovodske vrednosti sredstev in oceni, ali obstajajo kakršni koli znaki, da bi bilo lahko sredstvo oslabiljeno. Če taki znaki obstajajo, je treba oceniti nadomestljivo vrednost sredstva.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna, kadar njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Oslabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Če družba posluje z dobičkom, v okviru poslovnih načrtov in če ni drugih znakov slabitev, potem ni razlogov zanje.

Terjatve se zaradi oslabilve prevrednotijo, če njihova knjigovodska vrednost presega njihovo pošteno vrednost, to je udenarljivo vrednost. Terjatve, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v rednem roku oziroma v celotnem znesku, se štejejo za dvomljive, če pa se je zanje začel sodni postopek, potem pa za sporne. Pri oblikovanju popravkov vrednosti terjatev presojamo izterljivost vsake posamezne terjatve. Za znesek oblikovanih popravkov vrednosti pripoznamo poslovne odhodke.

Zaloge se oslabijo, če izkazana knjigovodska vrednost presega njihovo tržno vrednost. S tržno vrednostjo je mišljena nadomestljiva vrednost, razen če je ta večja od čiste iztržljive vrednosti (v takem primeru se šteje za tržno vrednost čista iztržljiva vrednost). Za zmanjšanje vrednosti zalog zaradi oslabilve pripoznamo poslovne odhodke.

Izračun nadomestljive vrednosti

Nadomestljiva vrednost finančnih naložb v posesti do zapadlosti in terjatev, izkazanih po odplačni vrednosti, se izračuna kot sedanja vrednost pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih z uporabo izvirne veljavne obrestne mere (to je veljavne obrestne mere, izračunane pri začetnem pripoznanju teh sredstev). Kratkoročne terjatve se ne diskontirajo.

Nadomestljiva vrednost drugih sredstev je njihova poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, oziroma vrednost pri uporabi, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Pri sredstvih, ki večinoma ne ustvarjajo neodvisnih finančnih pritokov, se določi nadomestljiva vrednost za denar ustvarjajočo enoto, ki ji sredstvo pripada.

Odprava izgube zaradi oslabilve

Pri finančnih naložbah v posesti do zapadlosti ali terjativah, izkazanih po odplačni vrednosti, se izguba zaradi oslabilve sredstev odpravi, če je naknadno povečanje nadomestljive vrednosti sredstva mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabilve.

Izgube zaradi oslabilve finančne naložbe v kapitalski instrument, razvrščen kot na razpolago za prodajo, se ne odpravijo prek poslovnega izida. Če se poštena vrednost dolžniškega instrumenta, razvrščenega kot na razpolago za prodajo, poveča in je mogoče povečanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju izgube zaradi oslabilve v poslovnem izidu, je treba izgubo zaradi oslabilve odpraviti ter znesek odprave pripoznati v poslovnem izidu.

Izgube zaradi oslabilve, pripoznane pri drugih sredstvih, je treba odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljivih vrednosti sredstev.

Izguba zaradi oslabilve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabilve.

Kapital

Celoten kapital podjetja je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če podjetje preneha delovati. Sestavljajo ga osnovni kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, zadržani čisti dobiček, ki je sestavljen iz prenesenega čistega dobička prejšnjih let in iz čistega dobička ali izgube tekočega leta, ter presežek iz prevrednotenja. Osnovni kapital družbe je razdeljen na navadne (imenske prosto prenosljive) kosovne delnice in prednostne participativne kosovne delnice.

Dividende

Dividende se pripoznajo kot obveznost v obdobju, v katerem je sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Rezervacije

Družba v bilanci stanja izkaže rezervacije, če ima zaradi preteklega dogodka sedanjo pravno ali posredno obveznost in če obstaja verjetnost, da bo za poravnavo te obveznosti potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Kjer je učinek časovne vrednosti denarja bistven, se znesek rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po diskontni stopnji pred obdavčitvijo, ki odraža sedanje cene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, značilna za obveznost.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Družba je skladno z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Drugih pokojninskih obveznosti družba nima.

Časovne razmejitve

Dolgoročne časovne razmejitve

Dolgoročne aktivne časovne razmejitve so dolgoročno odloženi stroški, ki bodo bremenili poslovni izid v obdobju, daljšem od enega leta.

Med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami se izkazujejo dolgoročno odloženi prihodki, ki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene odhodke. V to kategorijo se uvrščajo dotacije države, prejete za pridobitev osnovnih sredstev v letih 1993 in 1994. Namenjene so pokrivanju stroškov amortizacije teh sredstev.

Kratkoročne časovne razmejitve

Med kratkoročnimi aktivnimi časovnimi razmejitvami družba izkazuje kratkoročno nezaračunane prihodke in kratkoročno odložene stroške.

Med kratkoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami družba izkazuje kratkoročno odložene prihodke in vnaprej vračunane stroške za neizkoriščen dopust zaposlenih (višina je ugotovljena na podlagi izračuna za vsakega posameznega zaposlenega).

Prihodki

Izkaz poslovnega izida je izkazan po različici I, kjer se dobiček ugotavlja stopenjsko.

Prihodki iz opravljenih storitev

Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo, ko so storitve opravljene. Prihodki se pripoznajo, ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Prihodki se ne pripoznajo, če se pojavi negotovost glede poplačljivosti.

Državne podpore

Državne podpore se na začetku pripoznajo v računovodskih izkazih kot dolgoročno odloženi prihodki (dolgoročne pasivne časovne razmejitve), ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo podjetje podpore prejelo in da bo izpolnilo pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznava strogo dosledno kot prihodki v obdobjih, ko nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih te nadomestile. Državne podpore, povezane s sredstvi, se v izkazu poslovnega izida pripoznava strogo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti zadevnega sredstva.

Odhodki

Stroški se pripoznajo kot odhodki v obdobju, ko nastanejo. Razvrščamo jih skladno z njihovo naravo. Izkazujemo in razkrivamo jih po naravnih vrstah.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti, prihodke od dividend, kapitalski dobiček od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in pozitivne tečajne razlike, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Prihodki iz obresti od finančnih naložb se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode efektivne obrestne mere. Prihodki od zamudnih obresti se pripoznajo ob njihovem plačilu. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende ni več povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo negativne tečajne razlike, kapitalske izgube od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, odhodke iz slabitev finančnih naložb ter odhodke za provizije bankam za upravljanje finančnih sredstev. Stroški obresti se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti.

Davek od dobička

Davek od dobička obsega odmerjeni in odloženi davek. Izkaže se v izkazu poslovnega izida, razen zneska odloženega davka, ki se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu, in se zato izkazuje med kapitalom.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih na datum bilance stanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti ter njihovo davčno vrednostjo. Znesek odloženega davka

temelji na pričakovanem načinu povrnitve oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih na datum bilance stanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna samo v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Družba mora pobotati odložene terjatve in odložene obveznosti za davek, če ima zakonsko izterljivo pravico pobotati odmerjene terjatve in obveznosti za davek, ker so le-te izkazane do istega davčnega organa.

Čisti dobiček na delnico (EPS)

Osnovni čisti dobiček na delnico je razmerje med čistim poslovnim izidom, ki pripada navadnim delničarjem (števec) in tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih kosovnih delnic (imenovalec).

Čisti dobiček, ki pripada navadnim delničarjem, je izračunan tako, da čisti dobiček obračunskega obdobja zmanjšamo za znesek dividend (fiksni in variabilni del), namenjenih izplačilu lastnikom prednostnih participativnih kosovnih delnic.

Pri izračunu popravljenega čistega dobička na delnico izhajamo iz osnovnega čistega dobička na delnico, pri čemer se dobiček, ki se nanaša na navadne delnice in tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih kosovnih delnic, prilagodi za učinke vseh popravljanih možnostnih (potencialnih) navadnih kosovnih delnic. Navedeno pomeni, da se čisti dobiček navadnih delničarjev v števcu poveča za izplačilo dividend lastnikom možnostnih navadnih kosovnih delnic in imenovalec za tehtano povprečno število možnostnih navadnih kosovnih delnic.

Možnostna (potencialna) navadna delnica je finančni instrument ali druga pogodba, ki lahko daje imetniku pravico do navadnih kosovnih delnic. Možnostne navadne delnice se obravnavajo kot popravljalne, takrat ko bi njihova zamenjava za navadne kosovne delnice zmanjšala čisti dobiček na delnico.

Poročanje po dejavnostih

Družba spremlja prihodke in odhodke po dejavnostih. V okviru posamezne dejavnosti so evidentirani neposredni poslovni prihodki in odhodki ter tudi posredni poslovni odhodki. Med posameznimi dejavnostmi ni bistvenih razlik z vidika tveganj, ki so podrobneje opisana v 5. točki Poslovnega poročila.

Družba poroča po naslednjih dejavnostih: letališke dejavnosti, zemeljska oskrba in komercialne dejavnosti.

Stroški in prihodki posamezne dejavnosti vsebujejo postavke, ki jih je mogoče pripisati neposredno dejavnosti, in tudi tiste, ki jih je mogoče utemeljeno razporediti na določeno dejavnost.

Prihodki in stroški postavke drugo vsebujejo prihodke in stroške tistih dejavnosti, ki imajo v strukturi celotnih prihodkov manj kot 10-odstotni delež.

V družbi vodstvenim delavcem, ki sprejemajo poslovne odločitve, ne poročamo o sredstvih in tudi ne o obveznostih po dejavnostih. Za sredstva in obveznosti po dejavnostih tudi niso na voljo ločeni finančni podatki. Za potrebe razkritij razporejamo sredstva in obveznosti na dejavnosti v sorazmerju z ustvarjenimi poslovnimi prihodki.

Standardi in pojasnila, ki veljajo v tekočem obdobju

V tekočem obdobju veljajo naslednji standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) in jih sprejela EU:

- **MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **MSRP 11 Skupne ureditve**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **MSRP 12 Razkritje deležev v drugih družbah**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **MRS 27 (spremenjen leta 2011) Ločeni računovodski izkazi**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **MRS 28 (spremenjen leta 2011) Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige**, ki ga je EU sprejela 11. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi, MSRP 11 Skupne ureditve in MSRP 12 Razkritje deležev v drugih družbah** – Napotki za prehod, ki jih je EU sprejela 4. aprila 2013 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi, MSRP 12 Razkritje deležev v drugih družbah in MRS 27 (spremenjen leta 2011) Ločeni računovodski izkazi** – Naložbena podjetja, ki jih je EU sprejela 20. novembra 2013 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 32 Finančni instrumenti: Predstavitev – Pobotanje finančnih sredstev in finančnih obveznosti**, ki jih je EU sprejela 13. decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 36 Oslabitev sredstev** – Razkritja nadomestljive vrednosti za nefinančna sredstva, ki jih je EU sprejela 19. decembra 2013 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 39 Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje** – Prenova izpeljanih finančnih instrumentov in nadaljevanje obračunavanja varovanja pred tveganjem, ki jih je EU sprejela 19. decembra 2013 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2014 ali pozneje).

Sprejetje teh sprememb obstoječih standardov ni pripeljalo do sprememb v računovodskih usmeritvah podjetja.

Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in sprejela Evropska unija, ki še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so bili izdani naslednji standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, vendar še niso začeli veljati:

- **Spremembe različnih standardov izboljšave MSRP (obdobje 2010–2012)**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 2, MSRP 3, MSRP 8, MSRP 13, MRS 16, MSR 24 in MRS 38), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 17. decembra 2014 (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. februarja 2015 ali pozneje);
- **Spremembe različnih standardov izboljšave MSRP (obdobje 2011–2013)**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 3, MSRP 13 in MRS 40), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 18. decembra 2014 (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2015 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 19 Zaslužki zaposlenecv** – Programi z določenimi zaslužki: Prispevki zaposlenecv, ki jih je EU sprejela 17. decembra 2014 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. februarja 2015 ali pozneje);

- **OPMSRP 21 Dajatve**, ki ga je EU sprejela 13. junija 2014 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 17. junija 2014 ali pozneje).

Družba predvideva, da sprejetje teh standardov, popravkov in pojasnil ne bo bistveno vplivalo na računovodske izkaze v obdobju začetne uporabe.

Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS, vendar jih Evropska unija še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS), z izjemo naslednjih standardov, sprememb obstoječih standardov in pojasnil, ki na dan objave računovodskih izkazov (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za celoten MRSP) niso bili potrjeni za uporabo v EU:

- **MSRP 9 Finančni instrumenti** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje);
- **MSRP 14 Zakonsko predpisani odlog plačila računov** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje);
- **MSRP 15 Prihodki iz pogodb s strankami** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oziroma skupnim podvigom (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi, MSRP 12 Razkritje deležev v drugih družbah in MRS 28 Naložbe v podjetja in skupne podvige** – Naložbena podjetja: izjeme pri konsolidaciji (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2016 ali pozneje);
- **Spremembe MSRP 11 Skupne ureditve** – Obračunavanje pridobitve deležev pri skupnem delovanju (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 1 Predstavljanje računovodskih izkazov** – Pobuda za razkritje (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva in MRS 38 Neopredmetena sredstva** – Pojasnilo sprejemljivih metod amortizacije (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje);
- **Spremembe MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva in MRS 41 Kmetijstvo** – Kmetijstvo: Rodne rastline (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje); **Spremembe MRS 27 Ločeni računovodski izkazi** – Kapitalska metoda pri ločenih računovodskih izkazih (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2016 ali pozneje);
- **Spremembe različnih standardov izboljšave MSRP (obdobje 2012–2014)**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 5, MSRP 7, MSRP 19 in MRS 34), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje).

Podjetje predvideva, da uvedba teh standardov, sprememb obstoječih standardov in pojasnil v obdobju začetne uporabe ne bo pomembno vplivala na računovodske izkaze družbe.

5 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

5.1 POJASNILA K BILANCI STANJA

5.1.1 NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

v evrih

	Licence, programska oprema	Premoženjske pravice	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
31. 12. 2013	1.762.171	1.818.387	15.156	0	3.595.714
Pridobitve	0	0	8.402.242	37.167	8.439.409
Aktiviranje	103.584	8.264.811	-8.368.378	0	17
Odtujitve	0	-1.747.848	0	0	-1.747.848
31. 12. 2014	1.865.755	8.335.350	49.020	37.167	10.287.292
POPRAVEK VREDNOSTI					
31. 12. 2013	1.028.497	440.959	0	0	1.469.456
Aktiviranje	0	17	0	0	17
Amortizacija	163.507	208.985	0	0	372.492
Odtujitve	0	-439.784	0	0	-439.784
31. 12. 2014	1.192.004	210.177	0	0	1.402.181
NEODPISANA VREDNOST					
31. 12. 2013	733.674	1.377.428	15.156	0	2.126.258
31. 12. 2014	673.751	8.125.173	49.020	37.167	8.885.111
NABAVNA VREDNOST					
31. 12. 2012	1.697.591	1.747.848	27.135	0	3.472.574
Pridobitve	0	0	164.992	0	164.992
Aktiviranje	107.411	70.539	-176.971	0	979
Odtujitve	-42.831	0	0	0	-42.831
31. 12. 2013	1.762.171	1.818.387	15.156	0	3.595.714
POPRAVEK VREDNOSTI					
31. 12. 2012	923.511	397.110	0	0	1.320.621
Aktiviranje	0	979	0	0	979
Amortizacija	147.817	42.870	0	0	190.687
Odtujitve	-42.831	0	0	0	-42.831
31. 12. 2013	1.028.497	440.959	0	0	1.469.456
NEODPISANA VREDNOST					
31. 12. 2012	774.080	1.350.738	27.135	0	2.151.953
31. 12. 2013	733.674	1.377.428	15.156	0	2.126.258

Neopredmetena sredstva so na dan 31. 12. 2014 izkazana v vrednosti 8.885.111 evrov, kar je za 6.758.853 evrov več v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2013. Povečanje je vezano na generalno pogodbo o medsebojnih odnosih in ustanovitvi stavbne pravice glede rabe določenih zemljišč, sklenjeno v marcu 2014 z Republiko Slovenijo, Ministrstvom za infrastrukturo in prostor. Po tej pogodbi smo pridobili stavbno pravico na 248 hektarjih zemljišč v lasti Republike

Slovenije, ki jih družba uporablja za opravljanje osnovne letališke dejavnosti oziroma delno predstavljajo funkcionalno zemljišče. Stavbna pravica po tej pogodbi je bila pridobljena s 1. 1. 2014 za obdobje 40 let, njena vrednost pa znaša 8.263.575 evrov in bo odplačevana obročno v času trajanja pogodbe⁹.

Vzporedno z aktiviranjem stavbne pravice, po v prejšnjem odstavku navedeni pogodbi, so bile (prav tako na osnovi te pogodbe) iz poslovnih knjig izločene v preteklosti pridobljene parcialne stavbne pravice; za določene je bilo nadomestilo v preteklih letih v celoti plačano, po eni pogodbi pa se je plačevalo obročno. Njihova skupna neodpisana vrednost je znašala 1.308.064 evrov (nabavna vrednost 1.747.848 evrov in popravek vrednosti 439.784 evrov). V skladu s pogodbo je bil za že plačani, a neizkoriščeni znesek stavbnih pravic izstavljen dobropis v višini 1.039.184 evrov, hkrati pa so s 1. 1. 2014 prenehale tudi dolgoročne poslovne obveznosti v višini 327.859 evrov za eno parcialno stavbno pravico, ki se je odplačevala obročno.

5.1.2 NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

Nepremičnine, naprave in oprema	v evrih	
	2014	2013
Zemljišča	14.976.147	14.869.020
Objekti	50.868.729	53.047.851
Naprave in oprema	8.310.657	8.036.744
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	4.795.178	3.559.233
Skupaj	78.950.711	79.512.848

⁹ Iz tega naslova družba na dan 31. 12. 2014 izkazuje za 6.759.260 evrov dolgoročnih in 387.190 evrov kratkoročnih poslovnih obveznosti.

v evrih

	Zemljišča	Objekti	Naprave in oprema	Naprave in oprema izven uporabe	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
31. 12. 2013	14.869.020	110.616.476	45.097.112	57.418	3.559.233	174.199.259
Pridobitve	0	0	0	0	3.574.022	3.574.022
Aktiviranje	109.466	133.241	2.097.353	0	-2.338.077	1.983
Prenosi	0	0	-350.982	350.982	0	0
Odtujitve in izločitve	-2.339	-10.064	-488.081	-144.494	0	-644.978
31. 12. 2014	14.976.147	110.739.653	46.355.402	263.906	4.795.178	177.130.286
POPRAVEK VREDNOSTI						
31. 12. 2013	0	57.568.625	37.060.368	57.418	0	94.686.411
Prenosi	0	0	-350.941	350.941	0	0
Aktiviranje	0	0	1.984	0	0	1.984
Amortizacija	0	2.309.962	1.805.905	0	0	4.115.867
Odtujitve in izločitve	0	-7.663	-472.571	-144.453	0	-624.687
31. 12. 2014	0	59.870.924	38.044.745	263.906	0	98.179.575
NEODPISANA VREDNOST						
31. 12. 2013	14.869.020	53.047.851	8.036.744	0	3.559.233	79.512.848
31. 12. 2014	14.976.147	50.868.729	8.310.657	0	4.795.178	78.950.711
NABAVNA VREDNOST						
31. 12. 2012	14.270.143	105.448.958	43.953.633	218.625	3.526.820	167.418.179
Pridobitve	0	0	0	0	8.713.310	8.713.310
Aktiviranje	907.197	5.980.238	1.545.592	0	-8.433.027	0
Prenosi	0	0	-72.650	72.650	0	0
Odtujitve in izločitve	-308.320	-812.720	-329.463	-233.857	-247.870	-1.932.230
31. 12. 2013	14.869.020	110.616.476	45.097.112	57.418	3.559.233	174.199.259
POPRAVEK VREDNOSTI						
31. 12. 2012	0	55.993.620	35.478.173	216.054	0	91.687.847
Prenosi	0	0	-73.041	73.041	0	0
Amortizacija	0	2.344.265	1.984.374	0	0	4.328.639
Odtujitve in izločitve	0	-769.260	-329.138	-231.677	0	-1.330.075
31. 12. 2013	0	57.568.625	37.060.368	57.418	0	94.686.411
NEODPISANA VREDNOST						
31. 12. 2012	14.270.143	49.455.338	8.475.460	2.571	3.526.820	75.730.332
31. 12. 2013	14.869.020	53.047.851	8.036.744	0	3.559.233	79.512.848

Nepremičnine, naprave in oprema, ki jih družba izkazuje na dan 31. 12. 2014, so prosta bremen.

Zemljišča

Družba je na dan 31. decembra 2014 lastnica 34,4 hektarja zazidljivih in nezazidljivih zemljišč v katastrskih občinah Grad, Šenčur, Cerklje na Gorenjskem, Velesovo in Zgornji Brnik.

Zemljišča v izmeri 510 hektarjev na območju Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, kjer družba opravlja osnovno letališko dejavnost, so v obdobju lastninjenja družbe postala last Republike Slovenije in niso izkazana v poslovnih knjigah družbe. Za del teh zemljišč je bila v marcu 2014 z Republiko Slovenijo, Ministrstvom za infrastrukturo in prostor, podpisana generalna pogodba o medsebojnih odnosih in ustanovitvi stavbne pravice, s katero je družba pridobila stavbno pravico

na 248 hektarjih teh zemljišč (podrobneje obrazloženo v točki 5.1.1 Računovodskega poročila). Manjši del preostalih površin so funkcionalna zemljišča letališča, ki so ali bodo dodeljena v uporabo drugim uporabnikom oziroma obratovalcem drugih infrastruktur (Kontrola zračnega prometa Slovenije, Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za notranje zadeve, Adria Airways, Adria Airways Tehnika itd.), večji del pa bo ostal še naprej v upravljanju Ministrstva za infrastrukturo kot funkcionalno zemljišče oziroma varovano območje.

Objekti

Povečanje vrednosti objektov v višini 133.241 evrov se nanaša na obnovo poslovno-logističnih prostorov, ki so namenjeni oddajanju v najem.

Naprave in oprema

Leta 2014 so bile aktivirane naprave in oprema v skupni vrednosti 2.097.353 evrov. V tabeli so prikazane večje postavke, vključene v tem znesku:

	v evrih 2014
Gasilsko vozilo Rosenbauer s pripadajočo opremo	888.600
Transportni trak z izvlečno valjčno progo	242.204
Letališka krtača in plug za pluženje snega	211.950

Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju

Na dan 31. 12. 2014 je znašala vrednost nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju 4.795.178 evrov. Pretežni del tega zneska so:

	v evrih 2014
Novi potniški terminal T2	2.161.286
Kanalizacijski kolektor biološke čistilne naprave	960.893
Poslovno-logistična cona	326.980
Parkirišča	293.011
Obnova glavne letališke ploščadi	275.771
Temperaturni senzorji na vzletno-pristajalni stezi	228.908
Cesta okoli letališkega perimetra	149.591

Investicija v novi potniški terminal T2 je v poslovnih knjigah družbe na dan 31. 12. 2014 izkazana v višini 2.161.286 evrov, kar je enako kot 31. 12. 2013. Potem ko je v letu 2013 skupščina družbe na svoji 18. seji dne 16. 9. 2013 zavrnila podpis pogodbe za gradnjo T2 in na naslednji seji dne 13. 5. 2014 tudi odločila, da se finančna sredstva družbe, namenjena za gradnjo T2 v višini 35 milijonov evrov, v obliki dividende razdelijo med lastnike družbe, je odločitev o gradnji prepuščena novemu lastniku, družbi Fraport AG. Ta je izrazil interes za vključitev obstoječe projektne dokumentacije v dejavnosti načrtovanja prihodnjih terminalskih zmogljivosti na letališču. Na podlagi navedenega in ob upoštevanju dejstva, da so za gradnjo T2 pridobljena vsa potrebna dovoljenja, družba ohranja investicijo v novi potniški terminal T2 aktivno, saj je projekt na voljo. S tem se ohranja možnost takojšnjega povečanja infrastrukture in utrditve konkurenčnega položaja letališča na mednarodnem trgu.

5.1.3 NALOŽBE V PRIDRUŽENE DRUŽBE

- Aerodrom Portorož, d. o. o.

Med naložbami v pridružene družbe je izkazana naložba v 30,46-odstotni delež družbe Aerodrom Portorož, d. o. o. Nominalna vrednost naložbe je 1.251.878 evrov, zanjo je bil leta 2009 na podlagi ustreznega testa slabitve oblikovan popravek vrednosti v celotni višini.

- Adria Airways Tehnika, d. d.

Naložba v družbo Adria Airways Tehnika, d. d., v kateri ima Aerodrom Ljubljana, d. d., 47,67-odstotni delež, je na dan 31. 12. 2014 izkazana med kratkoročnimi sredstvi za prodajo (točka 5.1.6 Računovodskega poročila).

Obe naložbi v pridruženi družbi sta opisani v točkah 1.5.5 Poslovnega poročila ter 4.3 in 5.5.2 Računovodskega poročila.

5.1.4 DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

v evrih		
Dolgoročne finančne naložbe	2014	2013
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	3.409.910	6.053.227
Dolgoročna posojila	21.279	19.430
Skupaj	3.431.189	6.072.657

v evrih			
Dolgoročne finančne naložbe	Kosmata vrednost	Popravek vrednosti	Čista vrednost 2014
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	3.788.093	378.183	3.409.910
Dolgoročna posojila	21.279	0	21.279
Skupaj	3.809.372	378.183	3.431.189

v evrih			
Dolgoročne finančne naložbe	Kosmata vrednost	Popravek vrednosti	Čista vrednost 2013
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	6.428.006	374.779	6.053.227
Dolgoročna posojila	19.430	0	19.430
Skupaj	6.447.436	374.779	6.072.657

v evrih		
Gibanje popravka vrednosti dolgoročnih finančnih naložb	2014	2013
Stanje 1. 1.	374.779	386.036
Novooblikovani popravki vrednosti	3.404	2.861
Odprava popravka vrednosti	0	-14.118
Stanje 31. 12.	378.183	374.779

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

			v evrih
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2014	2013	
Obveznice	806.911	1.772.992	
Delnice, ki kotirajo na borzi	276.837	222.736	
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	0	1.860.497	
Vzajemni skladi	1.580.792	1.451.632	
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	745.370	745.370	
Skupaj	3.409.910	6.053.227	

Knjigovodska vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev je enaka njihovi pošteni vrednosti oziroma če te ni mogoče zanesljivo izmeriti, njihovi nabavni vrednosti. V nadaljevanju pojasnjujemo način ugotovitve poštene vrednosti po posameznih vrstah za prodajo razpoložljivih sredstev. Zaradi gospodarske krize in njenega vpliva na slovenski kapitalski trg pa obstaja določena stopnja negotovosti v povezavi s prihodnjimi dogajanji, ki jih glede na trenutno stanje ni mogoče z dokajšnjo gotovostjo predvideti.

Poštena vrednost vrednostnih papirjev, ki kotirajo na borzi (delnice in obveznice), je enaka objavljenemu zaključnemu tečaju, poštena vrednost naložb v vzajemne sklade pa je izračunana na podlagi objavljene vrednosti točke posameznega vzajemnega sklada.

V okviru naložb v deleže in delnice, ki ne kotirajo na borzi, je izkazana naložba v 5.121 delnic Gorenjske banke, d. d., v vrednosti 629.265 evrov. V zvezi s to naložbo obstajajo pomembne negotovosti, povezane s prihodnjim poslovanjem banke. Na podlagi v letu 2013 opravljenega skrbnega pregleda je Banka Slovenije Gorenjski banki naložila, da do konca januarja 2014 (ta rok je bil kasneje podaljšan) pripravi načrt kapitalske krepitve, ki bo dokazal dolgoročno vzdržnost poslovanja, ter pripravi ukrepe za pokrivanje kapitalskega primanjkljaja. Če banka v svojih dejavnostih (predvsem zbiranju kapitala od obstoječih lastnikov, iskanju novih investitorjev, odprodaji terjatev in drugega premoženja ter drugih ukrepov za krepitev kapitalske ustreznosti) ne bo uspešna, bo lahko po pravilih Evropske komisije zaprosila za državno pomoč. Ker pa načrt kapitalske krepitve in predvideni ukrepi, kot tudi rezultati teh ukrepov, še niso znani, obstaja pomembna negotovost glede nadaljnjega poslovanja banke, hkrati pa je prisotno tudi pomanjkanje podatkov o primerljivih transakcijah. Zaradi tega menimo, da poštene vrednosti banke na dan 31. 12. 2014 ni mogoče dovolj zanesljivo oceniti, zato je naložba na dan 31. 12. 2014 v skladu z določili MRS 39.46 ostala ovrednotena po nabavni vrednosti, ki znaša 122,88 evra za delnico. Nabavno vrednost delnice smo primerjali s knjigovodsko vrednostjo delnice Gorenjske banke (zadnji razpoložljiv podatek je na dan 31. 12. 2013, objavljen v revidiranem letnem poročilu Gorenjske banke za leto 2013), ki je znašala 554 evra na delnico, zato menimo, da dodatna slabitev naložbe ni potrebna.

Druge deleže in delnice, ki ne kotirajo na borzi (delnice Skupne pokojninske družbe in delež v družbi IEDC Poslovna šola Bled, d. o. o.; skupaj 116.106 evrov), smo zaradi dejstva, da nimamo informacij, na podlagi katerih bi ocenili njihovo pošteno vrednost, ovrednotili po nabavni vrednosti. Glede na razpoložljive informacije o poslovanju teh dveh družb in o višini njihovega kapitala ni podlage za slabitve teh dveh naložb.

							v evrih		
							Popravek vrednosti	Prenos iz kratkoročnih finančnih naložb	Prenos med kratkoročne finančne naložbe 31. 12. 2014
Gibanje v letu 2014	1. 1. 2014	Prevrednotenje	Povečanje	Zmanjšanje	Izločitev*				
Obveznice	1.772.992	298.774	10.284	1.252.142	6.880	3.404	147.102	159.815	806.911
Delnice, ki kotirajo na borzi	222.736	54.101	0	0	0	0	0	0	276.837
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	1.860.497	79.218	0	1.939.715	0	0	0	0	0
Vzajemni skladi	1.451.632	129.160	0	0	0	0	0	0	1.580.792
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	745.370	0	0	0	0	0	0	0	745.370
Skupaj	6.053.227	561.253	10.284	3.191.857	6.880	3.404	147.102	159.815	3.409.910

* Izločitev obveznic v vrednosti 6.880 evrov se nanaša na odpravo pripoznanja naložbe v podrejene obveznice Banke Celje (BCE12). Odprava pripoznanja je bila narejena na podlagi odločbe Banke Slovenije o izrednih ukrepih, izrečenih 16. 12. 2014 tej banki (na podlagi te odločbe so obveznosti banke iz naslova te obveznice prenehale, kar je rezultiralo v finančnih odhodkih v višini 6.880 evrov). Istočasno je bilo prav tako v breme finančnih odhodkov odpraven pripoznanje terjatev za obresti od teh obveznic (218 evrov), ki so bile izkazane med kratkoročnimi finančnimi naložbami.

v evrih									
Gibanje v letu 2013	1. 1. 2013	Prevrednotenje	Povečanje	Zmanjšanje	Izločitev	Popravek vrednosti	Prenos iz kratkoročnih finančnih naložb	Prenos med kratkoročne finančne naložbe	31. 12. 2013
Obveznice	3.382.284	-353.336	0	134.390	1.110.883	0	136.419	147.102	1.772.992
Delnice, ki kotirajo na borzi	196.318	29.280	0	0	0	2.862	0	0	222.736
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	1.852.884	-23.927	250.000	218.460	0	0	0	0	1.860.497
Vzajemni skladi	1.650.801	-199.169	0	0	0	0	0	0	1.451.632
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	2.983.866	-2.238.496	0	0	0	0	0	0	745.370
Skupaj	10.066.153	-2.785.648	250.000	352.850	1.110.883	2.862	136.419	147.102	6.053.227

Zmanjšanje obveznic v skupni vrednosti 1.252.142 evrov se nanaša na prodajo obveznic SEDABI 3 v vrednosti 355.200 evrov (pri tem je bil realiziran kapitalski dobiček v višini 25.873 evrov), prodajo obveznic FB 11 v vrednosti 749.841 evrov (ta prodaja je bila realizirana z 10-odstotnim diskontom, kar se je odrazilo v finančnih odhodkih v višini 84.935 evrov), preostanek v vrednosti 147.102 evrov pa se nanaša na delno unovčenje obveznic SOS2E (kapitalski dobiček iz tega delnega unovčenja je znašal 18.241 evrov).

Z namenom zagotavljanja virov za izplačilo dividend je družba v letu 2014 odprodala tudi finančna sredstva po pogodbah o upravljanju v višini 1.939.715 evrov, pri čemer je bilo ustvarjenega za 1.119.574 evrov kapitalskega dobička in za 3.052 evrov kapitalske izgube.

v evrih			
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2014	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Obveznice	806.911	0	806.911
Delnice, ki kotirajo na borzi	0	276.837	276.837
Vzajemni skladi	0	1.580.792	1.580.792
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	0	745.370	745.370
Skupaj	806.911	2.602.999	3.409.910

v evrih			
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2013	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Obveznice	1.271.157	501.835	1.772.992
Delnice, ki kotirajo na borzi	0	222.736	222.736
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	0	1.860.497	1.860.497
Vzajemni skladi	0	1.451.632	1.451.632
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	0	745.370	745.370
Skupaj	1.271.157	4.782.070	6.053.227

Dolgoročna posojila

Med dolgoročnimi posojili na dan 31. 12. 2014 je izkazan depozit v poslovni banki v vrednosti 21.279 evrov, ki je dan za zavarovanje carinskih obveznosti.

v evrih		
Gibanje v letu	2014	2013
1. 1.	19.430	40.295
Povečanje	21.279	0
Prenos iz kratkoročnih finančnih naložb	0	15.000
Zmanjšanje	-3.750	-15.000
Prenos med kratkoročne finančne naložbe	-15.680	-20.865
31. 12.	21.279	19.430

v evrih		
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12.	2014	2013
Od 1 do 5 let	21.279	19.430
Skupaj	21.279	19.430

Vpliv finančnih naložb na kapital in dobiček

v evrih					
Vpliv finančnih naložb na kapital v letu 2014 (gibanje presežka iz prevrednotenja finančnih naložb)	1. 1. 2014	Prevrednotenje	Prenos med finančne prihodke	Prenos med finančne odhodke	31. 12. 2014
Obveznice	-257.580	298.774	44.114	84.935	82.015
Delnice, ki kotirajo na borzi	105.408	54.101	0	0	159.509
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	1.037.304	79.218	1.119.574	3.052	0
Vzajemni skladi	-16.644	129.160	0	0	112.516
Skupaj	868.488	561.253	1.163.688	87.987	354.040
Popravek za odložene obveznosti za davek	147.643	95.413	197.827	14.958	60.187
Presežek iz prevrednotenja finančnih naložb	720.845	465.840	965.861	73.029	293.853

v evrih						
Vpliv finančnih naložb na kapital v letu 2013 (gibanje presežka iz prevrednotenja finančnih naložb)	1. 1. 2013	Prevrednotenje	Prenos med finančne prihodke	Prenos med finančne odhodke	Učinek spremembe davčne stopnje	31. 12. 2013
Obveznice, izkazane med dolg. fin. naložbami	112.420	-353.335	16.665	0	0	-257.580
Obveznice, izkazane med kratk. fin. naložbami	-35.000	35.000	0	0	0	0
Delnice, ki kotirajo na borzi	76.128	29.280	0	0	0	105.408
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	924.433	-23.927	8.189	144.987	0	1.037.304
Vzajemni skladi	182.524	-199.168	0	0	0	-16.644
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	2.238.495	-2.238.495	0	0	0	0
Skupaj	3.499.000	-2.750.645	24.854	144.987	0	868.488
Popravek za odložene obveznosti za davek	524.150	-467.610	4.225	24.648	70.680	147.643
Presežek iz prevrednotenja finančnih naložb	2.974.850	-2.283.035	20.629	120.339	-70.680	720.845

	v evrih	
Vpliv finančnih naložb na dobiček	2014	2013
Dividende in obresti od sredstev v upravljanju pri bankah	14.718	68.565
Dividende od delnic, ki kotirajo na borzi	19.910	23.424
Dividende od delnic, ki ne kotirajo na borzi	0	7.400
Obresti od obveznic	63.853	135.934
Kapitalski dobički od prodaje oziroma unovčenja obveznic	44.114	16.665
Kapitalski dobički od prodaje sredstev v upravljanju pri bankah	1.119.574	8.189
Obresti od dolgoročnih posojil	414	0
Obresti od kratkoročnih posojil	165.956	869.886
Obresti od posojil, danih drugim	80.256	80.177
Skupaj prihodki	1.508.795	1.210.240
Obresti od posojil	28.611	0
Provizija od sredstev v upravljanju pri bankah	14.187	21.750
Tečajne razlike	0	3.987
Kapitalska izguba od prodaje obveznic	84.935	0
Kapitalska izguba od prodaje sredstev v upravljanju pri bankah	3.052	144.988
Odhodki iz izločitev obveznic	7.098	1.126.850
Odhodki iz oslabitev finančnih naložb	3.714	2.862
Skupaj odhodki	141.597	1.300.437

5.1.5 ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK

Odložene terjatve za davek izhajajo iz medsebojno pobotanih odloženih terjatev in obveznosti za davek.

	v evrih	
Odložene terjatve in obveznosti za davek	2014	2013
Odložene terjatve za davek	961.501	1.159.475
Odložene obveznosti za davek	-60.187	-147.643
Skupaj	901.314	1.011.832

	v evrih	
Odložene terjatve za davek	2014	2013
Slabitev naložb v pridružene družbe (oziroma sredstev za prodajo)	665.945	866.772
Slabitev drugih finančnih naložb	64.344	63.713
Slabitev kratkoročnih poslovnih terjatev	110.154	115.380
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	121.058	113.610
Skupaj	961.501	1.159.475

	v evrih	
Odložene obveznosti za davek	2014	2013
Prevrednotenje finančnih naložb na pošteno vrednost	60.187	147.643

5.1.6 SREDSTVA ZA PRODAJO

Med sredstvi za prodajo je izkazana naložba v družbo Adria Airways Tehnika, d. d., v kateri ima Aerodrom Ljubljana, d. d., 47,67-odstotni delež. Glede na sprejeto odločitev obstoječih lastnikov, ki sta pripravljena in odločena družbo prodati, ter tudi ob upoštevanju dejstva, da prodajni postopek poteka in se njegovo dokončanje pričakuje v roku leta dni, omenjeno naložbo izkazujemo v sklopu sredstev za prodajo.

Nominalna vrednost naložbe znaša 6.994.154 evrov, knjigovodska vrednost pa 411.392 evrov. Popravek vrednosti je bil v višini 3.846.785 evrov oblikovan v letih 2010 in 2011, v višini 2.735.977 evrov pa v letu 2014.

Popravek vrednosti, oblikovan na dan 30. 6. 2014 v višini 2.735.977 evrov, je bil narejen na podlagi znakov slabitve te naložbe. Vezano na to je bila naložba oslabiljena do ocene poštene vrednosti, ki je bila znižana za stroške prodaje in ki jo je pripravilo poslovodstvo. Ob koncu poslovnega leta je bila poštena vrednost naložbe ponovno ocenjena in ne odstopa od ocene, ki je bila podlaga za slabitev po stanju na dan 30. 6. 2014.

Postopek prodaje družbe Adria Airways Tehnika, d. d., teče v skladu z načrtom in se nahaja v fazi pridobivanja zavezujočih ponudb. Končna višina kupnine ta trenutek še ni znana.

5.1.7 KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

v evrih		
Kratkoročne finančne naložbe	2014	2013
Kratkoročna posojila	8.656.657	33.198.496
Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	186.328	783.144
Skupaj	8.842.985	33.981.640

v evrih			
Kratkoročne finančne naložbe	Kosmata vrednost	Popravek vrednosti	Čista vrednost 2014
Kratkoročna posojila	8.656.657	0	8.656.657
Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	186.638	310	186.328
Skupaj	8.843.295	310	8.842.985

v evrih			
Kratkoročne finančne naložbe	Kosmata vrednost	Popravek vrednosti	Čista vrednost 2013
Kratkoročna posojila	33.198.496	0	33.198.496
Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	783.144	0	783.144
Skupaj	33.981.640	0	33.981.640

Kratkoročna posojila v višini 8.656.657 evrov se pretežno nanašajo na kratkoročne depozite v bankah, merjene po odplačni vrednosti (7.022.772 evrov), na kratkoročna posojila, dana drugim (1.625.210 evrov), na terjatve za obresti od kratkoročnih posojil, danih drugim (6.594 evrov), in na terjatve za obresti od kratkoročnih depozitov v bankah (2.081 evrov). Povprečna obrestna mera za depozite v bankah je fiksna in znaša 0,4 odstotka. Med kratkoročnimi posojili danih drugim je izkazano posojilo dano družbi Adria Airways Tehnika, d. d., v višini 1.627.364 evrov, ki je zavarovano z zastavno pravico na premičninah (zaloge materiala za vzdrževanje letal).

Med drugimi kratkoročnimi finančnimi naložbami v vrednosti 186.328 evrov so zajeti del glavnice obveznic SOS2E v višini 159.815 evrov (za ta del je unovčenje skladno z amortizacijskim načrtom predvideno v letu 2015) in terjatve za obresti od obveznic (26.513 evrov).

Vpliv kratkoročnih finančnih naložb na dobiček je prikazan v okviru dolgoročnih finančnih naložb (točka 5.1.4 Računovodskega poročila).

v evrih

Gibanje v letu 2014	1. 1. 2014	Negativne tečajne razlike	Povečanje	Zmanjšanje	Popravek vrednosti	Izločitev*	Prenos iz dolgoročnih finančnih naložb	Prenos med dolgoročne finančne naložbe	31. 12. 2014
Kratkoročna posojila	33.198.496	0	85.766.749	110.324.268	0	0	15.680	0	8.656.657
Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	783.144	45	103.070	712.027	310	217	159.815	147.102	186.328
Skupaj	33.981.640	45	85.869.819	111.036.295	310	217	175.495	147.102	8.842.985

*Pojasnilo 5.1.4 – Za prodajo razpoložljiva sredstva

v evrih

Gibanje v letu 2013	1. 1. 2013	Prevrednotenje	Negativne tečajne razlike	Povečanje	Zmanjšanje	Izločitev	Prenos iz dolgoročnih finančnih naložb	Prenos med dolgoročne finančne naložbe	31. 12. 2013
Kratkoročna posojila	31.777.687	0	3.986	79.166.985	77.748.055	0	20.865	15.000	33.198.496
Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	865.165	35.000	4	1.539.079	1.650.812	15.967	147.102	136.419	783.144
Skupaj	32.642.852	35.000	3.990	80.706.064	79.398.867	15.967	167.967	151.419	33.981.640

v evrih

Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2014	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Skupaj
Kratkoročna posojila	7.010.779	1.645.878	8.656.657
Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	43	186.285	186.328
Skupaj	7.010.822	1.832.163	8.842.985

v evrih

Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2013	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Skupaj
Kratkoročna posojila	30.903.496	2.295.000	33.198.496
Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	636.042	147.102	783.144
Skupaj	31.539.538	2.442.102	33.981.640

v evrih

Gibanje popravka vrednosti kratkoročnih finančnih naložb	2014	2013
Stanje 1. 1.	0	0
Novooblikovani popravki vrednosti	310	0
Stanje 31. 12.	310	0

5.1.8 KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

v evrih

Kratkoročne poslovne terjatve	2014	2013
Kratkoročne terjatve do kupcev	3.989.311	2.945.987
Kratkoročne terjatve za dane predujme	15.591	1.020.731
Kratkoročne terjatve do drugih	138.701	245.316
Skupaj	4.143.603	4.212.034

v evrih		
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	2014	2013
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	2.944.792	2.014.955
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	1.044.519	931.032
Skupaj	3.989.311	2.945.987

v evrih			
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	Kosmata vrednost	Popravek vrednosti	Čista vrednost 2014
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	3.338.944	-394.152	2.944.792
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	1.304.042	-259.523	1.044.519
Skupaj	4.642.986	-653.675	3.989.311

Pretežni del kratkoročnih terjatev do kupcev v državi obsegajo terjatve do Adrie Airways, d. d., ki so zavarovane s Sporazumom o fiduciarnem odstopu terjatev v zavarovanje z dne 28. 1. 2014 (nov sporazum je bil podpisan 17. 2. 2015).

v evrih		
Gibanje popravka vrednosti terjatev	2014	2013
Stanje 1. 1.	693.924	692.009
Novooblikovani popravki vrednosti terjatev	25.210	87.190
Prejeta plačila že popravljenih terjatev	-20.963	-57.479
Odpisi terjatev	-44.496	-27.796
Stanje 31. 12.	653.675	693.924

v evrih		
Stuktura kosmate vrednosti terjatev po zapadlosti	2014	2013
Nezapadle terjatve	2.813.704	2.454.566
Zapadle – do 3 mesecev od roka zapadlosti	1.041.851	403.799
Zapadle – od 3 mesecev do 1 leta od roka zapadlosti	158.442	148.547
Zapadle – nad 1 leto od roka zapadlosti	628.989	632.999
Skupaj	4.642.986	3.639.911

v evrih		
Stuktura čiste vrednosti terjatev po zapadlosti	2014	2013
Nezapadle terjatve	2.813.074	2.453.960
Zapadle – do 3 mesecev od roka zapadlosti	1.039.789	395.991
Zapadle – od 3 mesecev do 1 leta od roka zapadlosti	136.423	91.167
Zapadle – nad 1 leto od roka zapadlosti	25	4.869
Skupaj	3.989.311	2.945.987

v evrih		
Kratkoročne terjatve za dane predujme	2014	2013
Dani predujmi za obratna sredstva	15.591	45.038
Dani predujmi za nepremičnine, naprave in opremo	0	975.693
Skupaj	15.591	1.020.731

			v evrih
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	2014	2013	
Terjatve za vstopni DDV	93.762	196.798	
Druge kratkoročne terjatve	44.939	48.518	
Skupaj	138.701	245.316	

5.1.9 KAPITAL

Vrednost kapitala na dan 31. 12. 2014 znaša 92.781.304 evrov, kar je za 25,6 odstotka oziroma 32.003.701 evrov manj v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2013. V strukturi obveznosti do virov sredstev kapital predstavlja 87,5 odstotka (na dan 31. 12. 2013 95,2 odstotka). Zmanjšanje je vezano na sklep skupščine o izplačilu dividend za leto 2013 v višini 34.972.826 evrov (izplačilo dividend je bilo izvedeno julija 2014). Družba na dan 31. 12. 2014 nima lastnih delnic niti odobrenega kapitala, skupščina pa tudi ni sprejela sklepa o povečanju osnovnega kapitala. Gibanje kapitala v letih 2014 in 2013 je prikazano v izkazu gibanja kapitala (točka 3.4 Računovodskega poročila).

Osnovni kapital	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu v %	Nominalna vrednost kapitala v evrih
Prednostne participativne kosovne delnice	1.860.298	49	7.762.887
Navadne prosto prenosljive kosovne delnice	1.936.229	51	8.079.739
Skupaj	3.796.527	100	15.842.626

Glede na stanje na dan 31. 12. 2013 je znesek osnovnega kapitala nespremenjen, prav tako so nespremenjeni število in vrste delnic.

Vse izdane delnice so vplačane in se glasijo na ime.

Navadne kosovne delnice so prosto prenosljive. Z njimi se od oktobra 1997 naprej trguje na Ljubljanski borzi.

Prednostne participativne kosovne delnice so delnice z omejeno glasovalno pravico. Na pisno zahtevo lastnika se lahko preoblikujejo v navadne delnice. O tem odloča skupščina družbe po postopku, določenem v 316. in 329. členu Zakona o gospodarskih družbah. Za veljavnost sklepa o omejitvi ali razveljavitvi prednosti je potrebno soglasje lastnikov prednostnih participativnih kosovnih delnic, ki o tem odločajo na ločenem zasedanju z izrednim sklepom, za katerega je potrebna večina najmanj treh četrtin oddanih glasov delničarjev.

Lastništvo delnic in spremembe v lastništvu so opisane v točkah 1.2 in 4 Poslovnega poročila.

Skladno z 8. členom Statuta družbe prednostnim participativnim kosovnim delnicam pripada dividenda, ki je sestavljena iz fiksne in variabilne deli. Fiksni del dividende znaša en odstotek vrednosti osnovnega kapitala prednostnih participativnih kosovnih delnic in prištevnega splošnega prevrednotovalnega popravka osnovnega kapitala (izkazan med kapitalskimi rezervami), variabilni del pa je enak dividendi navadnih delnic. Če čisti dobiček poslovnega leta na nominalno vrednost osnovnega kapitala in prištevnega splošnega prevrednotovalnega popravka ne doseže vključno enega odstotka, je dividenda prednostnih participativnih kosovnih delnic enaka dividendi, ki pripada navadnim kosovnim delnicam.

Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. 2014 znaša 24,44 evra, kar je (vezano na izplačilo dividend za leto 2013) za 25,6 odstotka manj v primerjavi z 31. 12. 2013.

Imetniki delnic družbe, ki na dan 31. 12. 2014 dosegajo kvalificirani delež v skladu z ZPre-1, so razkriti v točki 2.5 Poslovnega poročila – Podatki po šestem odstavku 70. člena ZGD-1.

Kapitalske rezerve

Kapitalske rezerve v višini 24.287.659 evrov so bile oblikovane na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka osnovnega kapitala.

Rezerve iz dobička

v evrih		
Rezerve iz dobička	2014	2013
Zakonske rezerve	4.013.029	4.013.029
Statutarne rezerve	12.039.085	12.039.085
Druge rezerve iz dobička	27.881.760	62.677.098
Skupaj	43.933.874	78.729.212

Druge rezerve iz dobička so bile zmanjšane za 34.795.337 evrov, vezano na izplačilo dividend za leto 2013 v višini 34.972.826 evrov.

Presežek iz prevrednotenja

Presežek iz prevrednotenja na dan 31. 12. 2014 znaša 96.059 evrov. V znesku 293.853 tisoč evrov se nanaša na presežek iz prevrednotenja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo (navedeni znesek je že znižan za odložene obveznosti za davek), v znesku 197.794 evrov pa na nerealizirano aktuarsko izgubo iz pozaposlitvenih zaslužkov (pojasnilo v točki 5.1.10 Računovodskega poročila).

Gibanje presežka iz prevrednotenja iz naslova finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, je prikazano v točki 5.1.4 Računovodskega poročila – Vpliv finančnih naložb na kapital in dobiček, s tem da je njegovo znižanje v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2013 vezano predvsem na prodajo finančnih naložb po pogodbah o upravljanju (pojasnilo v točki 5.1.4 Računovodskega poročila – Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva).

Zadržani čisti dobiček

Zadržani čisti dobiček v višini 8.621.086 evrov je sestavljen iz dela bilančnega dobička za leto 2013 v višini 5.027.174 evrov, ki je v skladu s skupščinskim sklepom z dne 13. 5. 2014 ostal nerazporejen, ter iz čistega dobička leta 2014 v višini 3.593.911 evrov.

Čisti dobiček in čisti dobiček na delnico

Leta 2014 je družba ustvarila 3.593.911 evrov čistega dobička.

v evrih		
Osnovni čisti dobiček na delnico	2014	2013
Čisti dobiček navadnih delničarjev (v evrih)	1.732.609	2.548.851
Povprečno število navadnih delnic	1.936.229	1.936.229
Osnovni čisti dobiček na delnico (v evrih)*	0,89	1,32

* Izračun osnovnega čistega dobička na delnico za leti 2014 in 2013 je narejen pod predpostavko, da se celoten čisti dobiček, ustvarjen v posameznem letu, nameni za izplačilo dividend.

v evrih		
Popravljeni čisti dobiček na delnico	2014	2013
Čisti dobiček (v evrih)	3.593.911	5.194.384
Povprečno število vseh delnic*	3.796.527	3.796.527
Popravljeni čisti dobiček na delnico (v evrih)	0,95	1,37

* Za potrebe izračuna popravljenega čistega dobička na delnico smo kot možnostne navadne kosovne delnice opredelili prednostne participativne kosovne delnice, ki jih je mogoče zamenjati za navadne kosovne delnice. Ker z lastnikom prednostnih participativnih delnic ni določeno načelo zamenljivosti prednostnih participativnih kosovnih delnic v navadne kosovne delnice (ni jasno razmerje zamenjave), so izračuni v tabeli samo informativni s predpostavljeno zamenljivostjo 1 : 1.

Bilančni dobiček

Družba je oblikovala bilančni dobiček skladno z določili Zakona o gospodarskih družbah.

O uporabi bilančnega dobička odloča skupščina družbe na podlagi predloga uprave in nadzornega sveta.

v evrih		
Oblikovanje bilančnega dobička	2014	2013
Čisti dobiček poslovnega leta	3.593.911	5.194.384
- oblikovanje drugih rezerv	0	0
+ sprostitvev drugih rezerv	0	34.795.337
+ zadržani čisti dobiček	5.027.174	10.279
= bilančni dobiček	8.621.085	40.000.000
- za delničarje		34.972.826
= ostanek bilančnega dobička		5.027.174

Uprava bo skupščini predlagala, naj bilančni dobiček za leto 2014 v višini 8.621.085 evrov ostane nerazporejen.

Končna razporeditev bilančnega dobička bo obravnavana na 21. seji skupščine družbe.

5.1.10 REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Med rezervacijami in dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami, ki v skupnem znašajo 1.359.847 evrov, družba izkazuje:

- rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade zaposlenim, katerih potrebna višina je bila ugotovljena z aktuarskim izračunom (1.244.604 evrov);
- dolgoročne pasivne časovne razmejitve (odložene prihodke) v višini 115.243 evrov za dotacije iz proračuna Republike Slovenije za nepremičnine, naprave in opremo, prejete v letih 1993 in 1994; znesek črpanja je enak obračunani amortizaciji teh sredstev v letu 2014 (v enaki višini so izkazani drugi poslovni prihodki).

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan balance stanja. Izračun je bil narejen za vsakega zaposlenega tako, da se upoštevajo stroški odpravnine ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. V izračunu je upoštevana rast zneskov odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad iz Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja v višini 1,3 odstotka v letu 2015, 1,8 odstotka v letu 2016 ter 3 odstotke letno za

leta od 2017 naprej¹⁰. Upoštevana je bila načrtovana fluktuacija v družbi in predvidena rast plač v družbi. Izbrana diskontna obrestna mera znaša 2,1 odstotka letno, skladno z usmeritvami večinskega lastnika glede uporabljenih diskontnih stopenj. Izračun je z uporabo projicirane enote pripravił pooblašteni aktuar.

v evrih

Gibanje v letu 2014	Stanje 1. 1. 2014	Črpanje	Oblikovanje	Nerealizirana aktuarska izguba	Stanje 31. 12. 2014
Rezervacije za jubilejne nagrade zaposlenim	321.853	27.115	89.143	0	383.881
Rezervacije za odpravnine zaposlenim	610.217	0	52.712	197.794	860.723
Dolgoročne pasivne časovne razmejčitve (odloženi prihodki)	202.472	87.229	0	0	115.243
Skupaj	1.134.542	114.344	141.855	197.794	1.359.847

v evrih

Gibanje v letu 2013	Stanje 1. 1. 2013	Črpanje	Oblikovanje	Odprava	Stanje 31. 12. 2013
Rezervacije za jubilejne nagrade zaposlenim	318.032	25.274	29.095	0	321.853
Rezervacije za odpravnine zaposlenim	561.880	0	48.337	0	610.217
Rezervacije za dodatno pokojninsko zavarovanje gasilcev	240.405	229.878	0	10.527	0
Dolgoročne pasivne časovne razmejčitve (odloženi prihodki)	309.533	107.061	0	0	202.472
Skupaj	1.429.850	362.213	77.432	10.527	1.134.542

v evrih

Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2014	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Rezervacije za jubilejne nagrade zaposlenim	31.263	98.908	253.710	383.881
Rezervacije za odpravnine zaposlenim	39.259	107.890	713.574	860.723
Dolgoročne pasivne časovne razmejčitve (odloženi prihodki)	35.116	30.350	49.777	115.243
Skupaj	105.638	237.148	1.017.061	1.359.847

v evrih

Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2013	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Rezervacije za jubilejne nagrade zaposlenim	26.693	98.231	196.929	321.853
Rezervacije za odpravnine zaposlenim	24.874	89.472	495.871	610.217
Dolgoročne pasivne časovne razmejčitve (odloženi prihodki)	87.229	65.467	49.776	202.472
Skupaj	138.796	253.170	742.576	1.134.542

5.1.11 DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI

v evrih

Dolgoročne poslovne obveznosti	2014	2013
Obveznost po pogodbi o generalni stavbni pravici*	6.759.260	0
Komunalni prispevek za severno parkirišče	345.604	345.604
Obveznost za pridobljeno stavbno pravico za objekte za vzdrževanje letal	73.812	69.560
Obveznost za pridobljeno stavbno pravico za del letališke ploščadi*	0	327.859
Druge obveznosti	41.686	58.183
Skupaj	7.220.362	801.206

* Pojasnilo 5.1.1

¹⁰ Gre za predpostavko, da se bodo osnove spreminjale s predpostavljeno rastjo povprečne plače v Republiki Sloveniji, saj ne poznamo dejanskih namenov zakonodajalca glede zneskov iz navedene uredbe.

5.1.12 KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI

v evrih		
Kratkoročne poslovne obveznosti	2014	2013
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	2.053.385	2.457.878
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	1.124.914	1.015.227
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme ter prejete in zadržane varščine	497.491	460.554
Kratkoročni del obveznosti po pogodbi o generalni stavbni pravici*	387.190	0
Kratkoročne obveznosti za davek od dobička	308.009	95.466
Kratkoročne obveznosti za neizplačane dividende	122.305	89.995
Druge kratkoročne obveznosti	44.923	45.926
Skupaj	4.538.217	4.165.046

* Pojasnilo 5.1.1

Kratkoročne obveznosti za prejete predujme ter prejete in zadržane varščine v skupni višini 497.491 evrov se v višini 452.790 evrov nanašajo na zadržane varščine (gre za pogodbeno dogovorjena zadržanja plačil obveznosti do dobaviteljev za nepremičnine, naprave in opremo za zavarovanje dobre izvedbe pogodbeno dogovorjenih del).

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih v višini 1.124.914 evrov se nanašajo na obračunane plače, povračila stroškov prevoza in prehrane ter prispevke delodajalca za december 2014, izplačane januarja 2015.

v evrih		
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	2014	2013
Obveznosti do dobaviteljev v državi	1.749.250	2.318.419
Obveznosti do dobaviteljev v tujini	304.135	139.459
Skupaj	2.053.385	2.457.878

v evrih		
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	2014	2013
Obveznosti do dobaviteljev za nepremičnine, naprave in opremo	809.871	903.718
Obveznosti do dobaviteljev za obratna sredstva	1.243.514	1.554.160
Skupaj	2.053.385	2.457.878

Izkazane obveznosti do dobaviteljev na dan 31. 12. 2014 še niso zapadle v plačilo.

v evrih			
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2014	do 3 mesecev		Skupaj
	do 3 mesecev	od 3 mesecev do 1 leta	
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	2.053.385	0	2.053.385
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme ter prejete in zadržane varščine	82.325	415.166	497.491
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	1.124.914	0	1.124.914
Kratkoročni del obveznosti po pogodbi o generalni stavbni pravici*	387.190	0	387.190
Kratkoročne obveznosti za davek od dobička	79.858	228.151	308.009
Kratkoročne obveznosti za neizplačane dividende	122.305	0	122.305
Druge kratkoročne obveznosti	44.923	0	44.923
Skupaj	3.894.900	643.317	4.538.217

v evrih			
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2013	do 3 mesecev	od 3 mesecev do 1 leta	Skupaj
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	2.231.314	226.564	2.457.878
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme ter prejete in zadržane varščine	98.109	362.445	460.554
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	1.015.227	0	1.015.227
Kratkoročne obveznosti za davek od dobička	78.093	17.373	95.466
Kratkoročne obveznosti do državnih institucij	0	0	0
Kratkoročne obveznosti za neizplačane dividende	89.995	0	89.995
Druge kratkoročne obveznosti	45.926	0	45.926
Skupaj	3.558.664	606.382	4.165.046

5.1.13 POTENCIALNA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI

V zunajbilančni evidenci so izkazana:

- potencialna sredstva v višini dveh nečrpanih revolving kreditov v višini 15.000.000 evrov;
- potencialna sredstva iz prejetih garancij v višini 1.938.788 evrov in prejetih menic v višini 114.472 evrov (pretežno se nanašajo na odpravo napak v garancijskem roku);
- potencialna sredstva iz obračunanih zamudnih obresti kupcem v višini 54.875 evrov;
- potencialne obveznosti za dana poročstva v znesku 15.037.619 evrov (v znesku 15.000.000 evrov se nanašajo na dane menice za zavarovanje obveznosti iz naslova najetih revolving kreditov);
- potencialne obveznosti za dane bančne garancije v znesku 62.619 evrov (nanašajo se na dobro izvedbo pogodbeno dogovorjenih obveznosti in na zavarovanje carinskih obveznosti).

5.2 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

5.2.1 PRIHODKI OD PRODAJE

v evrih		
Prihodki od prodaje	2014	2013
Prihodki od prodaje storitev v državi	22.218.357	21.502.284
Prihodki od prodaje storitev v tujini	9.606.561	9.483.235
Prihodki od prodaje materiala v državi	2.600	1.225
Skupaj	31.827.518	30.986.744

5.2.2 DRUGI POSLOVNI PRIHODKI

Med drugimi poslovnimi prihodki v skupni višini 221.108 evrov družba izkazuje:

- prihodke v višini 87.229 evrov iz zmanjšanja dolgoročno odloženih prihodkov (pojasnilo v točki 5.1.10 Računovodskega poročila);
- prihodke v višini 88.688 evrov, ki se nanašajo na dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev;

- prihodke v višini 20.963 evrov iz prejetih plačil terjatev, za katere smo v preteklih letih oblikovali popravke vrednosti;
- prihodke v višini 7.808 evrov iz prejetih kazni in odškodnin;
- prihodke v višini 7.000 evrov iz projekta, ki ga je sofinancirala Evropska unija;
- ostale poslovne prihodke v višini 9.420 evrov.

5.2.3 STROŠKI MATERIALA

v evrih		
Stroški materiala	2014	2013
Električna energija	510.757	561.053
Potrošni material	241.324	263.084
Pogonsko gorivo	202.814	229.102
Material za tekoče vzdrževanje	177.930	187.922
Kurivo za ogrevanje	158.805	291.706
Drobni inventar (delovna obleka in zaščitna sredstva)	154.237	80.473
Drugi stroški materiala	127.749	132.750
Skupaj	1.573.616	1.746.090

5.2.4 STROŠKI STORITEV

v evrih		
Stroški storitev	2014	2013
Storitve varovanja	1.622.123	1.573.521
Storitve vzdrževanja	956.708	982.751
Marketinške storitve	866.493	871.009
Storitve, povezane z izvajanjem osnovne dejavnosti	479.700	479.467
Intelektualne storitve	396.986	360.926
Delo prek študentskega servisa	376.728	346.111
Storitve Javne agencije za civilno letalstvo	372.696	358.002
Zavarovalne premije	279.146	272.194
Najemnine	229.196	204.997
Zdravstvene storitve	218.884	209.376
Povračila stroškov v zvezi z delom	178.783	166.968
Stroški nadzornega sveta	160.555	151.220
Storitve, vezane na programsko opremo	157.488	146.593
Stroški gostinske oskrbe v poslovnem salonu	108.183	101.176
Druge storitve	412.999	416.903
Skupaj	6.816.668	6.641.214

5.2.5 STROŠKI DELA

	v evrih	
Stroški dela	2014	2013
Stroški plač	8.750.706	8.359.208
Stroški socialnih zavarovanj	1.486.174	1.427.975
Dodatno pokojninsko zavarovanje	330.982	308.048
Vnaprej vračunani stroški neizkoriščenega dopusta na dan 31. 12.	120.898	84.329
Oblikovanje rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade	104.806	77.959
Drugi stroški zaposlenih	1.391.458	1.384.049
Skupaj	12.185.024	11.641.568

	v evrih	
Stroški plač	2014	2013
Plače zaposlenih	7.527.391	7.161.211
Nadomestila plač	1.223.315	1.197.997
Skupaj	8.750.706	8.359.208

	v evrih	
Stroški socialnih zavarovanj	2014	2013
Obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje	847.213	818.976
Druge dajatve za zagotavljanje socialne varnosti	638.961	608.999
Skupaj	1.486.174	1.427.975

	v evrih	
Drugi stroški zaposlenih	2014	2013
Prevoz na delo	443.142	425.192
Prehrana zaposlenih	527.842	514.332
Regres za letni dopust	325.064	317.970
Drugi stroški dela	95.410	126.555
Skupaj	1.391.458	1.384.049

5.2.6 AMORTIZACIJA

	v evrih	
Amortizacija	2014	2013
Amortizacija neopredmetenih sredstev	372.492	190.687
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	4.115.867	4.328.639
Skupaj	4.488.359	4.519.326

5.2.7 DRUGI POSLOVNI ODHODKI

	v evrih	
Drugi poslovni odhodki	2014	2013
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča*	110.766	164.706
Donacije	30.928	27.620
Popravek vrednosti zalog	30.023	229
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	25.168	87.190
Izguba pri izločitvi osnovnih sredstev	16.805	248.042
Drugi stroški	75.785	57.179
Skupaj	289.475	584.966

* V letu 2013 je bil poleg nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v višini 106 tisoč evrov plačan tudi davek na nepremično premoženje večje vrednosti v višini 59 tisoč evrov.

5.2.8 FINANČNI PRIHODKI IN ODHODKI

	v evrih	
Finančni prihodki	2014	2013
Kapitalski dobički*	1.163.688	24.852
Obresti od finančnih naložb	319.874	1.115.035
Dividende	25.233	70.350
Druge obresti	11.693	42.855
Tečajne razlike in stotinske izravnave	4.346	12.403
Skupaj	1.524.834	1.265.495

* Pojasnilo 5.1.4 – Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

	v evrih	
Finančni odhodki	2014	2013
Slabitev naložbe v Adrio Airways Tehnika, d. d.*	2.735.977	0
Obresti za stavbno pravico	321.882	20.815
Kapitalska izguba od prodaje obveznic**	84.935	0
Obresti za rezervacije	38.811	0
Obresti od posojil	28.611	0
Provizija bankam za sredstva v upravljanju	14.187	21.750
Slabitev finančnih naložb	3.714	2.862
Kapitalska izguba od prodaje sredstev v upravljanju pri bankah**	3.052	144.988
Tečajne razlike in stotinske izravnave	2.463	12.260
Obresti iz poslovnih obveznosti	148	1.097
Izločitev obveznic**	7.098	1.126.850
Skupaj	3.240.878	1.330.622

* Pojasnilo 5.1.6 – Sredstva za prodajo

** Pojasnilo 5.1.4 – Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

5.2.9 DAVEK IZ DOBIČKA IN ODLOŽENI DAVKI

	v evrih	
Davek iz dobička in odloženi davki	2014	2013
Odmerjeni davek iz dobička	1.187.554	957.339
Odloženi davki	197.975	-84.823
Skupaj	1.385.529	872.516

	v evrih	
Vpliv odloženih davkov na dobiček	2014	2013
Sprememba odloženih terjatev za davek od slabitev poslovnih terjatev	5.226	-325
Sprememba odloženih terjatev za davek od rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine zaposlenim	-7.448	-2.285
Sprememba odloženih terjatev za davek od slabitev finančnih naložb	200.197	1.631
Učinek spremembe davčne stopnje	0	-83.844
Skupaj	197.975	-84.823

	v evrih	
Prikaz efektivne stopnje davka od dobička	2014	2013
Dobiček pred obdavčitvijo	4.979.440	6.066.900
Pričakovani davek od dobička po 17-odstotni stopnji	846.505	1.031.373
Zmanjšanje prihodkov	-6.948	-17.578
Povečanje/zmanjšanje odhodkov	563.549	94.417
Uveljavljanje davčnih olajšav	-211.111	-146.966
Prehod na MSRP	-4.610	-4.297
Druge prilagoditve	169	390
Odloženi davki	197.975	-84.823
Davek od dobička	1.385.529	872.516
Efektivna davčna stopnja	27,8 %	14,4 %

5.2.10 DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS V OBDOBJU

Podrobneje so spremembe finančnih naložb, ki rezultirajo v drugem vseobsegajočem donosu, pojasnjene v okviru dolgoročnih finančnih naložb (pojasnilo 5.1.4 – Vpliv finančnih naložb na kapital in dobiček).

V drugi vseobsegajoči donos je vključena tudi nerealizirana aktuarska izguba iz preračuna obveznosti za odpravnine zaposlenim v višini 197.794 evrov (pojasnilo 5.1.10).

5.2.11 POROČANJE PO DEJAVNOSTIH

Družba poroča po naslednjih dejavnostih: letališke dejavnosti, dejavnost zemeljske oskrbe in komercialne dejavnosti. V kategoriji ostalo so prihodki in odhodki tistih dejavnosti, ki imajo v strukturi celotnih prihodkov manj kot 10-odstotni delež.

V okviru posamezne dejavnosti so evidentirani neposredni poslovni prihodki in odhodki ter tudi posredni poslovni odhodki. Ti se nanašajo na stroške podpornih dejavnosti in režije, ki jih je mogoče utemeljeno pripisati posamezni dejavnosti.

Podporne dejavnosti obsegajo gasilsko-reševalno službo, vzdrževanje, zimsko in gradbeno komunalno službo, aeroinženiring in še nekatere druge manj pomembne podporne dejavnosti. Med njimi so največji stroški gasilsko-reševalne službe, ki pretežno bremenijo letališke dejavnosti.

Postavka drugi stroški obsega stroške dela, ki so na letališke dejavnosti preneseni posredno (iz dejavnosti zemeljske oskrbe in komercialnih dejavnosti).

Stroški režije vključujejo stroške vodenja in upravljanja družbe, komercialnega sektorja, prometno tehničnega sektorja, finančno računovodskega in splošnega sektorja.

Sredstva in obveznosti se ne spremljajo po dejavnostih. Za potrebe poročanja po dejavnostih je razporeditev narejena v sorazmerju z ustvarjenimi poslovnimi prihodki.

v evrih

	2014					2013				
	SKUPAJ DRUŽBA	Letališke dejavnosti	Zemeljska oskrba	Komercialne dejavnosti	Ostalo	SKUPAJ DRUŽBA	Letališke dejavnosti	Zemeljska oskrba	Komercialne dejavnosti	Ostalo
Poslovni prihodki	32.048.626	16.466.859	5.717.248	9.342.066	522.453	31.265.191	15.854.267	5.974.657	8.855.794	580.473
Poslovni odhodki	25.353.142	6.131.839	6.469.445	2.808.935	9.942.923	25.133.164	6.408.402	6.400.931	2.615.073	9.708.758
Stroški materiala	1.573.617	280.997	466.428	284.845	541.347	1.746.090	296.363	428.532	287.979	733.216
Stroški storitev	6.816.668	2.606.105	982.739	708.834	2.518.990	6.641.214	2.582.755	941.127	630.119	2.487.213
Stroški dela	12.185.024	952.408	4.682.950	791.661	5.758.005	11.641.568	917.372	4.512.786	786.897	5.424.513
Amortizacija	4.488.359	2.261.943	334.612	1.020.167	871.637	4.519.326	2.374.156	511.600	910.078	723.492
Popravek vrednosti terjatev	25.168	0	0	0	25.168	88.382	0	1.192	0	87.190
Drugi poslovni odhodki	264.306	30.386	2.716	3.428	227.776	496.584	237.756	5.694	0	253.134
Poslovni izid iz poslovanja I.	6.695.484	10.335.020	-752.197	6.533.131	-9.420.470	6.132.027	9.445.865	-426.274	6.240.721	-9.128.285
Prenos stroškov	0	-7.132.703	-449.147	-1.432.610	9.014.460	0	-7.037.892	-391.385	-1.326.337	8.755.614
Podpome dejavnosti	0	-2.920.295	-354.019	-475.606	3.749.920	0	-3.102.604	-341.152	-489.761	3.933.517
Drugi stroški	0	-1.496.235	1.340.769	155.466	0	0	-1.465.766	1.326.545	139.221	0
Stroški režije	0	-2.716.173	-1.435.897	-1.112.470	5.264.540	0	-2.469.522	-1.376.778	-975.797	4.822.097
Poslovni izid iz poslovanja II.	6.695.484	3.202.317	-1.201.344	5.100.521	-406.010	6.132.027	2.407.973	-817.659	4.914.384	-372.671
Prihodek pomembnega partnerja	12.026.462	8.947.550	2.851.678	170.900	56.334	12.026.462	8.947.550	2.851.678	170.900	56.334
Dolgoročna sredstva na dan 31. 12.*	92.288.385	47.418.564	16.463.594	26.901.752	1.504.475	91.930.837	46.617.212	17.567.627	26.039.200	1.706.798
Kratkoročna sredstva na dan 31. 12.*	13.847.226	7.114.823	2.470.247	4.036.419	225.736	39.096.444	19.825.417	7.471.179	11.073.979	725.869
Dolgoročne obveznosti na dan 31. 12.*	8.580.209	4.408.585	1.530.649	2.501.102	139.874	1.935.748	981.599	369.914	548.296	35.939
Kratkoročne obveznosti na dan 31. 12.*	4.713.911	2.422.048	840.928	1.374.089	76.846	4.306.528	2.183.797	822.961	1.219.814	79.956

* V skladu s sprejetimi usmeritvami (točka 4.3 Računovodskega poročila – Poročanje po dejavnostih) so sredstva in obveznosti na dan 31. 12. na posamezne dejavnosti razporejena sorazmerno z uveljavljenimi poslovnimi prihodki.

5.3 POJASNILA K IZKAZU DENARNIH TOKOV

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi na podlagi postavk bilance stanja na dan 31. decembra 2014 in 31. decembra 2013, izkaza poslovnega izida za leto 2014 ter dodatnih podatkov, potrebnih za prilagoditev prihodkov in odhodkov. Čisti dobiček pred obdavčitvijo je prilagojen za zneske tistih obračunskih postavk prihodkov in odhodkov, ki sicer vplivajo na dobiček, vendar niso denarni tok.

Iz izkaza denarnih tokov je razvidno, da je družba ustvarila 9.079.978 evrov denarnega toka pri poslovanju, ki ga je skupaj s prejemki pri naložbenju v višini 104.106.855 evrov porabila za pokrivanje izdatkov pri naložbenju (78.539.014 evrov) in izdatkov pri financiranju (34.969.127 evrov; nanašajo se predvsem na izplačilo dividend v višini 34.940.516 evrov).

Pomembna povečanja ali zmanjšanja posameznih postavk, ki so vplivala na denarni tok družbe, so razvidna iz razkritij v izkazu poslovnega izida, bilance stanja in gibanja kapitala.

Med denarnimi sredstvi družba izkazuje denarna sredstva na transakcijskih računih.

5.4 FINANČNA TVEGANJA

Obvladovanje finančnih tveganj je obrazloženo v sklopu upravljanja tveganj v 5. točki Poslovnega poročila.

Kreditno tveganje

Izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju	v evrih	
	2014	2013
Dolgoročne finančne naložbe	3.431.189	6.072.657
Kratkoročne finančne naložbe	8.842.985	33.981.640
Dolgoročne poslovne terjatve	59.873	59.873
Kratkoročne poslovne terjatve	4.143.603	4.212.034
Denarna sredstva	62.996	381.781
Skupaj	16.540.646	44.707.985

Največja skupna izpostavljenost finančnih sredstev družbe kreditnemu tveganju je na dan 31. 12. 2014 znašala 16.540.646 evrov. Med temi sredstvi so po vrednosti najvišje finančne naložbe, ki skupaj znašajo 12.274.174 evrov, od tega dolgoročne 3.431.189 evrov in kratkoročne 8.842.985 evrov.

Podrobneje so finančna sredstva (vključno s starostno strukturo in oblikovanjem popravkov vrednosti) obrazložena v točkah 5.1.4, 5.1.6, 5.1.7 in 5.1.8 Računovodskega poročila.

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje obvladujemo s sprotnim načrtovanjem denarnih tokov, usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti ter preiščeno naložbeno politiko. Družba ni zadolžena in ustvarja stabilen denarni tok iz poslovanja.

Obrestno tveganje

Izpostavljenost družbe, vezana na spremembe tržnih obrestnih mer, je majhna. Družba nima obrestovanih obveznosti, finančne naložbe pa so ustrezno razpršene.

Poštena vrednost

V spodnji tabeli prikazana finančna sredstva in obveznosti z izjemo za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev so vrednotena po nabavnih oziroma odplačnih vrednostih, za katere ocenjujemo, da so enake poštenim vrednostim teh sredstev oziroma obveznosti.

Knjigovodska vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev je enaka njihovi pošteni vrednosti. Glede na hierarhijo poštenih vrednosti ta finančna sredstva uvrščamo v naslednje ravni:

- raven 1: finančna sredstva, vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja;
- raven 3: finančna sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji se pretežni del (629.265 evrov) nanaša na delnice Gorenjske banke, d. d., ki so vezano na pojasnilo v točki 5.1.4 Računovodskega poročila – Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, vrednotene po nabavni vrednosti, sicer pa so v tej kategoriji še delnice Skupne pokojninske družbe in delež v družbi IEDC Poslovna šola Bled, d. o. o., v skupni višini 116.106 evrov (zaradi dejstva, da nimamo informacij, na podlagi katerih bi ocenili pošteno vrednost teh dveh naložb, smo jih ovrednotili po nabavni vrednosti, s tem da glede na razpoložljive informacije o poslovanju teh dveh družb in višini njunega kapitala ni podlage za slabitev teh dveh naložb).

v evrih

Razvrstitev finančnih instrumentov glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31. 12. 2014	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Naložbe v pridružene družbe	0	0	0
Dolgoročne finančne naložbe – za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2.664.540	745.370	3.409.910
Obveznice	806.911	0	806.911
Delnice, ki kotirajo na borzi	276.837	0	276.837
Vzajemni skladi	1.580.792	0	1.580.792
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	0	745.370	745.370
Dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila	0	21.279	21.279
Dolgoročne poslovne terjatve	0	59.873	59.873
Sredstva za prodajo	0	411.392	411.392
Kratk. finančne naložbe – za prodajo razp. finančna sredstva – obveznice	159.815	0	159.815
Druge kratkoročne finančne naložbe	0	8.683.170	8.683.170
Kratkoročne poslovne terjatve	0	4.143.603	4.143.603
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	7.220.362	7.220.362
Kratkoročne poslovne obveznosti	0	4.538.217	4.538.217

v evrih

Razvrstitev finančnih instrumentov glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31. 12. 2013	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Naložbe v pridružene družbe	0	3.147.369	3.147.369
Dolgoročne finančne naložbe – za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	5.307.857	745.370	6.053.227
Obveznice	1.772.992	0	1.772.992
Delnice, ki kotirajo na borzi	222.736	0	222.736
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	1.860.497	0	1.860.497
Vzajemni skladi	1.451.632	0	1.451.632
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	0	745.370	745.370
Dolgoročne poslovne terjatve	0	59.873	59.873
Kratk. finančne naložbe – za prodajo razp. finančna sredstva – obveznice	147.102	0	147.102
Druge kratkoročne finančne naložbe	0	33.834.538	33.834.538
Kratkoročne poslovne terjatve	0	4.212.034	4.212.034
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	801.206	801.206
Kratkoročne poslovne obveznosti	0	4.165.046	4.165.046

5.5 DRUGA POJASNILA

5.5.1 POMEMBNI DOGODKI PO KONCU LETA 2014

- Na 20. redni seji skupščine družbe (dne 19. 1. 2015), sklicani na zahtevo večinskega delničarja Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide, so delničarji izglasovali prenos preostalih delnic AELG manjšinskih delničarjev na glavnega delničarja. Nadomestilo manjšinskim delničarjem za prenos delnic znaša 61,75 evra in je enako prevzemni ponudbi.

5.5.2 POVEZANE STRANKE

Do spremembe lastništva družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., v oktobru 2014 (podrobneje opisano v točki 1.2 Poslovnega poročila) je bila povezana stranka poleg pridruženih družb, članov nadzornega sveta in članov uprave družbe še Republika Slovenije kot večinska lastnica družbe Aerodrom Ljubljana, d. d.

Posli s povezanimi osebami so sklenjeni pod tržnimi pogoji.

Po spremembi lastništva so povezane družbe vse družbe v skupini Fraport, s tem da od spremembe lastništva do konca leta 2014 z njimi ni bilo opravljenih nobenih poslov.

Posli s pridruženimi družbami

Pridruženi družbi sta Adria Airways Tehnika, d. d., in Aerodrom Portorož, d. o. o.

Naložbi v pridruženi družbi sta podrobneje pojasnjeni v točkah 4.3 in 5.1.3 Računovodskega poročila.

- Terjatve in obveznosti iz poslovanja, poslovni prihodki in odhodki

Posli s pridruženimi družbami	v evrih			
	Obveznosti 31. 12. 2014	Terjatve 31. 12. 2014	Odhodki 1.–12.2014	Prihodki 1.–12.2014
Aerodrom Portorož, d. o. o.	0	0	0	17.637
Adria Airways Tehnika, d. d.	0	214.569	90	441.686
Skupaj	0	214.569	90	459.323

- Terjatve za dana posojila

Na dan 31. 12. 2014 so med finančnimi naložbami izkazane terjatve iz posojila do družbe Aerodrom Portorož, d. o. o., v višini 4.440 evrov in do družbe Adria Airways Tehnika, d. d., v višini 1.627.364 evrov. Posojilo družbi Adria Airways Tehnika, d. d., je zavarovano z zastavno pravico na premičninah (zaloge materiala za vzdrževanje letal).

Posli z vlado Republike Slovenije, državnimi organi in podjetji, ki jih vlada obvladuje ali ima pomemben vpliv

Pred spremembo v lastništvu družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., so bile v obdobju od januarja do septembra leta 2014 povezane stranke Aerodroma Ljubljana, d. d., Vlada Republike Slovenije, državni organi in podjetja, ki jih vlada obvladuje ali ima v njih pomemben vpliv, zato poročamo samo o prihodkih in odhodkih, realiziranih s temi poslovnimi partnerji v omenjenem obdobju.

v evrih		
Posli z vlado Republike Slovenije, državnimi organi in podjetji v lasti države	Odhodki 1.–9.2014	Prihodki 1.–9.2014
Vlada RS in državni organi	527.603	1.793.205
Adria Airways, d. d.	75.874	9.780.609
Skupaj	603.477	11.573.814

Terjatve do Adrie Airways, d. d., so zavarovane s Sporazumom o fiduciarnem odstopu terjatev v zavarovanje z dne 28. 1. 2014 (nov sporazum je bil podpisan 17. 2. 2015).

Družba posluje tudi z drugimi družbami, organi in agencijami, v katerih je Republika Slovenija večinski ali manjšinski lastnik. Vsi posli s temi osebami so sklenjeni pod normalnimi tržnimi pogoji, pod katerimi so sklenjeni posli z drugimi strankami. Družba ne spremlja podatkov o poslovanju s temi poslovnimi partnerji na način, ki bi bil drugačen od spremljanja poslov z drugimi partnerji, zato ti podatki niso razkriti.

Lastništvo povezanih fizičnih oseb na dan 31. 12. 2014

To razkritje je navedeno v 4. točki Poslovnega poročila.

Odnosi s člani uprave in nadzornega sveta

v evrih						
Bruto prejemki uprave za leto 2014	Fiksni del prejemkov	Giblivi del prejemkov*	Bonitete**	Povračilo stroškov prehrane	Regres za letni dopust	Skupaj
Zmago Skobir	107.922	29.692	1.410	1.261	789	141.074
Bernarda Trebušak	100.025	27.479	1.381	1.218	789	130.892
dr. Iztok Podbregar	99.572	6.022	5.932	1.335	789	113.650
Skupaj	307.519	63.193	8.723	3.814	2.367	385.616

* Vključeno je 50 odstotkov gibljivega dela prejemka za leto 2011, katerega izplačilo je bilo po Zakonu o prejemkih poslovnih oseb odloženo za obdobje dveh let in je bil izplačan v letu 2014, ter 50 odstotkov gibljivega dela za leto 2013.

** Vključujejo uporabo službenih vozil za zasebne namene (8.246 evrov), nezgodno zavarovanje (128 evrov), zavarovanje odgovornosti (3 evre) in zdravstveno zavarovanje z asistenco v tujini (346 evrov).

v evrih				
Bruto prejemki nadzornega sveta za leto 2014*	Sejnina	Plačilo za opravljanje funkcije	Povračilo potnih stroškov	Skupaj
Milan Perović	5.115	19.200	269	24.584
Peter Grašek	6.435	18.614	1.670	26.719
Peter Marn	5.775	18.029	321	24.125
Nina Mauhler	6.160	16.214	1.776	24.150
Tadeja Strupi	5.115	14.400	16	19.531
Drago Čotar	5.500	14.400	0	19.900
Skupaj	34.100	100.857	4.052	139.009

* Vključeni so tudi prejemki za delo v komisijah nadzornega sveta.

5.5.3 RAZKRITJE PO 12. IN 13. TOČKI 69. ČLENA ZGD-1

Družba ni imela in tudi nima poslovnih operacij, ki ne bi bile izkazane v bilanci stanja in bi bila iz njih izhajajoča tveganja in koristi pomembni za oceno finančnega stanja družbe.

Družba tudi ni imela in nima transakcij s povezanimi strankami, ki bi bile pomembne in ne bi bile opravljene pod tržnimi pogoji.

5.5.4 PREJEMKI ZAPOSLENIH NA PODLAGI POGODBE, ZA KATERO NE VELJA TARIFNI DEL KOLEKTIVNE POGODBE ZA LETO 2014

	v evrih
	2014
Plače	821.042
Bonitete*	10.919
Regres za letni dopust	11.048
Skupaj	843.009

* Vključujejo uporabo službenih vozil za zasebne namene (9.178 evrov), nezgodno zavarovanje (477 evrov), zavarovanje odgovornosti (15 evrov), boniteto za prevoz na delo in z dela (34 evrov), zdravstveno zavarovanje z asistenco v tujini (669 ter) ter nagrado v nagradni igri (546 evrov).

Prejemki, navedeni v zgornji tabeli, ne vključujejo prejemkov uprave družbe.

5.5.5 SKUPNI ZNESKI PLAČIL REVIZIJSKI DRUŽBI

Leta 2014 smo za storitve revidiranja plačali 43.250 evrov in za storitve svetovanja 10.080 evrov.